

การถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนัก
สงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี

DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY FOR REFLECTING PROBLEMS OF
SHELTER DISADVANTAGED CHILDREN THUMPHUPHATHAMCHAROENSUK
MONASTERY, NONGMUANG DISTRICT, LOPBURI PROVINCE

วินารัตน์ แร่งจริง
WINARAT RAENGJING

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลและการภาพยนตร์
คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2568

KMITL-2025-AR-M-008-011

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY FOR REFLECTING PROBLEMS OF
SHELTER DISADVANTAGED CHILDREN THUMPHUPHATHAMCHAROENSUK
MONASTERY, NONGMUANG DISTRICT, LOPBURI PROVINCE

WINARAT RAENGJING

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE AND APPLIED ARTS
PROGRAM IN DIGITAL MEDIA DESIGN AND MOTION PICTURES
SCHOOL OF ARCHITECTURE, ART, AND DESIGN
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2025

KMITL-2025-AR-M-008-011

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2025

SCHOOL OF ARCHITECTURE, ART, AND DESIGN

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาสถานสงเคราะห์
เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข
อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

นักศึกษา

นางสาว วิณารัตน์ แรงจริง

รหัสประจำตัว

65026025

ปริญญา

ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การออกแบบสื่อดิจิทัล และการภาพยนตร์

พ.ศ.

2568

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ. ดร. เขมพัทธ์ พัทธวิญญู

บทคัดย่อ

ภาพถ่ายสารคดีเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถสะท้อนปัญหา กระตุ้นการตระหนักรู้ประเด็นทางสังคม โดยเฉพาะกรณีของเด็กด้อยโอกาสที่มักถูกมองข้าม การวิจัยนี้มุ่งใช้ภาพถ่ายสารคดีในการถ่ายทอดเรื่องราวของเด็กด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นสถานที่อยู่ภายใต้การดูแลของ พระครู วรณชัย เสงี่ยม พระสงฆ์เพียงรูปเดียวที่อุทิศตนดูแลเด็กกว่า 200 ชีวิตในอดีต และปัจจุบันคงเหลือ 70 คน โดยสถานที่นี้ไม่มีไฟฟ้าใช้ถาวร ต้องพึ่งพาการบริจาคจากผู้ใจบุญเพียงเท่านั้น ทั้งนี้ท่านยังพบว่าอาพาธด้วยโรคเบาหวานระยะ 2 ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงของเด็กในอนาคต

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาพระสงฆ์และเด็กด้อยโอกาสในสถานสงเคราะห์ 2) เพื่อถ่ายภาพสารคดีสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส 3) นำมาเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ 4) เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดีในการตระหนักรู้ถึงปัญหาเด็กด้อยโอกาส การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเก็บข้อมูลจากการสำรวจสถานที่ และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีพระสงฆ์ 1 รูป กลุ่มตัวอย่างเด็กด้อยโอกาส 7 คน ข้อมูลนี้วิเคราะห์ด้วยวิธีการบรรยายถ้อยคำ และถ่ายภาพสารคดีไม่ต่ำกว่า 30 ภาพ จึงดำเนินการวิจัยเพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่าย ผ่านแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพจำนวน 7 ท่าน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานสงเคราะห์ประสบปัญหาขาดแคลนงบประมาณในการดูแลเด็กด้อยโอกาส เนื่องจากไม่มีไฟฟ้าใช้ ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายสูงในแต่ละเดือน โดยมีพระสงฆ์เพียงรูปเดียวเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด อีกทั้งยังมีปัญหาด้านสุขภาพในโรคเบาหวานระยะ 2 ของพระสงฆ์ ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงในอนาคตของเด็กกลุ่มนี้ภายในสถานสงเคราะห์ 2) แรงบันดาลใจผลงานภาพถ่ายสารคดีชุดนี้เกิดจากความเสียสละของพระสงฆ์ผู้เคยเป็นเด็กด้อยโอกาสมาก่อน ท่านเลือกอุทิศตนดูแลเด็ก

หลายร้อยชีวิตเพียงลำพัง แม้ต้องเผชิญปัญหาสุขภาพและความลำบากที่ไม่อาจคาดเดาได้ ภายใต้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่เช่นนี้เป็นการทำ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิด “A sound mind in a sound body” สะท้อนให้เห็นถึงพลังใจที่แข็งแกร่งแม้ร่างกายไม่สมบูรณ์ เพื่อสร้างอนาคตให้เด็กกลุ่มนี้ไม่เป็นภาระต่อสังคมในอนาคต 3) ผู้วิจัยได้จัดทำเว็บไซต์เพื่อนำเสนอภาพถ่ายสารคดีที่สะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสและบทบาทของพระสงฆ์ โดยใช้เป็นช่องทางเผยแพร่เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลงาน ถือเป็นก้าวแรกของการใช้ภาพถ่ายเผยแพร่สื่อสารประเด็นทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม 4) ผลสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน พบว่า ภาพถ่ายสารคดีสามารถถ่ายทอดเนื้อหา ลำดับเรื่อง แสง สี และองค์ประกอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าภาพถ่ายสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสได้ดี และกระตุ้นการตระหนักรู้ได้ในระดับหนึ่ง แม้ยังขาดการลงลึกถึงต้นตอของปัญหา และแนะนำว่าควรเผยแพร่ภาพถ่ายสู่สาธารณะเพื่อขยายผลในวงกว้างทั้งเชิงโครงสร้างและสังคม

คำสำคัญ: การถ่ายภาพสารคดี เด็กด้อยโอกาส สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และห้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Documentary Photography For Reflecting Problems Of Shelter Disadvantaged Children ThumPhuPhaThammaCharoenSuk Monastery, Nong Muang District, Lopburi Province
Student	Miss. Winarat Raengjing
Student ID	65026025
Degree	Master of Fine And Applied Arts
Program	Digital Media Design and Motion Pictures
Year	2025
Thesis Advisor	Assistant Professor Khemmapat Patcharawit, Ph.D.

ABSTRACT

Documentary photography is one tool that can reflect problems and raise awareness of social issues, especially in the case of underprivileged children who are often overlooked. This research aims to use documentary photography to tell the stories of underprivileged children living at Tham Phu Pha Tham Charoen Suk Monastery in Lopburi Province, which is a place under the care of Phra Khru Wannachai Sengsom, the only monk who devoted himself to taking care of more than 200 children in the past and now there are only 70 left. This place lacks permanent electricity and relies solely on donations from kind-hearted individuals. He is also found to have stage 2 diabetes, which affects the children's future stability.

This research aims to: 1) study the problems faced by the monk and the disadvantaged children in the shelter, 2) produce a documentary photo series reflecting these issues, 3) publish the series on a website, and 4) evaluate the effectiveness of documentary photography in raising awareness about the issue. This qualitative research involved field observations and in-depth interviews with one monk and seven disadvantaged children. Data were analyzed using descriptive interpretation, and over 30 documentary photographs were taken. To evaluate the effectiveness of the photographs, a questionnaire was administered to seven professional photography experts and analyzed using content analysis.

The findings show that 1) The shelter faced a shortage of funds to care for the disadvantaged children, as it lacked electricity and had to bear high monthly expenses, with only one monk shouldering all responsibilities. Additionally, the monk dealt with

type 2 diabetes, which affected the future stability of these children within the shelter. 2) The inspiration for this documentary photo series came from the monk's selflessness, having once been an underprivileged child himself. He chose to dedicate his life to caring for hundreds of children alone, despite having faced health issues and unpredictable difficulties. Under the concept "A sound mind in a sound body," it reflects his strong will, even when his body is not perfect, in order to create a future where these children will not be a burden to society. 3) The researchers have created a website to present documentary photographs that reflect the problems of disadvantaged children and the role of monks, using it as a distribution channel for experts to evaluate the work. This is the first step in using photographs to communicate social issues in a tangible way. 4) The interviews with seven experts revealed that the documentary photographs effectively conveyed the content, story sequence, lighting, color, and composition. Most of the experts agreed that the photos reflected the issues faced by underprivileged children well and helped raise awareness to some extent. However, they noted the lack of deeper exploration into the root causes of the problems and suggested that the photos should be shared with the public to broaden the impact both structurally and socially.

Keywords: Documentary Photography, Disadvantaged Children, Thum Phu Pha Tham Charoensuk Monastery

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้ หากปราศจากความกรุณา และสนับสนุนจากหลายภาคส่วน และขอกราบขอบพระคุณครอบครัวทางสายเลือดและไม่ใช้ทางสายเลือด คอยอยู่เคียงข้างเสมอ สละเวลาอันมีค่าให้ความช่วยเหลือในภาคสนามตั้งแต่แรกเริ่มอย่างจริงใจเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชมพัทธ์ พัชรวิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เปิดทางเปิดแสงสว่างวิทยานิพนธ์ภาพถ่ายสารคดีฉบับนี้ รวมถึงสละเวลามาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง และจริงใจตั้งแต่แรกเริ่มกระบวนการวิจัย ตลอดจนให้ความห่วงใยใส่ใจในทุกขั้นตอนของการวิจัยด้วยความเมตตาจนถึงซึ่งงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ตั้งแต่แรกเริ่มเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์กรรมการระดับบัณฑิตศึกษาทุกท่าน แห่งสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลและการภาพยนตร์ ที่กรุณาให้ประสบการณ์ความรู้และข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่า ความใส่ใจ ในการตรวจสอบและแก้ไขพัฒนาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดเทอมผ่านมาได้อย่างสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูบา วรณชัย แซ่สม แห่งสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อำเภอนองม่วง จังหวัดลพบุรี ที่เมตตาเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้เข้าศึกษา เก็บข้อมูล และขอขอบคุณในความเสียสละที่มาพร้อมหน้าที่อันยิ่งใหญ่ ทั้งยังเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณกลุ่มน้องจำนวน 70 คน ที่อยู่ในความดูแลของพระครู วรณชัย ได้เปิดใจให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งตลอดกระบวนการวิจัยภาคสนามเสมอมา เป็นการแบ่งปันประสบการณ์เวลาอันทรงคุณค่า และการสนับสนุนอย่างเต็มที่ อย่างจริงใจ ของน้องกลุ่มนี้ พวกเขามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการก่อให้เกิดภาพถ่ายสารคดีที่เป็นหัวใจสำคัญของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากปราศจากความร่วมมืออันลึกซึ้งจากพวกเขา ผลงานชุดนี้ย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านที่สละเวลาอันมีค่ามาให้สัมภาษณ์ แบ่งปันความรู้มุมมอง ข้อคิดใหม่ ที่ไม่อาจคาดเดาได้ในผลงานภาพถ่ายสารคดีชุดนี้ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิทักษ์ หนันชัยบุตร ที่สละเวลาอันมีค่ามาให้ทดลองสัมภาษณ์

ขอขอบคุณเพลงวง BTS และวงอื่นๆ ช่วยเยียวยาจิตใจให้ผ่านมรสุมการเรียน และความผิดหวัง ขอขอบคุณทุกคำพูดจากศิลปินที่พบเจอโดยบังเอิญผ่านสื่อออนไลน์ สามารถช่วยข้าพเจ้าเยียวยาจิตใจ สบายแผลในใจ และความผิดหวังมาได้อย่างแท้จริง แม้ไม่เคยพบเจอทุกคำพูดที่ได้อ่าน สบายแผลใจได้อย่างไม่น่าเชื่อ และเข้าถึงความรู้สึกของผู้วิจัยจนผ่านความเจ็บปวด เรื่องราวที่ต้องเผชิญได้

วินรัตน์ แรงจริง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ขั้นตอนการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.7 คำจำกัดความของงานวิจัย.....	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 การถ่ายภาพสารคดี.....	8
2.4 ปัญหาสังคม.....	17
2.5 สถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาส.....	25
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
2.5 กรณีศึกษา.....	32
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	35
3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	35
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.3 ขั้นตอนการวิจัยและการเก็บข้อมูล.....	36
3.4 การดำเนินการวิจัย.....	37
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
บทที่ 4 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1 ผลการสัมภาษณ์พระสงฆ์.....	40
4.2 ผลการสัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส.....	44
4.3 สรุปผลการสัมภาษณ์.....	52
4.4 การวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	53
บทที่ 5 ผลงานภาพถ่ายสารคดี.....	56
5.1 แนวคิดและวิธีการเล่าเรื่องผ่านชุดภาพถ่ายสารคดี.....	56
5.2 ภาพถ่ายสารคดี.....	59
5.3 การเผยแพร่ภาพถ่ายสารคดีผ่านเว็บไซต์.....	98
บทที่ 6 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	100
6.1 ผลการทดลองสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	100
6.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	102
6.3 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	111
บทที่ 7 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
7.1 สรุปผลการวิจัย.....	113
7.2 อภิปรายผล.....	117
7.6 ข้อเสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม.....	126
ภาคผนวก.....	131
ภาคผนวก ก ภาพเก็บข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ.....	132
ภาคผนวก ข แบบฟอร์มแสดงความยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย.....	133
ภาคผนวก ค เอกสารรับรองการเผยแพร่บทความวิจัยโครงการประชุมวิชาการระดับ บัณฑิตศึกษาครั้งที่ 15.....	134
ภาคผนวก ง เอกสารรับรองการตรวจสอบคัดลอกทางวิชาการด้วยอักษราวิสุทธิ์.....	135
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบลักษณะของการสังคมนาเคราะห์และการกุศล.....	14
3.1 แนวคำถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง.....	30
3.2 แสดงรายละเอียดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ.....	32
3.3 แสดงชุดคำถามสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	33
5.1 แสดงองค์ประกอบศิลป์เพื่อกำหนดอารมณ์ของภาพถ่ายสารคดี.....	48
5.2 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี.....	48
6.1 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
3.1 แสดงขั้นตอนการวิจัย.....	31
4.1 สัมภาษณ์พระครูบา วรรณชัย เสงี่ยม.....	43
4.2 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาสคนที่1.....	44
4.3 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาสคนที่2.....	45
4.4 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาสคนที่3.....	46
4.5 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาสคนที่4.....	47
4.6 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาสคนที่5.....	48
4.7 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาสคนที่6.....	49
4.8 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาสคนที่7.....	50
5.1 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่1.....	59
5.2 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่2.....	60
5.3 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่3.....	60
5.4 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่4.....	61
5.5 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่5.....	61
5.6 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่6.....	62
5.7 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่7.....	62
5.8 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่8.....	63
5.9 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่9.....	63
5.10 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่10.....	64
5.11 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่11.....	64
5.12 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่12.....	65
5.13 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่13.....	65
5.14 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่14.....	66
5.15 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่15.....	66
5.16 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่16.....	67
5.17 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่17.....	67
5.18 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่18.....	68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และเผยแพร่อย่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.19 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่19.....	69
5.20 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่20.....	70
5.21 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่21.....	71
5.22 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่22.....	72
5.23 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่23.....	73
5.24 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่24.....	73
5.25 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่25.....	74
5.26 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่26.....	74
5.27 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่27.....	75
5.28 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่28.....	76
5.29 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่29.....	76
5.30 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่30.....	77
5.31 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่31.....	78
5.32 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่32.....	78
5.33 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่33.....	79
5.34 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่34.....	79
5.35 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่35.....	80
5.36 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่36.....	81
5.37 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่37.....	81
5.38 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่38.....	82
5.39 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่39.....	83
5.40 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่40.....	83
5.41 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่41.....	84
5.42 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่42.....	84
5.43 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่43.....	85
5.44 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่44.....	85
5.45 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่45.....	86
5.46 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่46.....	86
5.47 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่47.....	87

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.48 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่48.....	88
5.49 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่49.....	88
5.50 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่50.....	89
5.51 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่51.....	89
5.52 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่52.....	90
5.53 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่53.....	90
5.54 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่54.....	90
5.55 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่55.....	91
5.56 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่56.....	92
5.57 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่57.....	93
5.58 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่58.....	93
5.59 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่59.....	94
5.60 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่60.....	95
5.61 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่61.....	96
5.62 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่62.....	97
5.63 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่63.....	97
5.64 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่64.....	98
5.65 แสดงภาพถ่ายสารคดี ภาพที่65.....	98
5.66 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีก่อนนำเสนอกรรมการ.....	99
5.67 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีก่อนนำเสนอกรรมการ.....	100
5.68 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีหลังปรับเปลี่ยนตามข้อเสนอแนะ.....	100
5.69 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีหลังปรับเปลี่ยนตามข้อเสนอแนะ.....	101

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเด็กด้อยโอกาสไม่เพียงประชากรในประเทศ แต่เป็นโอกาสกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศทั้งด้าน การศึกษา เศรษฐกิจและสังคม ในอนาคตเยาวชนกลุ่มนี้ควรได้รับการสนับสนุนและเข้าช่วยเหลืออย่างเต็มกำลัง ซึ่ง ณ ปัจจุบันยังคงเป็นปัญหาใหญ่ที่สมควรได้รับการแก้ไขโดยเร็ว (อาหะมะกอซี กาชอ และคณะ, 2556)

ผู้จัดการออนไลน์, 2565 กล่าวว่าพระครูวรรณชัย แซ่สม อดีตเจ้าอาวาสวัดเขาวงษ์วงหนองม่วง ได้สานต่อในการดูแลเด็กกลุ่มนี้จาก พระครูปัญญา วีระยุทธ เจ้าคณะอำเภอหนองม่วงแห่งวัดหนองตาแดง หลังจากท่านได้มรณภาพไปเมื่อปี 2554 พระครูวรรณชัยจึงทำการขอสถานที่ทางกรมป่าไม้ เพื่อจัดสร้างเป็นสงเคราะห์เด็ก ในพื้นที่ 20 กว่าไร่ จากความมีจิตศรัทธาของประชาชน ในตอนแรกมีเด็กเพียง 69 คน หลังจากนั้นก็เพิ่มจำนวนขึ้นถึงหลักร้อย แต่เดิมสถานที่นี้เป็นสถานปฏิบัติธรรม มีผู้คนมากมายมาปฏิบัติธรรมที่สถานแห่งนี้ แต่อยู่ได้ไม่นานก็ร้าง สาเหตุมาจากราคาที่ดินเด็กด้อยโอกาสเด็กเหล่านี้ได้เหมารถตามหลวงพ่อวรรณชัยมาอยู่ ณ สถานที่แห่งนี้ด้วย จึงกลายมาเป็นชื่อที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันคือ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ของพระครูวรรณชัย แซ่สม เพียงท่านเดียว ท่านได้เปิดโอกาสรับเด็กที่มีปัญหาอันเกิดจากครอบครัว เช่น 1.พ่อแม่ยากจน 2.พ่อแม่แยกทาง 3.พ่อแม่ติดคุก 4.พ่อแม่เสียชีวิต 5.มีลูกเมื่อไม่พร้อม การได้มาอยู่สถานที่แห่งนี้ ทุกคนย่อมได้รับสัญชาติไทย และมีบัตรประจำตัวประชาชนทุกคน ถึงแม้มาจากต่างถิ่นต่างแดน โดยเริ่มแรกมาจากบন্দอยของจังหวัดตาก เป็นคนไทยเชื้อสายม้ง และยังมีกว่า ให้เด็กทุกคนได้เข้ารับการศึกษ โดยอยู่ในการปกครองของพระครูวรรณชัย ซึ่งเป็นผู้จัดการทุกอย่างให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม (Traithep Channel, 2020)

ท่านได้ใช้ปัจจัยส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ในการเลี้ยงดูเด็กเหล่านี้ ในความโชคดีเป็นครั้งคราวจะมีประชาชนเข้ามามอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กด้อยโอกาส ได้เรียนไปจนถึงระดับปริญญาตรี และอีกหนึ่งจุดประสงค์หลักของท่านคือ ไม่อยาก让孩子ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด และอยาก让孩子ได้เข้าเรียนศึกษาหาความรู้ติดตัว เพื่อไปต่อยอดสร้างอาชีพอย่างสุจริตในอนาคต และยังเป็นแบบอย่างเยาวชนที่ดีของสังคมและสามารถช่วยเหลือสังคมได้ ไม่สำคัญว่ามาจากครอบครัวแบบใด อาหะมะกอซี กาชอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และคณะ, 2556 กล่าวว่าหากปล่อยเด็กด้วยโอกาสไม่ได้รับการดูแลและถูกให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง จะต้องเกิดปัญหาในสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

1.1.2 ความสำคัญของปัญหา

พระครูวรรณชัย เช่งสม ท่านมีจิตใจที่ประกอบไปด้วยความเมตตา ยากที่คนธรรมดาอย่างเราจะทำได้เยี่ยมท่าน พระครูได้สงเคราะห์ดูแลเด็กด้วยโอกาสเพียงรูปเดียวเท่านั้น ตั้งแต่เริ่มดูแลเด็กในปี พ.ศ. 2554 จนมาถึง ณ ปัจจุบัน ท่านได้อุตุนต่อสู้อกับปัญหาความอดอยาก ความยากจน ความไม่พร้อมของปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย แม้กระทั่งขาดไฟฟ้าและน้ำ ไม่ได้รับตามสิทธิทางสังคมที่พึงจะได้รับตามสวัสดิการสังคมในด้านกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อใช้ในการเป็นที่พึ่งพิงของเด็กด้วยโอกาสทั้งหลาย มีพร้อมบ้างไม่พร้อมบ้าง แต่ท่านก็ยังมุ่งมั่นต่อการอบรมสั่งสอนเด็กด้วยโอกาส เพื่อให้เป็นเยาวชนที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย สอนให้อยู่ร่วมกันให้เกิดความสามัคคี มีมารยาท อ่อนน้อมถ่อมตน และสอนให้รู้จักกฎระเบียบวินัย

ท่านได้พยายามต่อสู้เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้รับการอบรมไปจนถึงได้รับการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จในชีวิตจนถึงการทำสมาธิปฏิบัติเพื่อกลับมาเลี้ยงตนและครอบครัวได้อย่างไม่ลำบาก ในอนาคต ธนโกศิน รักซ้อน, 2550 ดังคำกล่าวในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักในการสงเคราะห์เด็กด้วยโอกาสหรือเด็กที่มีปัญหาอื่นๆว่า เมตตาเป็นเครื่องค้ำจุนโลก

ภาพถ่ายสารคดีเป็นลักษณะของการถ่ายภาพสารคดีเพื่อสังคม ซึ่งภาพสะท้อนสังคมสามารถแบ่งได้ 4 ด้าน ดังนี้ ภาพสะท้อนสังคมไทยด้านวัฒนธรรม ภาพสะท้อนสังคมไทยด้านเพศ ภาพสะท้อนสังคมไทยด้านการศึกษาและภาพสะท้อนสังคมไทยด้านเศรษฐกิจ (วิรยา ตาสว่าง และทิพยภรณ์ รักษา, 2560) ในโครงการนี้มี 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ แสดงให้เห็นถึง ปัญหาความยากจนในการดำเนินชีวิต การถูกเอารัดเอาเปรียบและความไม่เป็นธรรมในสังคม ด้านการศึกษา แสดงให้เห็นถึงการขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากขาดแคลนทุนทรัพย์ ให้ความสำคัญของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และบรรพบุรุษ (พรศิริ ปินไชย, 2563)

บนโลกที่มักต้องการความช่วยเหลือหรือการสนับสนุน แต่สังคมไม่สามารถมองเห็นได้หรือเป็นการเพิกเฉย การถ่ายภาพประเภทนี้มักจะมีจุดประสงค์ เพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง หรือเป็นภาพสะท้อนภายในสังคม (Rosler, 2007) ภาพถ่ายไม่เพียงแสดงสิ่งที่มีอยู่ แต่ยังแสดงถึงสิ่งที่แต่ละคนเห็นอีกด้วย ดังนั้นการถ่ายภาพมีความสามารถในการแสดงถึงความปรารถนาหรือความต้องการของบุคคลและตีความเหตุการณ์ทางสังคมในแบบของพวกเขาเอง (Sontag, 2008)

แต่ไม่ใช่แค่การบันทึกภาพเท่านั้น แต่เป็นการประเมินโลกความจริงผ่านภาพถ่ายด้วย ภาพสารคดีชุดนี้จึงจัดขึ้นเพื่อบอกเล่า และจะต้องดำเนินไปพร้อมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานที่ ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผารธรรมเจริญสุข เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้แจ่มแจ้งและสมบูรณ์ เป็นองค์ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำคัญในการถ่ายทอดไปสู่ผู้ชม โดยสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึก กระตุกต่อมการตระหนักรู้ ทำให้เห็นถึงความแตกต่างในเรื่องคุณภาพชีวิตและสภาพสังคมนั้น จึงไม่เพียงแต่นำเสนอว่าปัญหานี้เกิดขึ้นอยู่ แต่เป็นการเปิดโลกแห่งความจริงในสังคมหนึ่งให้มีการขับเคลื่อน ของความสำคัญในการตระหนักรู้ให้ใส่ใจผู้คนในสังคมที่มีมาช้านาน

1.1.3 โอกาสของงานวิจัย

ปัญหาเด็กด้อยโอกาสเป็นปัญหาที่มีในสังคมมาเนิ่นนาน การที่ได้นำมุมมองหนึ่งของสถานการณ์นี้ที่ถูกละเลยและเพิกเฉย มาทำให้เกิดเป็นภาพถ่ายสารคดีและเผยแพร่จัดเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะเป็นโอกาสที่ได้นำมาวัดผลถึงจุดประสงค์ของผู้วิจัย ให้กระตุ้นความคิดการตระหนักรู้ถึงปัญหาสังคมได้ อาหะมะกอซี กาชอ และคณะ, 2556 เพราะถ้าหากเด็กด้อยโอกาส ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไม่ได้รับการดูแลย่อมเกิดปัญหาในสังคมในภายหลัง และส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประเทศชาติได้

1.1.4 คำถามสำคัญของงานวิจัย

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัญหาสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขและดำเนินการในรูปแบบภาพถ่ายสารคดีเพื่อเผยแพร่ โดยชุดภาพถ่ายนี้สามารถส่งสารถึงผู้ชมได้ เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของการตระหนักรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคของสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสในสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขแห่งนี้ ได้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดูแลเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี
2. เพื่อถ่ายภาพสารคดีสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข
3. เพื่อนำภาพถ่ายสารคดีมาเผยแพร่สะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสและพระสงฆ์ ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข
4. เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดีในการตระหนักรู้ถึงปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 7 คน 2) จัดทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อวัดประสิทธิผล
ภาพถ่ายสารคดี

4. ขอบเขตด้านภาพถ่ายสารคดีไม่ต่ำกว่า 30 ภาพ

1.5 ขั้นตอนการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การ
สำรวจ นำมารวบรวมข้อมูลเพื่อสนับสนุนภาพถ่าย และนำมาดำเนินการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อวัด
ประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดีชุดนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของพระสงฆ์และเด็กด้อยโอกาส จากเว็บไซต์ข่าวที่เชื่อถือได้
2. ลงพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลเพื่ออัปเดตสถานการณ์ปัจจุบัน
3. ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. เตรียมสัมภาษณ์ประชากร ได้แก่ พระสงฆ์ 1 รูป เด็ก 7 คน
5. ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข
6. ลงพื้นที่ถ่ายภาพสารคดี
7. เผยแพร่ภาพถ่ายสารคดี จำนวนไม่ต่ำกว่า 30 ภาพ
8. ทำแบบสอบถามเพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดี
9. ประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน
10. อภิปรายผลภาพถ่ายสารคดี
11. สรุปผล

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ชมภาพถ่ายสารคดี เกิดการรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงสภาพปัญหาอุปสรรคของเด็กด้อย
โอกาสในสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อำเภอหนองม่วง จังหวัด
ลพบุรี พร้อมทั้งเกิดความเห็นอกเห็นใจ แรงจูงใจกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม ลงมือช่วยเหลือหรือ
สนับสนุนในทางใดทางหนึ่ง

1.7 คำจำกัดความของงานวิจัย

เด็กด้อยโอกาส : องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF, 1989 : 112) ได้ให้
ความหมายเด็กด้อยโอกาส หมายถึง เด็กที่อยู่ในสภาพที่เป็นปัญหาสังคมเช่น เด็กพิการ เด็กที่มาจาก
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครอบครัวยากจน เด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือชุมชนแออัด และเด็กที่ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานตามพ่อแม่ ความด้อยโอกาสของเด็กเหล่านี้ครอบคลุมในเรื่องของการศึกษา สภาพแวดล้อม ภาชวฒัฒนธรรมและ โอกาสในการได้รับบริการ ในงานวิจัยนี้หมายถึง : เด็กด้อยโอกาสในสภาวะ 1.พ่อแม่ยากจน 2.พ่อแม่แยกทาง 3.พ่อแม่ติดคุก 4.พ่อแม่เสียชีวิต 5.มีลูกเมื่อไม่พร้อม

สถานสงเคราะห์ : ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ สถานที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์ ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป

ในงานวิจัยนี้หมายถึง : สถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกรมป่าไม้ อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี อยู่ภายใต้การดูแลของ พระครู วรรณชัย เสงี่ยม เจ้าอาวาสผู้ดูแลสถานที่ และดูแลอุปการะเด็กด้อยโอกาสเพียงรูปเดียว

ภาพถ่ายสารคดี : การบันทึกปรากฏการณ์ ข้อเท็จจริงเพื่อบอกเล่าความจริง ตามความเป็นจริงโดยไม่บิดเบือน และดำเนินไปตามเนื้อเรื่องเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนให้เนื้อเรื่องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในงานวิจัยนี้หมายถึง : ภาพถ่ายสารคดีเชิงสังคมในโครงการนี้มี 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ แสดงให้เห็นถึง ปัญหาความยากจนในการดำเนินชีวิต การถูกเอารัดเอาเปรียบและความไม่เป็นธรรมในสังคม ด้านการศึกษา แสดงให้เห็นถึงการขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากขาดแคลนทุนทรัพย์ให้ ความสำคัญของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และบรรพบุรุษ (พรศิริ ปินไชย, 2567)

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในงานวิจัยเรื่อง การถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาการดูแลเด็กด้อยโอกาส สำนักสงฆ์ถ้า
ภูผาธรรมเจริญสุข จ.ลพบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดย
แบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 ภาพถ่ายสารคดี

2.1.1. แนวคิดภาพถ่ายภาพสารคดี

2.1.2. ภาพถ่ายสารคดีแนวชีวิตและสังคม

2.1.3. แนวคิดการสร้างผลงานของศิลปินภาพถ่ายสารคดี (กรณีศึกษา)

2.1.4. วิธีการสร้างผลงานภาพถ่ายสารคดี

2.1.5 ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์

2.1.6 แนวคิดเกี่ยวกับภาระการดูแล

2.1.7 ความยืดหยุ่นทางจิตใจ

2.2 ปัญหาสังคม

2.2.1. เด็กด้อยโอกาส

2.2.2. การสังคมสงเคราะห์กับสวัสดิการสังคม (กลุ่มเด็กและเยาวชน)

2.2.3. แนวคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนสังคม

2.2.4. แนวคิดพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์

2.3 สถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้าภูผาธรรมเจริญสุข

2.3.1. วัตถุประสงค์การสงเคราะห์เด็ก

2.3.2. ส่งเสริมการศึกษาเด็กด้อยโอกาสทุกคน

2.3.3. ด้านการดูแลเด็กด้อยโอกาส

2.3.4. ด้านการใช้จ่าย

2.3.5 ด้านการปกครองและกฎระเบียบ

2.3.6 ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรณีศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 การถ่ายภาพสารคดี

ภาพถ่ายสารคดีบันทึกเหตุการณ์ความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา วัตถุประสงค์หลักของภาพถ่ายประเภทนี้ คือ บันทึกหลักฐานเอกสารเพื่อเก็บเป็นข้อมูล ซึ่งภาพถ่ายประเภทนี้มีอิทธิพลต่อความคิด อารมณ์ ขอบเขตของงานภาพถ่ายสารคดีจึงไม่ได้หยุดแค่การบันทึกข้อมูล ไม่ได้เป็นเพียงแค่หลักฐานทางเอกสาร และยังครอบคลุมเนื้อหามากมายหลายประเภท ไม่ได้จำกัดแค่ภาพถ่ายเกี่ยวกับชีวิตและสังคม เช่น ภาพถ่ายสถาปัตยกรรม ภาพถ่ายวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ภาพถ่ายท่องเที่ยว ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายทางดาวเทียม ภาพถ่ายมานุษยวิทยา หรือรูปติดบัตร ล้วนแต่เป็นงานภาพถ่ายเชิงสารคดีทั้งสิ้น ภาพถ่ายสารคดีไม่ได้จะเพียงเน้นแต่เหตุการณ์ความจริงเท่านั้น ตั้งแต่มีความคิดและอารมณ์ของช่างภาพเข้ามาเกี่ยวข้อง สิ่งนี้ก่อให้เกิดการพัฒนาสู่อีกรูปแบบหนึ่งของศิลปะ หมายถึงว่าช่างภาพจะนำรูปแบบนี้ไปใช้ในงานของสารคดี โดยจะดูเหมือนกับภาพสารคดี หรืออาจจะเป็นภาพสารคดี แต่จะไม่ได้เน้นไปที่เรื่องราวของเหตุการณ์ในภาพมากนัก จะมาเน้นที่ความคิด ส่วนตัวของผู้สร้างงานเป็นสำคัญ ซึ่งภาพสารคดีชีวิตและสังคม เป็นหนึ่งในสิ่งที่ผู้คนคุ้นเคยมากที่สุด และประเภทนี้มักจะเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความคิด มากที่สุดหรือมากกว่าแนวสารคดีอื่นๆ ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกอะไร (ภูมิภมล ผดุงรัตน์, 2555)

2.1.1. แนวคิดภาพถ่ายสารคดี

แนวคิดภาพถ่ายสารคดีมีช่างภาพได้ให้ความหมายไว้มากมาย ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ อองรี คาร์ตียร์ เบรซอง (Henri Cartier Bresson) ช่างภาพชาวฝรั่งเศสที่มองว่าการถ่ายภาพคือการจับภาพช่วงเวลาที่สำคัญ หรือหมายถึง "วินาทีแห่งการตัดสินใจ" อันมีที่มาจากจังหวะ เวลา โอกาส ประสพการณ์ แค่เพียงเสี้ยววินาทีของการถ่ายล่าช้า อาจหมายถึงการพลาดโอกาสสำคัญ หรือทำให้ความหมายของภาพถ่ายได้เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง กระบวนการความคิดของช่างภาพแต่ละยุคสมัยได้เปลี่ยนไปตามกาลเวลาและมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนคือ หลักการบันทึกภาพต่อเหตุการณ์ ตามสภาพความจริงที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ (ภูมิภมล ผดุงรัตน์, 2555)

ภาพที่ 2.1 Henri Cartier Bresson Photojournalism ที่มา: www.britannica.com

ภาพที่ 2.2 Henri Cartier Bresson decisive moment ที่มา: www.holdenluntz.com

สุเทพ กฤษณาวารินทร์, (2558) กล่าวว่า การถ่ายภาพสารคดี คือการนำเสนอความเป็นจริงที่เกิดขึ้นบนโลก แต่จะไม่ได้ขึ้นอยู่กับสไตล์หรือวิธีการเล่า แต่จะขึ้นอยู่กับเนื้อหาของเนื้อหาเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามสภาพจริง เป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดความสนใจได้ในครั้งแรก ส่วนความงามเป็นส่วนประกอบเสริม นี่คือหลักของงานสารคดีทุกแขนง

นิยามของภาพถ่ายสารคดี กล่าวว่า “ภาพถ่ายคือสุนทรียภาพที่แท้จริง” ในช่วง 80 ปีที่ผ่านมา จุดประสงค์หลักของภาพถ่ายประเภทนี้คือ เป็นขบวนการสร้างสรรค์ผลงานและเรื่องที่จะเล่า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ในสื่อมวลชนไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ่านการหาจังหวะที่ดีที่สุดในการจับภาพ มีศิลปะเป็นพื้นฐาน แต่เป็นศิลปะที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความเป็นจริงให้เกิดขึ้น โดยการกำกับเรื่องราวและเหตุการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริง สุนทรียศาสตร์จึงเป็นสิ่งที่ควรคำนึงอย่างยิ่งในงานภาพถ่ายสารคดี (อุรชา จักรคชาพล, 2565, น. 51)

ดังที่กล่าวมาข้างต้น การถ่ายภาพสารคดีถูกนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ เพื่อเป็นการบันทึกภาพเหตุการณ์ความจริงอย่างตรงไปตรงมาผ่านแง่มุมความจริงที่เกิดขึ้น มีความสำคัญในเนื้อหาเรื่องราวมากกว่าความงาม และมีพื้นฐานมาจากศิลปะที่มุ่งเน้นในเหตุการณ์ความจริง ควบคู่กับสุนทรียศาสตร์ของการสร้างสรรค์ผลงานผ่านการหาจังหวะ เวลา โอกาส ในการจับภาพของช่วงเวลาที่สำคัญหรือที่เรียกว่า “วินาทีแห่งการตัดสินใจ” โดยอีกนัยของภาพถ่ายสารคดี ภูมิภมร ผดุงรัตน์ กล่าวว่า ภาพที่ปรากฏขึ้นจะไม่มุ่งเน้นไปแค่เหตุการณ์ความจริง แต่จะมีอารมณ์ ความรู้สึกของผู้สร้างผลงานที่อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างการพบเจอในเหตุการณ์ความจริงนั้น จึงจะเรียกอีกนัยหนึ่งของภาพถ่ายสารคดีประเภทนี้ได้ว่า เป็นงานภาพถ่ายสารคดีที่มุ่งเน้นถึงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้สร้างงานเป็นสำคัญ

2.1.2. ภาพถ่ายสารคดีแนวชีวิตและสังคม

ภาพถ่ายสารคดีแนวชีวิตและสังคม อัลมา ดเวนพอร์ต (Alma Davenport) ได้ยกตัวอย่างในหนังสือ The History of photography ว่าระหว่างการก่อสร้างทางรถไฟเชื่อมสองฝั่งทวีปอเมริกาเหนือ ช่างภาพทั่วไปตื่นเต้นกับเครื่องจักรกล ขบวนรถไฟและเทคโนโลยีทันสมัย แต่ช่างภาพสารคดีแนวชีวิตและสังคมกลับให้ความสนใจกับสภาพชีวิตของกรรมกรและความเป็นอยู่ระหว่างการก่อสร้างมากกว่า (Chapter 4, Social Document, page 41)

ภาพถ่ายแนวชีวิต

ภาพถ่ายแนวชีวิตในความหมายที่ อัครา นักทำนา (2556) กล่าวไว้คือ เป็นภาพของคนในรูปแบบต่างๆ มีหนึ่งคนหรืออยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เรื่องราวในภาพส่วนใหญ่จะเป็นคนชน ชั้นกลางไปจนถึงชนชั้นล่างสุดของสังคม มีข้อความประกอบเรื่องราวในภาพไว้เพียงเล็กน้อย หรืออาจจะไม่มีเลย โดยมีจุดเด่นคือ ความสวยงามจากทางด้านองค์ประกอบศิลป์ และการดำเนินชีวิตของคนในภาพที่ทำให้เกิดความน่าสนใจ โดยส่วนมากจะไปในทิศทางที่เป็นภาพ ขาวดำ โทนภาพจะมีความจริงจัง เคร่งขรึม ซึ่งจะส่งเสริมให้เป็นภาพแนวชีวิตที่ดูมีชีวิตมาก ยิ่งขึ้น

การที่ภาพถ่ายแนวนี้มีคำระบุว่าชีวิต อาจทำให้เข้าใจได้ว่าวัตถุที่อยู่ในภาพจะต้องเป็นมนุษย์ที่มีชีวิตเท่านั้นแต่ไม่เสมอไป ภาพถ่ายแนวชีวิตไม่จำเป็นต้องใส่มนุษย์เข้าลงในภาพเพราะสิ่งที่อยู่รอบตัวมักเกี่ยวข้องกับชีวิตของมนุษย์เราเสมอทั้งทางตรง ทางอ้อม และอาจกลายเป็นตัวบ่งบอกสถานะทางสังคม หากสังเกตจะพบเจอกับปัจจัย 4 ที่อยู่ใน ชีวิตประจำวันเยอะแยะมากมาย รวมถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุสิ่งของต่างๆ เช่นป้ายข้างทาง ขยะที่ถูกทิ้ง จากข้างต้นที่กล่าวมา ค่อนข้างเป็นสิ่งสำคัญและเป็นตัวแทนของคำว่าชีวิตได้ดีเยี่ยม สามารถนำมาสื่อความหมายผ่านภาพถ่ายได้อย่างเที่ยงตรงและเข้าถึงคำว่า ชีวิต อาจจะหมายความได้ว่า สามารถสื่อสารได้มากกว่าภาพที่มีสิ่งมีชีวิตอยู่ก็เป็นได้ (อัครา นักทำนา, 2556)

ภาพถ่ายแนวสังคม

ภาพถ่ายแนวสังคม เป็นรูปแบบหนึ่งของการถ่ายภาพสารคดี เป็นการบันทึกภาพเหตุการณ์ที่มุ่งเน้นไปทางสังคม สิ่งแวดล้อม หรือแสดงถึงชีวิตของผู้ด้อยโอกาส และภาพถ่ายสามารถวิพากษ์วิจารณ์สังคมได้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจของสาธารณชนให้มุ่งมาที่ประเด็นทางสังคมที่ปรากฏขึ้นหรือกำลังดำเนินอยู่ และอาจจะอยู่ในมุมที่สังคมมองเห็นแต่ไม่สามารถแก้ไขได้ ภาพถ่ายแนวสังคมมีมากมาย ช่างภาพหรือศิลปินได้ทำผลงานภาพถ่ายสารคดีแนวชีวิตและสังคมหรือภาพถ่ายเพื่อสังคมประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก จากนั้นการเผยแพร่สู่สาธารณชนได้ผลตอบรับที่เกินความคาดหมายนั่นคือสามารถช่วยเหลือสังคมคือการกระตุ้นองค์กร หน่วยงาน ประชาชนคนทั่วไปได้เกิดการตระหนักรู้ เป็นการทำให้เพื่อสังคมและส่วนรวมได้อย่างแท้จริงดังตัวอย่าง ดังนี้

ภูมิภม ผดุงรัตน์ (2555) กล่าวว่า ผลงานของ ลิวอิส ไฮน์ (Lewis w. Hines) ช่างภาพข่าวยุคบุกเบิกคนสำคัญผลงานนำจดจำของเขาชุดหนึ่งคือการแอบบันทึกสภาพชีวิตในโรงงานการกดขี่แรงงานเด็ก ภาพถ่ายของเขากลายเป็นแรงผลักดันให้เกิดกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และการปกป้องสิทธิเด็กในสหรัฐอเมริกา

ภาพที่ 2.3 Lewis w. Hines Child Labor in America, 1908-1912 ที่มา: lhrp.georgetown.edu

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับสังคมทั่วไป ภูมิภาค ผดุงรัตน์ กล่าวว่า ภาพถ่ายเป็นหลักฐานที่น่าเชื่อถือเสมอ บ่อยครั้งที่ภาพถ่ายก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในแง่บวก ผลงานของ เดวิดออกตาเวียส ฮิล และ โรเบิร์ต อัดัมสัน บันทึกชีวิตชาวประมงในเมืองนิวฮาเวน สก็อตแลนด์ ผ่านบรรยากาศที่ ดงาม และประกอบด้วยเรือประมงเก่าเป็นการกระตุ้นความสนใจของชาวเมือง ก่อให้เกิดการเอาใจ ใส่ต่อคุณภาพชีวิตของชาวประมงท้องถิ่นมากขึ้น นับตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 เรื่อยมาภาพถ่าย กลายเป็นสื่อสำคัญสำหรับโน้มน้าวกระแสสังคม ช่างภาพผู้มีอุดมการณ์ และสามารถสร้างความ เปลี่ยนแปลงได้หลายครั้ง (ภูมิภาค ผดุงรัตน์, 2555)

2.1.3 แนวคิดการสร้างผลงานของศิลปินภาพถ่ายสารคดี

สติเฟ่น เชมส์ (Stephen Shames) ช่างภาพชาวชาวอเมริกัน เป็นช่างภาพและนักเคลื่อนไหว ประเด็นทางสังคม โดยมุ่งเน้นถึงปัญหาความยากจนในเด็กตลอดจนการแสวงหาเด็กผู้ด้อยโอกาส สติ เฟ่นตั้งใจถ่ายทอดมุมมองสุดพิเศษนี้เกี่ยวกับมนุษย์บนโลกกับการถูก กลืนกินของสังคม ที่พร่ำบอ กว่าเต็มไปด้วยความศิวิไลซ์แต่กลับซ่อนความหม่นหมองที่ไม่ สามารถแก้ไขได้กลายเป็นรอยแยกที่ เห็นได้ชัดเจนของความสุขกับความโหดร้ายของคุณภาพชีวิตจากพื้นที่หนึ่งสู่พื้นที่หนึ่ง (นาทนาม ไวยหงษ์, 2565)

การถ่ายภาพสารคดีของ สติเฟ่น เชมส์ เป็นการขับเคลื่อนสังคมให้เดินหน้า โดยใช้ภาพถ่าย เป็นตัวบอกแถมความจริงให้ผู้คนเห็นความยากจนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับความ ยากเข็ญของเด็ก ผลงานของเขาถูกถ่ายทอดได้อย่างเป็นธรรมชาติ และยังเป็นการเน้นย้ำเรื่องการใช้ ภาพถ่ายสะท้อนปัญหาสังคมเพื่อกระตุ้นต่อมของผู้คนได้เป็น อย่างดี ศิลปินได้รับการสนับสนุนให้ เผยแพร่ภาพความน่าเศร้าเพื่อสร้างความตระหนักรู้ของคนในสังคมให้เกิดความสนใจในสิ่งที่เขา ต้องการนำเสนอ เพื่อแสดงความแตกต่างเรื่องคุณภาพชีวิตช่างภาพสารคดีอย่าง สติเฟ่น เชมส์ จึง ค่อยๆ ประสานให้เกิดช่องทางการศึกษาและพัฒนาสังคมให้ดียิ่งขึ้นผ่านการบันทึกภาพและนี่คือความ น่าสนใจต่อผลงานภาพถ่ายสารคดีของ สติเฟ่น เชมส์ (นาทนาม ไวยหงษ์, 2565)

ภาพที่ 2.4 Stephen Shames photography ที่มา: StephenShames.com

ลิวอิส ไฮน์ (Lewis Hines) ช่างภาพข่าวและสารคดีที่ปลุกกระแสสังคม มีแนวคิดคือการที่เสียวินาที่ชีวิตได้ถูกหยุดนิ่งด้วยการบันทึกภาพถ่ายเป็นหลักฐานสำคัญ ส่งผลต่อความจริงของชีวิตที่สร้างความสะเทือนใจต่อผู้ชม กระตุ้นเร้าความรู้สึกถึงการเรียกร้องต่อ การมีส่วนร่วมในสังคม เน้นไปที่เนื้อหา เรื่องราว ไม่คำนึงถึงทฤษฎีศิลปะ หรือปรัชญาใดๆ การที่ภาพถ่ายสร้างอารมณ์ร่วมต่อผู้ชม อารมณ์เศร้า โกรธ เกิดการครุ่นคิดไปกับภาพนั้น นั่นคือศิลปะที่มีอยู่ในตัวมันเองอยู่แล้วโดยไม่ต้องแต่งเติมหรือเสแสร้งขึ้นมา ความงามโดยธรรมชาตินี้ที่ศิลปินพยายามสร้างมาแต่ช้านาน และสามารถสื่อสารโลกที่เป็นจริงต่อผู้คน ซึ่งไม่อาจทราบได้เลยว่าผู้คนและผู้ชมเหล่านั้นจะรู้จักโลกนั้นมาก่อนหรือไม่ หรืออาจจะไม่เคย อุดมการณ์และจุดยืนของศิลปินคือใช้สื่อนี้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ภาพถ่ายมีคุณค่าและมีความหมายกับสังคมกลายเป็นแบบอย่างสำหรับช่างภาพจำนวนมาก ในแง่ของสุนทรียศาสตร์ของศิลปิน ในการทำงานบางสถานการณ์ที่ต้องแอบซ่อน หรือในพื้นที่จำกัดเช่นบนยอดตึก ณ ขณะที่กำลังก่อสร้าง ข้อจำกัดเหล่านั้นก่อให้เกิดมุมมองใหม่ๆขึ้นมา กลายเป็นแนวสุนทรียศาสตร์ใหม่ในยุคต่อไป (ภูมิภมล ผดุงรัตน์, 2555)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 Lewis Hines "Helpers" in the Tifton Cotton Mill, 1909. ที่มา: umbc.edu

2.1.4 วิธีการสร้างผลงานภาพถ่ายสารคดี

ภูมิภม ฝดุงรัตน์ (2555) กล่าวว่า วิธีการสร้างผลงานของ ลิวอิส ไฮน์ คือ การใช้ไฟแฟลชร่วมกับกล้องขนาด 5x7 ในบางสถานการณ์เขาตั้งใจถ่ายคนที่อยู่ตรงหน้า แต่ไม่ค่อยได้ความเป็นมิตรเท่าไรนัก เขาจึงกลายเป็นคนที่ทำงานรวดเร็วและแม่นยำอย่างมาก เริ่มจากการถ่ายสภาพแวดล้อมโดยรอบ ถ่ายใบหน้า และค่อยๆ แทรกซึมตีสนิทกับชาวบ้านไปเรื่อยๆ จนกระทั่งชาวบ้านโดยรอบเกิดความคุ้นชินและยอมให้ศิลปินเข้าไปบันทึกภาพในบ้าน

กล่าวว่า การถ่ายภาพสารคดีจำเป็นต้องมีการวางแผนเมื่อได้ทำการเลือกเรื่องที่ ต้องการจะถ่ายทอดออกไปแล้ว ลำดับต่อไปคือต้องรู้ว่าผู้ชมต้องการจะเห็นอะไร เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของเนื้อเรื่อง และเห็นถึงความคาดหวังว่าต้องการให้เปลี่ยนแปลงอะไร ใครต้องการทราบการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ต้องชัดเจนใน ขั้นตอนเริ่มต้น ซึ่งในบางครั้งอาจจะต้องถ่ายทำขึ้นก่อนที่เส้นทางจะมีความชัดเจน

2.1.5 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ ถูกนำเสนอโดยนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน อับราฮัม เอช. มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ในปี ค.ศ. 1943 ในเอกสารชื่อ "A Theory of Human Motivation" และต่อมาได้ขยายความในหนังสือ "Motivation and Personality" (Maslow, 1943, 1970). ทฤษฎีนี้อธิบายว่ามนุษย์มีความต้องการที่หลากหลายและจัดเรียงเป็นลำดับขั้น พลังขับเคลื่อนของมนุษย์จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการในลำดับขั้นที่ต่ำกว่าได้รับการเติมเต็มก่อน แล้วจึงจะก้าวไปสู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการในลำดับขั้นที่สูงขึ้น เปรียบเสมือนปิรามิดที่ความต้องการพื้นฐานอยู่ด้านล่างสุด และความต้องการขั้นสูงอยู่ด้านบนสุด ลำดับขั้นความต้องการทั้ง 5 ขั้น ได้แก่:

ความต้องการทางสรีรวิทยา (Physiological Needs): เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สุดที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการอยู่รอดของมนุษย์ ได้แก่ อาหาร น้ำดื่ม อากาศ ที่พักอาศัย เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน และการขับถ่าย หากความต้องการเหล่านี้ไม่ได้รับการตอบสนอง มนุษย์จะไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติ (Maslow, 1943).

ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs): หลังจากความต้องการทางสรีรวิทยาได้รับการตอบสนอง มนุษย์จะแสวงหาความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต ทั้งด้านร่างกาย ทรัพย์สิน การงาน สุขภาพ และความมั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งรวมถึงการปราศจากอันตราย ภัยคุกคาม หรือความไม่แน่นอน (Maslow, 1943).

ความต้องการทางสังคม (Love and Belonging Needs): เมื่อรู้สึกปลอดภัยแล้ว มนุษย์จะต้องการความผูกพัน ความรัก การยอมรับ และการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือสังคม เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อนฝูง หรือกลุ่มทางสังคม (Maslow, 1943).

ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs): ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับการได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่น การมีคุณค่าในตนเอง การประสบความสำเร็จ การได้รับเกียรติ และการมีสถานะที่ดีในสังคม (Maslow, 1943).

ความต้องการการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Actualization Needs): เป็นความต้องการขั้นสูงสุด ซึ่งแสดงถึงความปรารถนาที่จะเติมเต็มศักยภาพของตนเองให้ได้อย่างเต็มที่ บรรลุเป้าหมายสูงสุดในชีวิต และกลายเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ตามอุดมคติของตนเอง (Maslow, 1943).

ความสำคัญต่อการวิจัย: บริบทของงานวิจัยนี้ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ มีความสำคัญในการอธิบายและทำความเข้าใจปัญหาการดำรงชีวิตของเด็กด้อยโอกาสและพระสงฆ์ผู้ดูแล ปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ค่าอาหาร ค่าน้ำมันปั่นไฟ และสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวย (เช่น อากาศร้อน ยุงชุม) ล้วนสะท้อนถึงการที่ ความต้องการทางสรีรวิทยา (Physiological Needs) และ ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สุดของมนุษย์ยังไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ การขาดแคลนปัจจัยเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต สุขภาพ และพัฒนาการของเด็กๆ ทำให้ไม่สามารถก้าวไปสู่การตอบสนองความต้องการในลำดับขั้นที่สูงขึ้นได้อย่างเต็มศักยภาพ

2.1.6 แนวคิดเกี่ยวกับภาระการดูแล (Caregiver Burden)

แนวคิดภาระการดูแล (Caregiver Burden) มีรากฐานมาจากการวิจัยในหลากหลายสาขา เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา และการดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มวิชาชีพพยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ และบุคลากรทางการแพทย์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สงเคราะห์ และผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ (Zarit, Reever, & Bach-Peterson, 1980; Nurses, n.d.). แนวคิดนี้เริ่มได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายเมื่อมีการตระหนักถึงผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ต้องให้การดูแลผู้อื่นอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลาานาน

หลักการสำคัญของภาระการดูแลเกิดจาก ความไม่สมดุลระหว่างความสามารถและแรงสนับสนุนที่ผู้ดูแลมี กับความต้องการในการดูแลอีกฝ่าย (George & Gwyther, 1986). หากความสามารถและแรงสนับสนุนของผู้ดูแลมีน้อย แต่ความต้องการในการดูแลบุคคลอื่นนั้นสูง จะส่งผลให้ผู้ดูแลเกิดความเครียดสูงและประสบกับความทุกข์ทรมานทั้งทางอารมณ์และร่างกายในระยะยาว (Zarit, Reever, & Bach-Peterson, 1980).

นิยาม: ภาระการดูแล (Caregiver Burden) คือ แรงกดดันหลากหลายมิติที่ผู้ดูแลต้องเผชิญ ซึ่งครอบคลุมทั้งแรงกดดันทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ดูแล (เช่น ความเหนื่อยล้าจากการทำงานหนัก), แรงกดดันทางอารมณ์ (เช่น ความวิตกกังวล ความหดหู่ ความรู้สึกผิด หรือความโกรธ), แรงกดดันด้านค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดูแล, และแรงกดดันทางสังคม (เช่น การสูญเสียเวลาหรือความสัมพันธ์กับผู้อื่น, การแยกตัวจากสังคม) แรงกดดันเหล่านี้จะรุนแรงขึ้นเมื่อผู้ดูแลมีความสามารถและแรงสนับสนุนที่จำกัด ในขณะที่ภาระความต้องการในการดูแลมีสูง ส่งผลให้ผู้ดูแลมีความทุกข์และความเครียดในระดับสูง (Zarit, Reever, & Bach-Peterson, 1980; Vitaliano et al., 1991)

ความสำคัญต่อการวิจัย: ในงานวิจัยนี้ แนวคิดภาระการดูแลมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิเคราะห์สถานการณ์ของพระสงฆ์ผู้ดูแลเด็กด้อยโอกาส แม้ว่าพระสงฆ์จะมีความเมตตาและเสียสละแต่การดูแลเด็กจำนวนมากท่ามกลางข้อจำกัดด้านทรัพยากร สะท้อนให้เห็นถึงภาระการดูแลที่ท่านต้องแบกรับ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและใจของท่านในระยะยาว การทำความเข้าใจแนวคิดนี้จะช่วยให้เห็นภาพความท้าทายที่พระสงฆ์ต้องเผชิญได้อย่างลึกซึ้ง และเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการสนับสนุนเพื่อให้ท่านสามารถทำหน้าที่ต่อไปได้อย่างยั่งยืน

2.1.7 ความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience)

ความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปรับตัวและฟื้นตัวจากสถานการณ์ที่ยากลำบากหรือความเครียดต่างๆ (American Psychological Association [APA], 2022) แนวคิดนี้เน้นว่ามนุษย์สามารถคงไว้ซึ่งสมดุลทางอารมณ์และจิตใจได้ แม้จะเผชิญกับอุปสรรค โดยอาศัยการมองโลกในแง่ดีและการยอมรับ ซึ่งสะท้อนถึงการมีสุขภาวะทางจิตที่ดี

จิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology)

จิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology) เป็นศาสตร์ที่มุ่งเน้นการศึกษาและส่งเสริม จุดแข็งของมนุษย์ คุณธรรม และปัจจัยที่นำไปสู่ความสุขและความเจริญงอกงามในชีวิต (Seligman, 2000) แนวคิดนี้ช่วยอธิบายว่าความสุขสามารถเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายในและการเลือกที่จะมองโลกในเชิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บวก แม้สภาพแวดล้อมจะไม่เอื้ออำนวย ซึ่งสอดคล้องกับปรากฏการณ์ที่เด็กๆ ยังคงแสดงออกถึงความสดใสและรอยยิ้มได้ท่ามกลางความขาดแคลน

2.2 ปัญหาสังคม

2.2.1 เด็กด้อยโอกาส

ความหมายของเด็กด้อยโอกาส เปรียบได้ว่าเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ซึ่งมีผู้ให้ความหมายดังนี้ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2565). ได้ให้ความหมายเด็กด้อยโอกาสว่า เด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก เนื่องจากประสบปัญหาต่างๆที่มีชีวิตความเป็นอยู่ด้อยกว่าคนปกติทั่วไป ขาดโอกาสหรือไม่มีโอกาสที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาหรือได้รับพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการถูกต้องเหมาะสมกับวัย

องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF, 1989 : 112) ให้ความหมายคำว่าเด็กด้อยโอกาส คือ เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดหรือพื้นที่ห่างไกล เด็กที่ต้องอพยพย้ายถิ่นตามพ่อแม่ เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนและเด็กพิการ “ความด้อยโอกาสของเด็กเหล่านี้มักครอบคลุมทั้งในเรื่องของการศึกษา สภาพแวดล้อมและภาษาวัฒนธรรม เด็กด้อยโอกาสมักตกอยู่ในสภาพที่เป็นปัญหาสังคม และยังขาดโอกาสในการได้รับบริการ”

สุนันท์ เหมะทุลินทร์ (2553 : 6) กล่าวว่า เด็กด้อยโอกาส หมายถึง “เด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก เป็นปัญหาของสังคมและจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น”

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เด็กด้อยโอกาส หมายถึง เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดหรือพื้นที่ห่างไกล เด็กที่ต้องอพยพย้ายถิ่นตามพ่อแม่ เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนและเด็กพิการ เด็กที่เป็นปัญหาสังคม ขาดการพัฒนาด้าน สติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเด็กขาดการศึกษา เนื่องจากประสบปัญหาต่างๆและมีชีวิตความเป็นอยู่ด้อยกว่าคนปกติทั่วไป อีกทั้งยังไม่ได้รับการพัฒนาตามสภาวะขั้นพื้นฐานที่พึงควรจะได้รับ เช่น อนุสัญญาสิทธิเด็ก ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างรวดเร็วเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประเภทของเด็กด้อยโอกาส

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (2565) ได้แบ่งเด็กด้อยโอกาสไว้ 10 ประเภท ได้แก่

1. เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ)
2. เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด
3. เด็กถูกทอดทิ้ง/กำพร้า
4. เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์
6. เด็กในชนกลุ่มน้อย
7. เด็กเร่ร่อน
8. เด็กถูกบังคับให้ขายแรงงาน
9. เด็กที่อยู่ในธุรกิจบริการทางเพศหรือโสเภณีเด็ก
10. เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

เด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จังหวัดลพบุรี มีเกณฑ์เข้าข่ายใน 10 ประเภทนี้ ได้แก่ เด็กยากจน เด็กถูกทอดทิ้ง/กำพร้า เด็กในชนกลุ่มน้อยโดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (2565) ให้ความหมายของเด็กด้อยโอกาสเหล่านี้ว่า

- เด็กยากจน หมายถึง เด็กซึ่งเป็นบุตรหลานของคนยากจนที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 20,000 บาทต่อปี ครอบครัวอยู่ร่วมกันหลายคนขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน มีชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก รวมถึงเด็กในหลายชุมชนแออัด หรือบุตรของกรรมกรก่อสร้าง หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่อยู่ถิ่นทุรกันดารห่างไกลที่ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษา และบริการอื่นๆ
- เด็กถูกทอดทิ้ง/กำพร้า หมายถึง เด็กที่มารดาทอดทิ้งไว้ในโรงพยาบาล หรือตามสถานที่ต่างๆ รวมทั้งเด็กที่บิดามารดาปล่อยทิ้งไว้ให้มีชีวิตอยู่ตามลำพัง หรืออยู่กับบุคคลอื่นด้อยไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดา ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากปัญหาหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยก มีสภาพชีวิตอยู่ท่ามกลางความสับสน ขาดความรัก ความอบอุ่น ตลอดถึงเด็กที่ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดูมาจากสาเหตุอื่น
- เด็กในชนกลุ่มน้อย หมายถึง เด็กที่เป็นบุตรหลานของบุคคลที่มีวัฒนธรรมแตกต่างไปจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ที่ปัญหาเกี่ยวกับการถือสัญชาติไทย จนเป็นสาเหตุให้ไม่มีโอกาสได้รับบริการอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.6 พระสงฆ์และกลุ่มเด็กด้อยโอกาส ที่มา: mgronline.com

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (2532) กล่าวไว้ว่าเด็กบุคคลใดก็ตามที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ยกเว้นแต่กฎหมายระดับประเทศจะบัญญัติว่าเด็กที่บรรลุนิติภาวะก่อนช่วงอายุดังกล่าว

ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2532 องค์การสหประชาชาติลงมติรับรองกฎหมาย เป็นกฎหมายที่ทรงพลังที่สุดสำหรับเด็กในประวัติศาสตร์นั้นคือ กฎหมายอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งตั้งแต่นั้นมา อนุสัญญานี้ได้กลายเป็นสนธิสัญญาทางด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้รับความสมบรูณ์พร้อมมากที่สุด

อนุสัญญาสิทธิเด็กเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่กำหนดขึ้น ตามหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติว่าด้วย คุณค่าและศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่เท่าเทียม (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก, 2532)

ประเทศไทยองค์การสหประชาชาติได้มีประกาศใช้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศเมื่อปี ค.ศ. 1989 (พ.ศ. 2532) โดยประเทศไทยได้ร่วมลงนามเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1992 (พ.ศ.2535) และอนุสัญญามีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 โดยประเทศไทยให้ความสำคัญกับสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กมี 4 ประการ ได้แก่

- สิทธิที่จะมีชีวิตรอด คือ สิทธิในการอยู่รอดปลอดภัยตั้งแต่มารดาให้ถือกำเนิด โดยไม่สนใจว่าเด็กคนนั้นจะเกิดมาปกติหรือเกิดมาพร้อมกับความบกพร่องทางร่างกาย และไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา และศาสนา โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
- สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง คือ จากการล่วงละเมิด และการทารุณกรรมทุกรูปแบบ รวมถึงการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งยังหมายถึง เด็กที่บิดา มารดา ผู้ปกครองไม่สามารถให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนได้ และได้คุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐในทันที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา คือ การสนับสนุนด้านการศึกษามาตรฐานทุกระดับ ส่งเสริมเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงโอกาสในการเติบโตอย่างสามารถพึ่งพาตนเองได้
- สิทธิที่จะมีส่วนร่วม คือ สิทธิที่เด็กทุกคนพึงได้รับในการศึกษา การแนะแนว การฝึกอบรม การฝึกอบรม และการดูแลสุขภาพ เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสมและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจที่อาจมีหรือไม่มีผลกระทบต่ออนาคตของตนเอง

จากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กดังกล่าวก่อนที่จะมีอนุสัญญานี้เด็กมักจะถูกมองว่าเป็นกลุ่มที่ไม่สำคัญและเป็นทางเลือกสุดท้ายเสมอ ก่อนที่จะได้รับสิทธิต่างๆ แต่เมื่อมีกฎหมายอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กปรากฏขึ้น รัฐก็มีพันธะผูกพันทั้งทางด้านกฎหมายและศีลธรรมซึ่งรัฐต้องให้ความคุ้มครองและจะต้องจัดหาบริการทางพื้นฐานในด้านการศึกษาและสุขภาพโดยไม่เลือกสถานที่ ทั้งในเมืองและในชนบทที่ห่างไกล ยากแก่การเข้าถึง รวมถึงการคุ้มครองเด็กจากการใช้แรงงานการถูกเอารัดเอาเปรียบและความรุนแรงต่างๆ (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2561)

2.2.2 การสังคมสงเคราะห์กับสวัสดิการสังคม (กลุ่มเด็กและเยาวชน)

การสังคมสงเคราะห์กับสวัสดิการสังคม เป็นงานที่มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และมีความสัมพันธ์ต่อความเป็นอยู่ที่ดี เป็นผลโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และมีความมั่นคงทางสังคม (มหาวิทยาลัยสงขลลา, 2551)

ความสัมพันธ์ของการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม

การสังคมสงเคราะห์ เป็นกระบวนการปฏิบัติงาน โดยมีนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ประสานงานให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และระบบต่างๆทางสังคมเพื่อช่วยเหลือตัวบุคคล ครอบครัว ให้พึ่งพาตนเองได้ ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์จะดำเนินการโดยรัฐ และองค์กรเอกชนโดยมีหน้าที่จัดกิจกรรมให้เกิดขึ้น แต่ในบางกรณี บางท่านอาจเข้าใจเกี่ยวกับ การสังคมสงเคราะห์แบบผิดๆ จึงคิดว่าสังคมสงเคราะห์คือการช่วยเหลือในด้าน การแจกของ บริจาคสิ่งของหรือทุนทรัพย์ โดยมีผู้รับการสงเคราะห์นี้คือ ผู้ยากไร้ ยากจน ช่วยเหลือตนและครอบครัวไม่ได้ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดของสังคมเกิดการแบ่งชนชั้น จนกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสในที่สุด

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่12. กล่าวว่า ความจริงแล้ว การสังคมสงเคราะห์มีรากฐานมาจากการกุศล แต่การกุศลไม่ใช่การสังคมสงเคราะห์ ในสองอย่างนี้มีข้อแตกต่างที่เห็นชัดเจนดังตาราง 2.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบลักษณะของการสังคมสงเคราะห์และการกุศล

การสังคมสงเคราะห์	การกุศล
1. เป็นการช่วยเหลือในระยะยาวจนกว่าผู้รับบริการนั้นจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้	1. เป็นการช่วยเหลือเฉพาะหน้าโดยไม่สนใจว่าผู้รับจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือไม่
2. การช่วยเหลือต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้รับบริการและถือว่าเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ผู้รับจะต้องได้รับการช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา	2. เป็นการทำบุญทำกุศลมีผู้ให้และผู้รับ
3. การดำเนินงานทำเป็นกระบวนการอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์	3. การดำเนินงานไม่เป็นกระบวนการไม่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์
4. อาศัยนักวิชาชีพสังคมสงเคราะห์หรือคนที่ได้รับการอบรมและมีประสบการณ์ทำงานด้านนี้	4. คนทั่วไปสามารถทำได้โดยไม่ต้องอาศัยนักวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ที่มา: (ประภาศน์ อวยชัย, 2531)

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 12. กล่าวว่า กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ประสบเป็นปัญหาสังคม คนกลุ่มนี้ก็ต้องเป็นผู้ได้รับบริการจากงานสังคมสงเคราะห์เช่นเดียวกัน ตามการปฏิบัติงานของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการโดยตรงที่รับผิดชอบกับการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสังคมสงเคราะห์ เพื่อสวัสดิภาพและความผาสุกของประชาชน ซึ่งเด็กและเยาวชน จะประกอบไปด้วย เด็กกำพร้าอนาถา เด็กยากจนขาดการศึกษาเด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อนเด็กพิการทางร่างกายหรือจิตใจ เด็กที่มีปัญหาทางความประพฤติเด็กที่กระทำความผิดและศาลสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรม

ดังนั้น การสังคมสงเคราะห์ เป็นงานที่มีความสัมพันธ์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และความมั่นคงทางสังคม อันเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดแนวคิดการจัดงานสวัสดิการสังคมนี้ขึ้นในโลก โดยสรุปใจความการสังคมสงเคราะห์ได้ว่า เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชนได้ และทำให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ ซึ่งยังเป็นการแก้ไขปัญหาสังคมในด้าน ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาเยาวชนเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพอนามัยและปัญหาอื่นๆ ให้น้อยลงหรือไม่ให้เกิดขึ้นเลยในที่สุด

สวัสดิการสังคม

เป็นบริการที่รัฐจะต้องจัดให้มีสำหรับประชาชน เพราะเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การกินดีอยู่ดี การมีสุขภาพที่แข็งแรง การมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต และมีค่าครองชีพที่ดี ซึ่งจะเห็นได้ว่า สวัสดิการสังคมมีความจำเป็นต่อประชาชนมาก ดังนั้น จะจัดแบ่งประเภทของ

สวัสดิการสังคมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (บุญยงค์ เวชทณิศรี และสายเมือง วิริยะศิริ, 2534 : 13)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สวัสดิการสังคมแบบแคบ หมายถึง กิจกรรมหรือบริการที่รัฐ และเอกชน จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือ เฉพาะผู้ด้อยโอกาส เดือดร้อน หรือประสบปัญหาทุกข์ยากในสังคม
2. สวัสดิการสังคมกว้าง หมายถึง องค์กร สถาบัน ภาครัฐ และเอกชน จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ และค่าครองชีพของประชาชนให้มีคุณภาพที่เป็นมาตรฐาน ฉะนั้นกล่าวได้ว่า งานสวัสดิการสังคมมาพร้อมกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงสังคมอุตสาหกรรม ซึ่งชุมชนและท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการจัดการแก้ไขได้จึงเกิดระบบสวัสดิการสังคมและระบบบริการสังคมขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาให้ได้ทุกประเภท (ศรีทัฬหิม รัตน์โกศล พานิชพันธ์, 2534 : 30)

2.2.3 แนวคิดการสนับสนุนสังคม

ความหมายของการสนับสนุนสังคม มีหลากหลายความหมาย ดังนี้

การสนับสนุนทางสังคม เป็นความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมถึง การแนะนำ การได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มบุคคลทางสังคมที่เป็นแหล่งประโยชน์ส่วนบุคคล ทำให้ได้รับความช่วยเหลือ แนะนำ การได้รับสิ่งของ ทำให้รู้สึกมีใครรักและสนใจ มีคนยกย่องเห็นคุณค่า รู้สึกได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และทำให้มีความผูกพันซึ่งกันและกัน (Cobb, 1976)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะจิตวิทยา (2562). หมายถึง การรับรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ ในการเข้าใจ การยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม การตอบสนองทางอารมณ์ ความรู้สึก การให้ข้อมูลหรือ วัตถุประสงค์ของ โดยการปฏิบัตินี้มี. มุ่งหมายซึ่งนำมาถึงการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม

การทำหน้าที่ของบุคคลหนึ่งซึ่งส่งต่อไปถึงบุคคลหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีความทุกข์ในใจเช่น สมาชิกในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนบ้าน(Thoits, 1986)

การสนับสนุนทางสังคม คือ การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทางสังคมในรูปแบบต่างๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม ผ่านทางช่วยเหลือจากกลุ่มบุคคลทางสังคม ที่เป็นแหล่งประโยชน์ส่วนบุคคล การเข้าอกเข้าใจกัน และเอื้ออำนวยซึ่งกันและกันในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น การส่งต่อข้อมูล ข่าวสาร การให้วัตถุประสงค์ของ การตอบสนองรับรู้ทางอารมณ์ เป็นการทำหน้าที่ต่อกันเป็นทอดๆจากบุคคลหนึ่งส่งต่อไปถึงบุคคลหนึ่ง เป็นการติดต่อสัมพันธ์อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ครอบครัว ญาติ เพื่อน เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน คู่สมรส หรือหน่วยทางสังคม ซึ่งจะช่วยให้รู้สึกมีใครรักและสนใจ มีคนยกย่องและเห็นคุณค่า และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

2.2.4 แนวคิดพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์

ในปัจจุบันเราจะสังเกตได้ว่า พระพุทธศาสนามีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับอย่างชัดเจนมากขึ้นเช่น พระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาสังคม พระพุทธศาสนากับการพัฒนาเยาวชน พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคมดังที่ วิจิตร ระวิวงศ์ (2527) อยู่ในวงการสังคมสงเคราะห์ได้กล่าวไว้ว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาเพื่อการสังคมสงเคราะห์ ไม่ว่าจะในด้านแก้ไขปัญหาสังคม การพัฒนาบุคคล พัฒนาสังคม ทั้งนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาจาก ปรัชญาพื้นฐานของงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อมาเปรียบเทียบกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ว่าสอดคล้องและเชื่อมโยงต่อสถาบันและตัวบุคคลในบทบาทของพระสงฆ์ว่าเกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์อย่างไร

ปรัชญาพื้นฐานการสังคมสงเคราะห์สอดคล้องต่อคำสอนในพระพุทธศาสนา

ปรัชญาพื้นฐานของงานสังคมสงเคราะห์ คือ การช่วยเหลือบุคคลเพื่อการพัฒนาจนกระทั่งสามารถช่วยเหลือและพึ่งพาตนเอง ซึ่งในทางพระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าได้สอนหลักของการพึ่งพาตนเอง ไม่คิดหวังพึ่งแต่คนอื่น เหมือนกับที่ วิจิตร ระวิวงศ์ ได้นำสุภาษิตของพระพุทธเจ้ามากล่าวไว้ว่า “ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน คนอื่นใครเล่าพึ่งเป็นที่พึ่งได้ เพราะ บุคคลมีกตนต์แล้วย่อมได้ที่พึ่งซึ่งได้โดยยาก” กิจการบางอย่างแม้โดยลักษณะแล้วต้องพึ่งพาอาศัยกัน ก็ยังทรงสอนว่า ให้รู้จักลงมือทำด้วยตนเองก่อน รู้จักทำตนให้มีคุณธรรมที่ผู้อื่นจะมีเมตตาสงเคราะห์ต่ออนุเคราะห์ได้เท่ากับอาศัยตนเองในการทำตัวให้มีที่พึ่งอาศัย (วิจิตร ระวิวงศ์, 2527, หน้า 151)

วิจิตร ระวิวงศ์ (2527) ยังกล่าวเกี่ยวกับเรื่องการสงเคราะห์ผู้อื่นจากหลักการของพระพุทธเจ้าว่า ต้องระวังเรื่องการสงเคราะห์ในลักษณะที่จะทำให้บุคคลนั้นอ่อนแอลง การสงเคราะห์ที่ดีจะไม่ก่อให้เกิดนิสัยที่ต้องรอการช่วยเหลือจากผู้อื่นเพียงอย่างเดียว ซึ่งตรงกับปรัชญาพื้นฐานของการสังคมสงเคราะห์

ดังคำสอนของพระพุทธเจ้าและปรัชญาการเข้าช่วยเหลือของนักสังคมสงเคราะห์ ผู้วิจัยได้มองเห็นจุดเชื่อมโยงต่อ สถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จังหวัดลพบุรี ในเรื่องของสุภาษิต ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน คือ การรู้จักแสวงหาลงมือทำด้วยตนเองโดยมิรอให้ผู้ใดยื่นมือเข้ามาช่วยเหมือนดังท่านพระครู วรรณชัย เสงี่ยม ท่านได้พยายามอดทนกับปัญหาที่ยากลำบากมากที่สุดจนอยู่มาได้ถึงปัจจุบัน แม้ว่าปัจจุบันนี้ยังคงต้องพบเจอกับปัญหามากมายอยู่ก็ตาม และในส่วน of นักสังคมสงเคราะห์ คือ การแก้ไขปัญหาเพื่อให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ จนได้ทำประโยชน์ให้เกิดแก่สังคม และลดปัญหาสังคมให้เกิดได้น้อยที่สุด แต่ในส่วน of พระครูวรรณชัย ได้กระทำในส่วน of ความหมายของนักสังคมสงเคราะห์ดังกล่าวมาโดยมิได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานใด และยังได้มีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ เช่น การดูแลเด็กด้อยโอกาส เป็นต้น

บทบาทของพระสงฆ์ด้านการสงเคราะห์

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท คำว่า บทบาท มีความหมายคือการทำหน้าที่หรือพฤติกรรมที่สังคมเป็นตัวกำหนด และยังคงคาดหวังให้บุคคลพึงกระทำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525)

สุพัตรา สุภาพ (2522) ได้ให้ความหมาย บทบาท คือ การปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ของสถานภาพ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจมีบทบาทแตกต่างกันออกไป และยังเปลี่ยนแปลงบทบาทและสถานภาพได้เสมอ เพราะบางบทบาทคนธรรมดาสามัญก็สามารถทำได้ แต่บางบทบาทต้องอาศัยความชำนาญพิเศษ แต่ละบุคคลมีบทบาทหลายอย่างในเวลาเดียวกันทั้งยังถูกคาดหวังต่อการปฏิบัติตามบทบาทต่างๆที่พึงได้รับ และจำกัดขอบเขตในการเลือก ยิ่งสังคมซับซ้อนมากเท่าไร บทบาทก็จะยิ่งแตกต่างกันไปเท่านั้น การปฏิบัติบทบาทของแต่ละคนอาจจะไปขัดแย้งกับอีกบทบาทหนึ่งนั้นเรียกว่า บทบาทที่ขัดแย้ง ดังนั้น เราจะเข้าใจพฤติกรรมส่วนใหญ่ได้โดยการดูจากตำแหน่งของบุคคล ในโครงสร้างของสังคม

วราคม ที่สุกะ (2527) ให้ความหมายคำว่า บทบาท คือ หน้าที่สิ่งที่เราต้องทำซึ่งมาควบคู่กับสิ่งที่เราเป็นอยู่เรียกว่าสถานภาพ

กล่าวสรุปโดยรวมจากความหมายข้างต้น คำว่า บทบาท คือ หน้าที่สิ่งที่เราต้องทำหรือเป็นอยู่ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับคำว่า สถานภาพ คำว่าสถานภาพจะเป็นตัวบ่งบอกว่า ใครมีหน้าที่ บทบาทอย่างไร

สถานภาพ คำว่า สถานภาพ มีผู้ให้อธิบายและให้ความหมาย ดังนี้ สถานภาพ คือ ตำแหน่งที่แต่ละบุคคลมีมาตั้งแต่กำเนิดขึ้นมาจากกรรมมารดา ซึ่งทำให้มนุษย์มีการติดต่อสัมพันธ์กัน โดยจะอาศัยสถานภาพของแต่ละบุคคลเป็นหลัก ในการติดต่อซึ่งกันและกัน จะยังกล่าวได้อีกนัยเกี่ยวกับสถานภาพ คือ สถานภาพตำแหน่งของบุคคลในสังคมหรือเป็นกลุ่ม โดยจะมีหน้าที่กำหนดว่า บุคคลนั้นจะต้องปฏิบัติและมีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้อื่นอย่างไรในสังคม ดังนั้นสถานภาพจึงเป็นสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล ทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างจากผู้อื่น และมีเครื่องหมายเป็นของตนเอง (สุพัตรา สุภาพ, 2522)

(สุชา จันทรเอม, 2534) ให้ความหมาย สถานภาพ ไว้ว่าตำแหน่งที่สังคมเป็นผู้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่ต้องปฏิบัติตามสภาพของตำแหน่งนั้น ซึ่งเป็นตำแหน่งที่คงดำรงอยู่ โดยจะรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัวก็ตาม

ฉะนั้นจะกล่าวได้ว่า บุคคลใดก็ตามที่มีสถานภาพเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง ย่อมถูกคาดหวังและต้องมีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาท และพึงกระทำตามสถานภาพที่ตนมี ซึ่งเป็นตัวกำหนดบทบาททั้งตนเองและผู้อื่น เช่น ข้าราชการมีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ หรือพระสงฆ์ ก็ต้องมีความคาดหวังจากทั้งตนเองและผู้อื่น ให้มีหน้าที่ปฏิบัติตามบทบาท

วิจิตร ระวิวงศ์ (2527) หน้าที่ทางสังคมของพระสงฆ์มีองค์ประกอบ 3 ประการ

1. การดำเนินชีวิตของพระสงฆ์โดยเริ่มจะต้องเกี่ยวข้องกับคฤหัสถ์ในเรื่องปัจจัย 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เมตตา กรุณา และคุณธรรมของพระสงฆ์ที่จะต้องคอยช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาให้ผู้อื่น
พันทุกข์
3. เหตุการณ์ต่างๆในสังคม มีความต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

บทบาททางสังคมของพระสงฆ์หากพิจารณา ด้านการศึกษา การสาธารณสุข การพัฒนาจิตใจ
ประชาชน การพัฒนาท้องถิ่น ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่พระสงฆ์ทำได้ดีที่สุดถึงจุดมุ่งหมายว่า ทำไปเพื่อแก้ไข
ปัญหาเมื่อเกิดขึ้นแล้ว หรือป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก และเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทั้งหมดที่
กล่าวมาก็คือการสังคมสงเคราะห์นั่นเอง

2.3 สถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จังหวัดลพบุรี

พระครูวรรณชัย ช่างสม ได้เริ่มทำการอุปการะสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาส ตั้งแต่ปี 2554 มี
จำนวนเด็ก 69 คน หลังจากนั้นก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึงหลักร้อย พระครูได้ส่งเคราะห์ดูแลเด็กด้อยโอกาส
เพียงรูปเดียวเท่านั้น ท่านได้อุตุนต่อสู้อกับปัญหาความอดอยาก ความยากจน การขาดแคลนทุน
ทรัพย์ ความไม่พร้อมของปัจจัย 4 ขาดไฟฟ้าและน้ำ ไม่ได้รับตามสิทธิทางสังคมที่พึงจะได้รับตาม
สวัสดิการสังคมในด้านกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อใช้ในการเป็นที่พึ่งพิงของเด็กด้อยโอกาสทั้งหลาย
ถึงแม้ท่านจะมีพร้อมบ้างไม่พร้อมบ้าง แต่ท่านก็ยังมุ่งมั่นต่อการอบรมสั่งสอนเด็กด้อยโอกาส เพื่อให้
เป็นเยาวชนที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย สอนให้อยู่ร่วมกัน สอน
ให้รู้จักกฎระเบียบวินัย ท่านได้พยายามต่อสู้เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้รับการอบรมไปจนถึงได้รับการศึกษา
เพื่อให้ประสบความสำเร็จในชีวิตจนถึงการทำสมาธิพุทธจริตเพื่อกลับมาเลี้ยงตนและครอบครัวได้
อย่างไม่ลำบากในอนาคต (ผู้จัดการออนไลน์, 2565)

ภาพที่ 2.8 ภาพมุมสูงสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ที่มา: mgronline.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.8 ภาพสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ที่มา: mgronline.com

ภาพที่ 2.9 ภาพสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ที่มา: mgronline.com

ภาพที่ 2.10 ภาพสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ที่มา: mgronline.com

2.3.1 วัตถุประสงค์การสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

1. เพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กยากจน พ่อแม่แยกทาง พ่อแม่เสียชีวิต
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กด้อยโอกาสทุกคนได้รับการศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมให้มีภาวะเปียบในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม ไม่เป็นภาระสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาเด็กเพื่ออยู่ในสถานสงเคราะห์

การพิจารณาเด็กด้วยโอกาสมีข้อแม้ว่าต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิดและต้องศึกษาเล่าเรียน และทำตามกฎระเบียบของสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขแห่งนี้ (ผู้จัดการออนไลน์, 2565)

ปัญหาเด็กด้วยโอกาส ณ สถานสงเคราะห์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข มีดังนี้

1)พ่อแม่ยากจน 2)พ่อแม่แยกทาง 3)พ่อแม่ติดคุก 4)พ่อแม่เสียชีวิต 5)พ่อแม่มีลูกซึ่งไม่พร้อม

2.3.2 การส่งเสริมการศึกษาเด็กด้วยโอกาสทุกคน ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

เด็กที่อาศัยอยู่ในสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขทุกคนต้องได้รับการศึกษา ตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับปริญญาตรี หรือเรียนจบชั้นที่สามารถหาการทำงานเลี้ยงชีพตนเองได้ทุกคน โดยมีผู้ดูแลคือ พระครูวรรณชัย เข่งสม เจ้าอาวาส สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข เป็นผู้มอบโอกาสนี้ ซึ่งใช้ปัจจัยส่วนตัวและทุนการศึกษาที่ประชาชนผู้มีจิตเมตตาตามอบให้ โดยจะมีเป็นครั้งคราวเท่านั้น แล้วแต่วาระโอกาส โดยโรงเรียนที่เด็กได้เข้ารับการศึกษ

2.3.3 ด้านการดูแลเด็กด้วยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

การดูแลทั่วไปในด้าน ปัจจัย 4

1. ด้านอาหาร

- วันธรรมดามีอาหารให้ 2 มื้อทุกวัน ยกเว้นมือกกลางวันไปโรงเรียน
- วันเสาร์ อาทิตย์ อาหารครบ 3 มื้อ โดยมีรุ่นพี่คอยดูแลน้องๆ จะออกไปซื้ออาหารมาทำให้รับประทาน ยกเว้นกรณีขาด ปัจจัยหรือมีไม่เพียงพอ ในวันนั้นก็ทำการงด 1 มื้อ

2. ด้านการรักษาพยาบาล : มีบริการใช้บัตร 30 บาท จากทางกรมสาธารณสุข จัดบริการให้ เมื่อเด็กเกิดเจ็บป่วย จึงจัดส่งเด็กเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหนองม่วง

3. ด้านเครื่องนุ่งห่ม : ในส่วนของเสื้อผ้า ได้มาจากประชาชนผู้มีจิตเมตตา ทயอยบริจาคเข้ามา แต่จะไม่ค่อยมีเสื้อผ้าที่สามารถทำให้ร่างกายอบอุ่นได้ เมื่อถึงฤดูหนาวกลับขาดแคลนเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กๆ และในบางกรณี ถ้าเสื้อผ้าเกินจำนวนที่จะรับไว้ได้ พระครู วรรณชัย จึงได้จัดการนำเสื้อผ้าไปบริจาคขึ้นดอยให้เด็กๆที่ด้วยโอกาสเช่นกันได้มีเสื้อผ้าใหม่สวมใส่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ด้านที่อยู่อาศัย : สถานสงเคราะห์ พระครู วรรณชัย ได้แบ่งที่พักอาศัยให้เด็กหญิงและชายแยกบริเวณเรือนนอน ซึ่งที่พักทั้งชายและหญิงในสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์นี้มีสภาพค่อนข้างชำรุดทรุดโทรม

4.1 เด็กหญิง : จะมีบริเวณเรือนนอนเป็นของตนเอง 1 เรือนนอน ซึ่งข้างในห้องจะมีเตียงนอนเก่าๆ 2 ชั้น มีพัดลมไม้กีดตัว และบริเวณเพดานมีฝ้าเปิดตอนฝนตกจะมีน้ำรั่วหยดลงมา เกิดการอยู่อย่างลำบากและส่งผลกระทบต่อการทำการบ้านที่ต้องส่งอาจารย์

4.2 เด็กชาย : มีเรือนนอนเป็นของตนเองและมีเตียงนอน 2 ชั้น สภาพห้องเป็นไม้ ค่อนข้างผุพัง

2.3.4 ด้านการใช้จ่าย

รายได้ของวัดส่วนใหญ่มาจากประชาชนผู้บริจาคที่มีจิตศรัทธา ในแต่ละวันมีค่าใช้จ่ายวันละ 5000 โดยประมาณ โดยแบ่งใช้จ่าย ดังนี้

1. ค่าอาหาร
2. ค่าน้ำ ค่าไฟ ไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ แต่ใช้เครื่องปั่นไฟและน้ำบาดาลทดแทน
3. ค่าเทอม
4. ค่าเดินทางไปศึกษานอกวัด
5. ค่าเดินทางไปซื้อของใช้จำเป็น

2.3.5 ด้านการปกครองและกฎระเบียบ

ด้านการปกครอง การปกครองและการดูแลเด็กด้อยโอกาส พระครู วรรณชัย ได้แยกเด็กให้อยู่เป็นสัดส่วน ซึ่งเด็กหญิงจะอาศัยอยู่ในเรือนนอนที่แยกออกมาจากเรือนนอนของเด็กชายชัดเจน และเด็กชายจะอยู่เรือนนอนที่เป็นศาลาปฏิบัติธรรมเก่าซึ่งอาศัยอยู่กับพระครู วรรณชัย เด็กหญิงและชายมีระบบการปกครองที่คล้ายกัน คือ เด็กที่โตกว่าจะต้องคอยดูแลเด็กเล็กกว่า และยังมีการแบ่งแยกงานต่างๆมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ในการใช้ชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ด้านกฎระเบียบ สถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้าภูผาธรรมเจริญสุขมีกฎระเบียบที่เด็กด้อยโอกาสทั้งหญิงและชายที่จะอาศัยอยู่สถานที่นี่ได้ ต้องรับฟังและปฏิบัติตาม มิเช่นนั้นจะถูกพิจารณาลงโทษหรือนำตัวส่งกลับทันที มีกฎระเบียบ ดังนี้

1. ทุกคนต้องช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันในฐานะพี่ดูแลน้องหรือฐานะพี่น้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ห้ามลักขโมย
3. ห้ามมีการชกต่อย ตบตีกันทั้งนอกสถานที่และในสถานที่
4. ห้ามมีเรื่องชู้สาวเกิดขึ้น ถ้ามีจะพิจารณาลงโทษหรือส่งกลับทันที
5. ในเวลา 20:00 น. จะมีการเข้าประชุมทุกๆวัน

2.3.6 ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน

เบื้องต้น พระครู วรรณชัย ได้กระทำการเดินทางไปขอความช่วยเหลือจากองค์กรของอำเภอหนองม่วง จังหวัด ลพบุรีแล้ว แต่ถูกปฏิเสธการช่วยเหลือ จึงมีแต่ความช่วยเหลือจากประชาชนคนทั่วไปที่มีจิตเมตตาและศรัทธาที่จะบริจาคทั้งสิ่งของและทุนทรัพย์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 การศึกษาสภาพชีวิตเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง: กรณีศึกษาโรงเรียนใจดี จังหวัดลพบุรี โดย จารุวรรณ แก่นทรัพย์ (2549, น. 125)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. สภาพชีวิตและปัญหาของเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง 2. วิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง การช่วยเหลือของโรงเรียนและชุมชน 3. แนวทางการแก้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูล เนื้อหาประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ เด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้งได้เข้าเรียนในโรงเรียนใจดี จังหวัดลพบุรี 3 ครอบครัว รวมนักเรียน 9 คน ครู 4 คน ญาติ 3 คน และชุมชน 6 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพชีวิตและปัญหาของเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง คือ
 - มีที่อยู่อาศัยเป็นบ้านที่มีการก่อสร้างมั่นคง บรรยากาศภายในเงียบเหงา ต้องเผชิญชีวิตตามลำพัง ไม่มีผู้อบรมดูแลหรือสั่งสอน
 - การดำเนินชีวิตมีการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในครอบครัว และมีความรับผิดชอบในกิจวัตรประจำวันเรื่องความเป็นอยู่และการเรียนเท่าที่จำเป็น
 - ปัญหาการดำเนินชีวิต คือ ขาดความรักความอบอุ่น ขาดอาหารและสารอาหาร มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย มีความเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ มีความเสี่ยงอันตรายจากกระแสไฟฟ้า มีแนวโน้มในการออกเรียนกลางคัน
2. วิธีการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การช่วยเหลือทางโรงเรียน คือการประสานงานต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กมีโอกาสทะเบียบ้าน จะหาชุดนักเรียน เครื่องเขียน ทุนการศึกษา เครื่องใช้ที่จำเป็นและอาหารบางมื้อ
- การช่วยเหลือของชุมชน คือ ญาติและเพื่อนบ้านช่วยเหลือดูแล แบ่งปันอาหาร ให้งานทำและสอดส่องดูแลความปลอดภัย สำหรับพระสงฆ์ให้การอบรมสั่งสอน ความห่วงใย เอื้ออาทร ให้เงินและอาหาร และสถานีนอนมัยดูแลเรื่องสุขภาพ และองค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนทุนการศึกษาผ่านโรงเรียน

3. แนวทางการแก้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง คือ

- โรงเรียน ควรมีการจัดระบบดูแลนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้ฐานข้อมูลจากระบบดูแลนักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและเพื่อให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันของชีวิต
- ชุมชนควรมีการประสานงานความร่วมมือระหว่าง วัด โรงเรียน ชุมชน จัดกิจกรรมเสริมสร้างความอบอุ่น ให้กับนักเรียนและขยายเครือข่ายความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมบ้านน่านอยู่ หนูทำได้ และกิจกรรมครอบครัวชุมชนสัมพันธ์

2.4.2 การศึกษาเรื่อง บทบาทพระสงฆ์ที่สงเคราะห์เด็กนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในวัดเขตจังหวัดอ่างทอง (อรรถชัย สกลสุภาภรณ์, 2542)

มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาถึงบทบาทของพระสงฆ์ในการสงเคราะห์เด็กนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในวัด 2. เพื่อศึกษาวิธีการสงเคราะห์เด็กนักเรียนที่อาศัยอยู่ในวัดของพระสงฆ์ 3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการดำเนินงานสงเคราะห์เด็กในวัดของพระสงฆ์ มีกระบวนการวิจัยคือ การใช้แบบสอบถามซึ่งจะให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและพิจารณา ก่อนจึงดำเนินการ มีประชากรกลุ่มเป้าหมายคือพระสงฆ์จำนวน 30 รูป และนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติมีใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC โดยจะศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านสวัสดิการ ด้านจริยธรรม ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ

ผลการศึกษาพบว่า

พระสงฆ์สงเคราะห์เด็กนักเรียนในวัดส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป และรับเด็กเข้ามาอาศัยอยู่ในวัดมาแล้วเป็นเวลา 6-8ปี วัดที่สงเคราะห์เด็กส่วนใหญ่จะมีกองทุนหรือมูลนิธิอยู่ แต่ถ้าไม่มีกองทุนหรือมูลนิธิการสงเคราะห์เด็กส่วนใหญ่พระสงฆ์จะใช้จ่ายเงินส่วนตัวสงเคราะห์

บทบาทของพระสงฆ์ด้านสวัสดิการ พบว่า พระสงฆ์ทำบทบาทด้านจัดนันทนาการเช่น โทรทัศน์ เพราะในสังคมปัจจุบันที่ทุกคนสามารถรับรู้ข่าวสารได้มากที่สุด รองลงมาคือ จัดแบ่งลานวัดให้เป็นลานกีฬาให้เด็กได้ออกกำลังกาย และจัดที่พักอาศัยให้เด็กได้พักอย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทด้านจริยธรรม พบมากที่สุดคือพระสงฆ์จัดอบรมฝึกปฏิบัติสมาธิเป็นการเตรียมจิตใจให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะประกอบคุณงามความดี ต่อมาคือ จัดอบรมศีลธรรมทุกวันโกนวันพระ และสุดท้ายให้เด็กช่วยงานด้วยการกวาดลานวัดเป็นต้น

บทบาทด้านการศึกษา พบมากที่สุดคือ จัดหาครูมาสอนพิเศษให้กับเด็ก ต่อมาจัดรางวัลให้เด็กที่เรียนดีและกตัญญูรู้คุณของผู้อื่น เพื่อเป็นกำลังใจให้แก่เด็กสุดท้ายคือพระสงฆ์จะอบรมเด็กให้เห็นคุณค่าของการศึกษา

บทบาทด้านอาชีพ มากที่สุดคือ ได้ทำให้เด็กฝึกอาชีพสมัยใหม่ ต่อมาให้ฝึกอาชีพเกี่ยวกับสมุนไพรและแพทย์แผนโบราณสุดท้ายสอนให้เห็นคุณค่าของงานทุกอย่างที่เป็นอาชีพสุจริต เป็นงานที่มีเกียรติ ทำด้วยความจริงใจ ไม่ดูถูกงานซื้อตรง และไม่มีเล่ห์เหลี่ยม

วิธีการสงเคราะห์ของพระสงฆ์คือ การจัดกิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกให้เด็กในวัดเช่น จัดที่พักอาศัยถูกสุขลักษณะและไม่ซับซ้อนเกินไปเพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เป็นพิษ จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย สถานที่รับประทานอาหารครบ 3 มื้อ สถานที่อบรมจริยธรรมเพื่อให้เป็นคนดีมีเมตตาเอื้อเพื่อ จัดกิจกรรมให้มีการสวดมนต์ทำวัตรเช้าและเย็น จัดกิจกรรมหาทุนการศึกษาฝึกฝนอาชีพเพื่อมีความเป็นอยู่ที่ดีในอนาคต

ปัญหาอุปสรรค ด้านสวัสดิการพบว่าถ้าสงฆาตแคนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ด้านจริยธรรมพระสงฆ์มีเวลาน้อยในการอบรม ด้านการศึกษาวัดมีทุนน้อยและมีรายจ่ายต่างๆภายในวัดเป็นจำนวนมาก อาชีพการเรียนไม่มีหลักสูตรอาศัยการฝึกฝนตามพระสงฆ์ด้วยการทำงานในวัด

สรุปหัวข้องานวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพชีวิตเด็กด้อยโอกาสที่ถูกทอดทิ้ง : กรณีศึกษาโรงเรียนใจดี จังหวัดลพบุรี โดย จารุวรรณ แก่นทรัพย์ (2549, น. 125) และ การศึกษาเรื่อง บทบาทพระสงฆ์ที่สงเคราะห์เด็กนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในวัดเขตจังหวัดอ่างทอง (อรรถชัย สกลสุภาภรณ์, 2542) หัวข้อข้างต้นเป็นประเด็นศึกษาและสามารถช่วยซัพพอร์ตในเรื่องของสาเหตุและผลกระทบของเด็ก การสงเคราะห์และบทบาทของพระสงฆ์ได้ว่า เหตุใดพระสงฆ์จึงต้องมีบทบาทและจึงต้องสงเคราะห์ ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะถ่ายทอดเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้าภูผาธรรมเจริญสุขผ่านภาพถ่ายสารคดี เพื่อที่จะเน้นย้ำปัญหาสังคมในขณะที่สังคมกำลังเดินหน้า แต่ไม่ได้เกิดการตระหนักถึงสังคมเล็กๆที่มีคุณภาพชีวิตอันโหดร้ายในอีกพื้นที่หนึ่งและยังเน้นย้ำถึงสิทธิที่เด็กพึงจะได้รับ

2.4.3 ธนโกคิน รักซ้อน (2550, น. บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่อง “ความคาดหวังของเด็กในการดำเนินชีวิตนอกสถานสงเคราะห์เด็กกำพร้าจากจน วัดสะแกว”

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเด็กต่อการบริการที่ได้รับจากสถานสงเคราะห์และความคาดหวังของเด็กหลังพ้นจากการอุปการะ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการสงเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กในระดับชั้นมัธยมปีที่ 2 และ 3 จำนวน 121 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ คือ SPSS

ผลการศึกษาพบว่า

สาเหตุการเข้ารับการอุปการะเพราะ ความยากจน ส่วนใหญ่มีอายุ 15-16 ปี โดยมีความคิดเห็นในด้านบริการทั่วไปอยู่ในระดับ ดีมากที่สุด คือ 1. บริการด้านอาหาร 3 มื้อ ดีมากที่สุด 2. รองลงมาคือครูปกครองให้การดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำและแก้ปัญหาได้ และ 3. พึงพอใจกับเสื้อผ้าที่ได้รับบริจาคมาด้วยความสะอาด น่าใช้

ผลการศึกษา ในส่วนความคาดหวังของเด็กในการดำเนินชีวิตนอกสถานสงเคราะห์ 1. ด้านประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพที่ตนเองชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพเพื่อที่จะช่วยเหลือครอบครัวหลังจากพ้นการอุปการะ กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังประกอบอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนเป็นค่าจ้างรูปแบบของเงินเดือน 2. ด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังที่ต้องการทุนการศึกษาในการเรียนต่อมากที่สุด และรองลงมาคือ มีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อหลังพ้นการอุปการะจากสถานสงเคราะห์

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่อง “ความคาดหวังของเด็กในการดำเนินชีวิตนอกสถานสงเคราะห์เด็กกำพร้ายากจน วัดสะแกว” พบว่าสาเหตุปัญหา ความต้องการ ความคาดหวังของเด็กเหล่านี้ เป็นกรณีศึกษาตัวอย่างที่ผู้วิจัยอาจมองข้ามในเรื่อง ของความคิดเห็นความคาดหวัง และความ ต้องการของเด็กที่สถานสงเคราะห์ กับงานวิจัย เรื่องการถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จังหวัดลพบุรี ทำให้เป็นประเด็นที่ต้องศึกษาค้นคว้าปัญหาของเด็กด้อยโอกาสและสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์แห่งนี้ เพื่อที่จะถ่ายทอดปัญหาได้อย่างลึกซึ้ง ครบถ้วนและสามารถสะท้อนให้สังคมตระหนักถึงเหตุการณ์ผ่านภาพถ่ายได้จากมุมเล็กๆ ของสังคม ที่ทุกคนอาจมองข้าม

2.5 กรณีศึกษา

2.5.1 อรุชา จักรคชาพล (2565, น.45-68) การศึกษาเรื่อง โครงการศึกษาผลิตสื่อภาพถ่ายเพื่อการศึกษาคความหมายเชิงอนุรักษ์เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก

วัตถุประสงค์ คือ 1. สร้างองค์ความรู้เรื่องการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายในเขตพันธุ์อนุรักษ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก 2. เพื่อศึกษาการสื่อสาร ถ่ายทอด และประชาสัมพันธ์ข้อมูลเชิงอนุรักษ์โดยใช้ผลงานภาพถ่ายเป็นสื่อกลาง 3. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายเชิงอนุรักษ์ จำนวน 90 ภาพ ในหมวดหมู่ต่างๆ ภาพถ่ายเจ้าหน้าที่ ภาพที่พิกอาศัยในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฯ ภาพถ่ายเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่องรอยของสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ภาพธรรมชาติและความสวยงามของเขตป่าชั้นใน เพื่อสร้างองค์ความรู้เรื่องการใช้ภาพถ่ายเพื่อการสื่อความหมายเชิงอนุรักษ์ สำหรับการสื่อสาร ถ่ายทอด และประชาสัมพันธ์ข้อมูลเชิงอนุรักษ์ เพื่อนำมาเผยแพร่และดำเนินการวิจัย เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายชุดนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลงานภาพถ่ายมาเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ photoc636.myportfolio.com โดยจะใช้กระบวนการคือเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาพถ่ายจำนวน 10 ท่าน มาแสดงความคิดเห็นต่อภาพถ่ายเชิงอนุรักษ์ชุดนี้ ผ่านแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านเนื้อหาของภาพถ่าย ครอบคลุมสมบูรณ์ ด้านองค์ประกอบภาพเป็นการเล่าแบบตรงไปตรงมา และแสงเงาแสดงถึงความร่มรื่น อุดมสมบูรณ์ของผืนป่าได้เป็นอย่างดี ด้านโทนสีภาพมีความโดดเด่น เน้นสีที่เสมือนจริง ไม่จัดจ้านจนเกินไป การใช้แสงและสีทำให้เกิดความต่อเนื่องของภาพได้เป็นอย่างดี ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความเห็นเพิ่มเติม ในส่วนของคำบรรยายภาพว่า ผู้วิจัยสามารถเพิ่มเติมข้อมูลในคำอธิบายภาพได้ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจและเข้าถึงในภาพถ่ายมากขึ้น

สิ่งที่นำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยนี้คือ การเผยแพร่ภาพถ่ายผ่านเว็บไซต์และดำเนินการวิจัยเพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่าย โดยใช้กระบวนการวิจัย คือ ผู้วิจัยจัดทำชุดแบบสอบถามขึ้นและเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพจำนวน 5 ท่าน มาแสดงความคิดเห็นต่อภาพถ่ายสารคดีว่า สามารถสะท้อนถึงการตระหนักรู้และรับรู้ถึงปัญหาสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ตามวัตถุประสงค์ได้หรือไม่

2.5.2 ธนิพันธ์ ไชยแก้ว (2555, น.132) การศึกษาเรื่อง การพัฒนาสารคดีชีวิตทัศน์

สะท้อนสภาพสังคมและวิถีชีวิตของแรงงานชนเผ่าลาหู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่

มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพสังคมและวิถีชีวิตของแรงงานชนเผ่าลาหู่ และปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดีในการมาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ของแรงงานต่างด้าวชนเผ่าลาหู่ 2. เพื่อผลิตสื่อสารคดีสะท้อนภาพสังคม และวิถีชีวิตของแรงงานชนเผ่าลาหู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ชมสื่อสารคดีชีวิตทัศน์แรงงานชนเผ่าลาหู่ ที่อาศัยอยู่ใน ตำบลป่าตัน และตำบลช้างเผือก จำนวน 56 คน นำเสนอและวิเคราะห์ด้วยสถิติ พรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

แรงงานที่เคยมีทัศนคติด้านลบต่อนายจ้างในอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดีขึ้นต่อนายจ้างมากขึ้น หลังจากชมตัวอย่างสารคดีชีวิตทัศน์ เรื่องแรงงานชนเผ่าลาหู่ เนื้อหาของสารคดี ทำให้แรงงานต่างด้าวชนเผ่าลาหู่มีทัศนคติที่ดีในการอาศัยในจังหวัด โดยแรงงานได้รับสาระความรู้จากสารคดีในรูปแบบ การนำเสนอที่มีผู้ดำเนินเรื่อง มีกลวิธีการเปิดเรื่อง การเล่าเรื่อง การใช้ภาษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลงประกอบ เสียงบรรยาย ภาพประกอบ เทคนิคการลำดับภาพ เทคนิคที่เกิดจากภาพคอมพิวเตอร์กราฟิกที่ดีทำให้สามารถสื่อความหมายที่ต้องการได้เป็นอย่างดี โดยระยะเวลาในการนำเสนอมีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระในสารคดี แรงงานชนเผ่าลาหู่ สามารถใช้ประโยชน์จากรูปแบบการนำเสนอจากสารคดี เพื่อ นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต แรงงานชนเผ่าลาหู่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสารคดีนี้ ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจ ปรับทัศนคติที่ดีในการอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และสามารถเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจหรือจะศึกษาเรื่องราวของแรงงานชนเผ่าลาหู่ ธนิพันธ์ ไชยแก้ว, 2555

งานวิจัยข้างต้น มีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องคือ สะท้อนปัญหาชีวิต ที่เป็นปัญหาของสังคม และสามารถปรับเปลี่ยนหรือทำให้ผู้ชมผลงานของเราได้รับรู้และสามารถเปลี่ยนความคิดหรือเกิดการตระหนักนี้กรู้ขึ้นมาได้ เป็นผลสำเร็จงานวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์ข่าวที่เชื่อถือได้ จึงลงพื้นที่ตรวจสอบสถานที่ว่าเป็นจริงตามข่าว โดยแสวงหาความจริงในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน และให้เห็นลักษณะ พฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดของผู้ถูกสัมภาษณ์ เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวทางในการถ่ายภาพและดำเนินการวิจัยโดยการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดีโดยผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แบ่งแยกตามหัวข้อได้ ดังนี้ 1) ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 3) ขั้นตอนการวิจัยและการเก็บข้อมูล 4) การดำเนินการวิจัย 5) การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาประกอบไปด้วย พระสงฆ์ จำนวน 1 รูป เด็กด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ในสถานเฝ้าระวังในการให้ข้อมูล คือ พระสงฆ์จำนวน 1 รูป และเด็กด้อยโอกาส จำนวน 7 คน ซึ่งมีเงื่อนไขการคัดเลือกเด็กด้อยโอกาส จากข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้แบ่งประเภทเด็กด้อยโอกาสไว้ 10 ประเภท เด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จังหวัดลพบุรี มีเกณฑ์เข้าข่ายใน 10 ประเภทนี้ ได้แก่ เด็กยากจน เด็กถูกทอดทิ้งและเด็กกำพร้า เด็กในชนกลุ่มน้อยโดย (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2565)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเริ่มตั้งแต่การศึกษาจากเว็บไซต์ข่าวที่เชื่อถือได้จากนั้นจึงลงพื้นที่เพื่อสำรวจ สังเกต ซึ่งจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นการกำหนดแนวทางประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อต้องการความยืดหยุ่นของข้อประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลแต่ยังคงไว้ของเนื้อหาสาระที่

ครอบคลุมประเด็นศึกษาไว้อย่างครบถ้วน ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเอง เป็นคำถามปลายเปิด พูดคุยเกริ่นด้วยเรื่องชีวิตทั่วไป ชีวิตส่วนตัว แล้วจึงเข้าสู่ประเด็นคำถามที่ตั้งเอาไว้แบ่งเป็นหัวข้อหลัก และหัวข้อย่อย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ โทรศัพท์มือถือเพื่อบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก โดยมีจุดประสงค์ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

จุดประสงค์ของการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพระสงฆ์และเด็กด้อยโอกาส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เพื่อศึกษาการเลี้ยงดูเด็กและปัญหาของพระสงฆ์ที่ส่งผลต่อการเลี้ยงดูเด็กด้วยโอกาส
3. เพื่อศึกษาปัญหาของเด็กด้วยโอกาสและสภาพความเป็นอยู่ในสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข
4. เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการถ่ายภาพสารคดี

ตารางที่ 3.1 แนวคำถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อหลัก	หัวข้อย่อย	วัตถุประสงค์ที่สอดคล้อง
ข้อมูลสถานสงเคราะห์เบื้องต้น	1.ประวัติความเป็นมาของสถานสงเคราะห์ 2.จำนวนประชากรเด็กด้วยโอกาส	1,4
ข้อมูลพระสงฆ์เบื้องต้น	1.ภูมิลำเนา 2.อายุ 3.สังกัดคณะสงฆ์	1,4
ข้อมูลเด็กด้วยโอกาสเบื้องต้น	1.เพศ 2.อายุ 3.ระดับการศึกษา 4.ศาสนา 5.สัญชาติ 6.ภูมิลำเนา 7.ระยะเวลาตั้งแต่อยู่สถานสงเคราะห์ 8.สาเหตุการเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์	1,4
ข้อมูลการเลี้ยงดูเด็กด้วยโอกาสและปัญหาสถานสงเคราะห์และสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข	1.หลังจากสร้างสถานสงเคราะห์พบเจอปัญหาอะไร 2.จัดการกับปัญหาอย่างไร 3.ใครมีส่วนเกี่ยวข้องการช่วยเหลือสถานที่นี้บ้าง 4.มีวิธีการเลี้ยงดู/สอนเด็กอย่างไร 5.เมื่อเด็กกระทำความผิดท่านมีวิธีจัดการอย่างไร	2,3,4
ข้อมูลปัญหาของเด็กด้วยโอกาส	หลังจากเข้ามาอยู่ที่นี้พบเจอปัญหาอะไรบ้าง	3,4

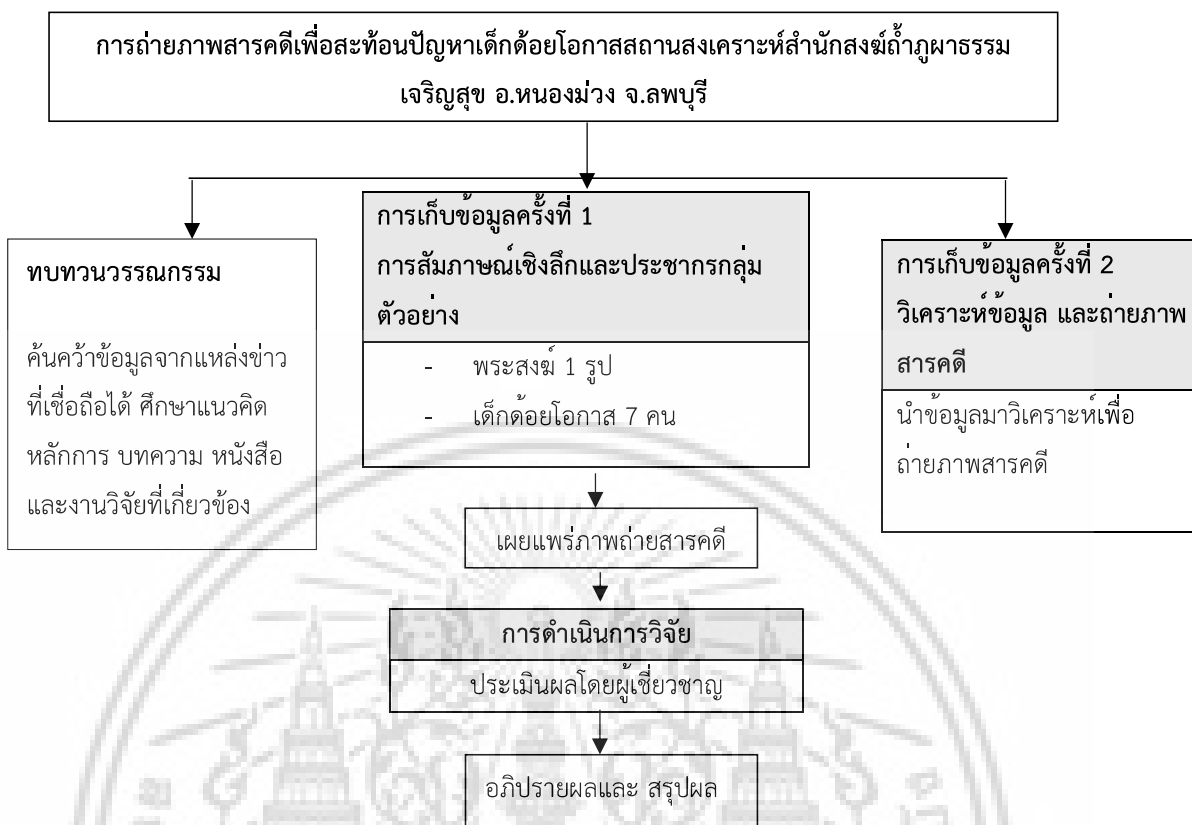
3.3 ขั้นตอนการวิจัยและการเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลครั้งที่ 1 ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พระสงฆ์ 1 รูป เด็กด้วยโอกาส จำนวน 7 คน

เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 นำข้อมูลมาจำแนกด้วยวิธีการวิเคราะห์คำหลัก เพื่อหาโครงเรื่องสำคัญนำมาเป็นแนวคิดของเรื่อง เพื่อเริ่มถ่ายภาพสารคดี

หลังจากถ่ายภาพสารคดี ผู้วิจัยจะนำภาพถ่ายมารวบรวมและคัดแยก เพื่อเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ จึงจะดำเนินการวิจัยโดยการประเมินผู้เชี่ยวชาญในขั้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการวิจัย ที่มา: ผู้วิจัย

3.4. การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยโดยการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายโดยผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน จะกำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ คือ มีผลงานด้านการถ่ายภาพโดดเด่น เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง มีประสบการณ์ด้านการถ่ายภาพ 10 ปี หรือมากกว่านั้น โดยการประเมินผลงานเพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายจะใช้แบบสอบถาม ซึ่งจะใช้หลักเกณฑ์ในการถ่ายภาพโดยพัฒนาตัวแปรต่างๆ จากหนังสือ Photojournalism (Parrish, 2002) และหนังสือ Photography (London, Stone, & Upton, 2016) (อรุชา จักรคชาพล, 2565) การประเมินภาพถ่ายโดยใช้หลักเกณฑ์ เนื้อหา, ลำดับการเล่าเรื่อง, คำอธิบาย, องค์ประกอบ, แสงเงา, และสี นั้นเป็นการผสมผสานแนวคิดสำคัญจากหนังสือ Photojournalism และ Photography ได้อย่างลงตัว จุดเน้นหลักของแต่ละหนังสือ มีดังนี้

Photojournalism (Parrish, 2002) จะมุ่งเน้นไปที่ ความจริง, ความถูกต้อง, จริยธรรม, และการสื่อสารข่าวสารที่ ชัดเจน เป็นสำคัญ องค์ประกอบต่างๆ จึงถูก พิจารณาในแง่ของการส่งเสริมการเล่าเรื่องข่าวสารเป็นหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Photography (London, Stone, & Upton, 2016) มีขอบเขตที่กว้างกว่า ครอบคลุมทั้งเทคนิค, ความคิด สร้างสรรค์ การแสดงออกทางศิลปะ, และการสร้างอารมณ์ องค์ประกอบจึงถูกมองในแง่ที่สามารถสร้างความงามและความหมายที่หลากหลายมากขึ้น

การนำไปใช้ในการประเมิน แม้จะมีจุดเน้น ที่แตกต่างกัน แต่ทั้งสองเล่มต่างก็ยอมรับในหลักการพื้นฐานของการสร้างภาพที่มี คุณภาพทางเทคนิคและสื่อความหมายได้ดี ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่ายหรือภาพศิลปะ การบูรณาการแนวคิดจากทั้งสองเล่มนี้จะช่วยให้การวิเคราะห์ภาพถ่ายมีความครอบคลุม ลึกซึ้ง และสามารถมองเห็นได้ทั้งด้านการสื่อสารข้อมูล และความงามทางศิลปะได้ในภาพเดียวกัน

จุดประสงค์ของการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รายละเอียดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจะมีตามตาราง ดังต่อไปนี้

จุดประสงค์การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1. เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายจากหลักเกณฑ์ในการถ่ายภาพ
2. เพื่อวัดประสิทธิผลภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสสถานสงเคราะห์ได้หรือไม่
3. เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายถึงการตระหนักรู้ของปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม

ตารางที่ 3.3 แสดงรายละเอียดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	อาชีพ	ประสบการณ์ทำงาน
ท่านที่ 1	นาย ชัยวุฒิ พุ่มทอง	- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยสอนถ่ายภาพ	45 ปี
ท่านที่ 2	นาย จันทร์กลาง กันทอง	- ช่างภาพอิสระ (สารคดี)	24 ปี
ท่านที่ 3	นาย ตูย์ หิรัญญลาวัลย์	- อุปนายกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ - อาจารย์พิเศษ - ศิลปิน Fine Art	23 ปี
ท่านที่ 4	นาย เอกรัตน์ ปัญญาธรา	- บรรณาธิการภาพ เนชั่นแนล จีโอกราฟิก ฉบับภาษาไทย - ช่างภาพอาวุโส	17 ปี
ท่านที่ 5	นาย วิรุณห์ ชิตเดชะ	- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย - ช่างภาพโฆษณา	17 ปี
ท่านที่ 6	นางสาว รัมภาพร วรสีหะ	- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย - ช่างภาพอิสระ	11 ปี
ท่านที่ 7	นาย รัม กาญจนวณิชย์	- Gallery director at Galerie Oasis	11 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.4 แสดงชุดคำถามสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	คำถาม	จุดประสงค์
1	กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ “เนื้อหา” ของภาพถ่ายชุดนี้	1,2
2	กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ “ลำดับการเล่าเรื่อง” ของภาพถ่ายชุดนี้	1,2
3	กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ “คำอธิบาย” ของภาพถ่ายชุดนี้	1,2
4	กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ “องค์ประกอบ” ของภาพถ่ายชุดนี้	2
5	กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ “แสงเงา” ของภาพถ่ายชุดนี้	2
6	กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อ “สี” ของภาพถ่ายชุดนี้	2
7	เมื่อเผยแพร่ภาพถ่ายชุดนี้ท่านคิดว่าสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสถานสงเคราะห์ได้หรือไม่ อย่างไร	4,5
8	ท่านคิดว่าภาพถ่ายชุดนี้สามารถสร้างความตระหนักรู้ถึงปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคมได้หรือไม่ อย่างไร	5

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาการจำแนกข้อมูล ด้วยวิธีการวิเคราะห์คำหลัก (Domain Analysis) อรุชา จักรศชาพล, 2565 ซึ่งเป็นกระบวนการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผลและสรุปผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเรื่อง การถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี มุ่งเน้นศึกษา 1) เพื่อศึกษาการเลี้ยงดูเด็กด้อยโอกาสของพระสงฆ์ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการเลี้ยงดูเด็กด้อยโอกาสและปัญหาสถานสงเคราะห์ 3) เพื่อศึกษาปัญหาของเด็กด้อยโอกาส โดยทำการวิจัยด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะนำผลสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และถ่ายภาพสารคดี จึงนำไปดำเนินการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งจะอธิบายข้อมูลกลุ่มตัวอย่างรายบุคคล ได้แก่ พระสงฆ์จำนวน 1 รูป และเด็กด้อยโอกาสจำนวน 7 คน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา โดยจะกล่าวเนื้อหาตามหัวข้อจุดประสงค์ และแนวคำถามสัมภาษณ์ มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

4.1 ผลการสัมภาษณ์พระสงฆ์

4.1.1 พระครูบา วรณชัย แซ่สม

สังกัดคณะสงฆ์ : มหานิกาย

อายุ : 60 ปี

ภูมิลำเนาเดิม : สมุทรสาคร

อาชีพเดิม : ทหารเรือ (ลาออกจากทหารทำการลาบวชทันที)

การสัมภาษณ์ : 26 พฤศจิกายน 2566

สถานที่ : สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

พระครูบา วรณชัย แซ่สม ผู้ดูแลเด็กด้อยโอกาส ณ สถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ เดิมพระครูเริ่มบวชที่วัดราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดสมุทรสาคร สายธรรมยุติ และเปลี่ยนสายมาเป็นมหานิกาย เพื่อเดินทางมาดูแลเด็กโดยเฉพาะ สานต่อความตั้งใจจากเจ้าคณะอำเภอรูปเดิมของวัดหนองตาแดง

พระครูได้เล่าว่า “จุดที่แยและมีปัญหามากที่สุดช่วงโควิดระบาดหนัก เป็นช่วงปิด เทอมของเด็กๆบางกลุ่มก็ทยอยกลับบ้านที่จังหวัดตาก บนดอยนูน พอจะกลับมาเรียนก็กลับไม่ได้ เพราะดอยปิด คนในห้ามออกคนนอกห้ามเข้า เด็กก็กลับมาเรียนไม่ได้ เด็กก็จะคอยโทรมาหาหลวงพ่อบอกว่า ไม่มีข้าวกิน ไม่มีของใช้ ไม่ได้เรียน หลวงพ่อไม่รู้จะทำไง เดินทางขึ้นไปช่วยก็ไม่ได้ ปกติอยู่ที่นี้จะมีข้าวให้กิน มีของให้ใช้ กลับบ้านไปอยู่กับครอบครัว การกินการอยู่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่แยกทางกัน พ่อแม่ตาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ่อแม่ยากจน พ่อแม่ไปทำงาน บางคนกลับไปก็ไปอาศัยผู้อื่นอยู่ เด็กก็ไม่อยากกลับกัน อยู่กับหลวงพ่อกินหาให้ทุกอย่าง กินอิ่ม นอนหลับ ได้เรียน เด็กบางคนไม่รู้ว่าเป็นตัวเองเป็นยังไง ส่งมาอยู่กับหลวงพ่อกันแต่เด็กจำความไม่ได้ ดูแล้วก็เหมือนเด็กด้อยโอกาส หลวงพ่อก็เปิดโอกาสให้เขา เพื่อที่จะได้รับการศึกษา อยู่ดีกินดี เพราะหลวงพ่อกำลังคิดว่า “การศึกษาเป็นพื้นฐานของชีวิต”

“ช่วงโควิดที่ผ่านมา โยม ลำบาก ขาดทุกอย่าง อาหารไม่เพียงพอ ถึงขั้นขาด น้ำ ปลา กระบอง มาม่า แยมมาก เงินเติมน้ำมัน เพื่อใช้สูบน้ำให้เด็กใช้ ล้างจาน อาบน้ำ ซักผ้า ไหนจะเปิดพัดลม เพราะอากาศร้อน เด็กร้อนกัน แต่ก่อนเด็กเยอะกว่านี้ 200 กว่าคน ค่าใช้จ่ายเดือนหนึ่งเป็นแสน จ่ายค่าน้ำมันวันละ 1,000 บาท เพราะต้องใช้เครื่องปั่นไฟเปิดให้เด็กเวลา 18:00 น. – 21:00 น. ไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาช่วยเหลือ หลวงพ่อก็คงไปพูดนะ ให้ช่วยเด็ก เขาบอกเด็กเยอะเกินไป จะไปแย่งงบประมาณเขาหลวงพ่อก็คงไม่เข้าไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานใดอีก”

“สมัยก่อนหลวงพ่อก็คงมีที่บ้าง เลี้ยงเด็กอยู่รูปเดียว เราเป็นสายวัดป่าอยู่อย่าง สมรรถนะ เด็ก 200 กว่าคน เราก็ไม่รู้ว่าจะไปหาอาหาร ของใช้ เงิน มาจากไหนให้เด็ก ได้จากการออกบิณฑบาต ทำอะไรไม่ได้โยม หลวงพ่อก็คงสู้อดทน มาจนถึงทุกวันนี้ ก็มีโยมจากสายบุญมานี้แหละ”

ในปัจจุบัน 26 พฤศจิกายน 2566 หลวงพ่อกล่าวว่า “มีพระมารุตงค์นะ ช่วยดูแลสำนักสงฆ์ดูแลเด็ก แต่เดี๋ยวออกพรรษาท่านก็ลากันไป เด็กลดลงมาเยอะจาก 200 คน เหลือ 70 คน แต่ก็มีเข้ามาใหม่เรื่อยๆ หลวงพ่อก็คงไม่ได้เปิดรับ แต่ถ้าเขาเอามาฝากหลวงพ่อก็คงรับไว้ เพราะสงสารเด็ก บางคนพ่อแม่ก็ทิ้งไว้เลย หลังสถานการณ์โควิดเริ่มดีขึ้น ในช่วง 2 เดือน มานี้ก็มีสายบุญทยอยเข้ามาบริจาคของเลี้ยงโรงเรียนเด็ก และมีให้เงินเข้ามาบ้าง เป็นช่วงที่มีเข้ามาเยอะที่สุดตั้งแต่อยู่มา”

ด้านการดูแลเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข การดูแลเด็กหลวงพ่อก็คงกล่าวว่า “เด็กมีตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงเด็กโต อายุ 20 ปี จนถึงมหาลัย หลวงพ่อก็คงเป็นคนดูแลหมด ไม่ว่าจะเป็นการดูแลทั่วไปในด้าน บัจฉัย 4 ด้านอาหาร วันธรรมดามีอาหารให้ 2 มื้อทุกวัน ยกเว้นมื้อกลางวันไปโรงเรียน วันเสาร์ อาทิตย์ อาหารครบ 3 มื้อ โดยมีรุ่นพี่คอยดูแลน้องๆ จะออกไปซื้ออาหารมาทำให้รับประทาน ยกเว้นกรณีขาดบัจฉัยหรือมีไม่เพียงพอ ในวันนั้นก็ทำการงด 1 มื้อ ด้านการรักษาพยาบาล มีบริการใช้บัตร 30 บาท จากทางกรมสาธารณสุขจัดบริการให้ เมื่อเด็กเกิดเจ็บป่วยจึงจัดส่งเด็กเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหนองม่วง

ด้านเครื่องนุ่งห่ม ในส่วนของเสื้อผ้า ได้มาจากประชาชนผู้มีจิตเมตตา ทยอยบริจาคเข้ามาแต่จะไม่ค่อยมีเสื้อผ้าที่สามารถทำให้ร่างกายอบอุ่นได้ เมื่อถึงฤดูหนาวกลับขาดแคลนเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กๆ และในบางกรณี ถ้าเสื้อผ้าเกินจำนวนที่จะรับไว้ได้ พระครู วรณชัย จึงได้จัดการนำเสื้อผ้าไปบริจาคขึ้นดอยให้เด็กๆ ที่ด้อยโอกาสเช่นกันได้มีเสื้อผ้าใหม่สวมใส่ด้านที่อยู่อาศัย สถานสงเคราะห์พระครู วรณชัย ได้แบ่งที่พักอาศัยให้ เด็กหญิงและชายแยกบริเวณเรือนนอน ซึ่งที่พักทั้งชายและหญิงในสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์นี้มีสภาพค่อนข้างชำรุดทรุดโทรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เด็กหญิง : จะมีบริเวณเรื่อนนอนเป็นของตนเอง 1 เรื่อนนอน ซึ่งข้างในห้องจะมีเตียงนอนเก่า 2 ชั้น มีพัดลมไม้ก่ีตัว และบริเวณเพดานมีฝ้าเปิดตอนฝนตกจะมีน้ำรั่วหยดลงมา เกิดการอยู่อย่างลำบากและส่งผลกระทบต่อการทำงานบ้านที่ต้องส่งอาจารย์

เด็กชาย : มีเรื่อนนอนเป็นของตนและมีเตียงนอน 2 ชั้น สภาพห้องเป็นไม้ ค่อนข้างมุง

ด้านการใช้จ่าย รายได้ของวัดส่วนใหญ่มาจากประชาชนผู้บริจาคที่มีจิตศรัทธา ในแต่ละวันมีค่าใช้จ่ายวันละ 5000 โดยประมาณ โดยแบ่งใช้จ่าย คือ 1.ค่าอาหาร 2.ค่าน้ำ 3.ค่า ไฟ ไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ แต่ใช้เครื่องปั่นไฟและน้ำบาดาลทดแทน 4.ค่าท่อม 5.ค่าเดินทางไปศึกษานอกวัด (บางครั้ง) 6.ค่าเดินทางไปซื้อของใช้จำเป็น

ด้านการปกครองและกฎระเบียบ **ด้านการปกครอง** การปกครองและการดูแลเด็กด้อยโอกาส พระครู วรรณชัย ได้แยกเด็กให้อยู่เป็นสัดส่วน ซึ่งเด็กหญิงจะอาศัยอยู่ในเรื่อนนอนที่แยกออกจากเรื่อนนอนของเด็กชายชัดเจน และเด็กชายจะอยู่เรื่อนนอนที่เป็นศาลา ปฏิบัติธรรมเก่าซึ่งอาศัยอยู่กับพระครู วรรณชัย เด็กหญิงและชายมีระบบการปกครองที่ คล้ายกัน คือ เด็กที่โตกว่าจะต้องคอยดูแลเด็กเล็กกว่า และยังมีแบ่งแยกงานต่างๆมี หน้าที่ ต้องรับผิดชอบ ในการใช้ชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน **ด้านกฎระเบียบ** สถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขมีกฎระเบียบที่เด็กด้อยโอกาสทั้งหญิงและชายที่จะอาศัยอยู่สถานที่นี่ได้ ต้องรับฟังและปฏิบัติ ตาม มิเช่นนั้นจะถูกพิจารณาลงโทษหรือนำตัวส่งกลับทันที มีกฎระเบียบคือ ทุกคนต้อง ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันในฐานะพี่ดูแลน้องหรือฐานะพี่น้อง ห้ามลักขโมย ห้ามมีการชกต่อย ตบตีกันทั้งนอกสถานที่และในสถานที่ห้ามมีเรื่องชู้สาวเกิดขึ้น ถ้ามีจะพิจารณาลงโทษ หรือส่งกลับทันทีในเวลา 20:00 น. จะมีการเข้าประชุมทุกวัน

การดูแลเด็ก หลวงพ่อได้กล่าวว่า “เด็กมีตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงเด็กโต อายุ 20 ปี จนถึงมหาลัย หลวงพ่อก็เป็นคนดูแลหมดไม่ว่าจะเป็น ค่าท่อม ค่ากิน ค่าหอพัก การอบรมและสอนเด็ก หลวงพ่อกล่าวว่า “จะมีการประชุมกันทุกวันเวลา 20.00 น สอนการพัฒนาจิต พัฒนาชีวิต พัฒนาการศึกษา สอนให้รู้จักการรู้เวลารู้หน้าที่ของตัวเอง การตื่นนอน อาบน้ำ ชักเสื้อผ้า ล้างจาน เก็บขยะ ทำความสะอาดวัด ให้มันตรงต่อเวลา ฝึกให้เขารู้จักงาน รู้จักหน้าที่ พอรู้จักแล้ว ในอนาคตข้างหน้าเมื่อเขามีการศึกษาเขาจะรู้และไม่ต้องคอยสอน เขาจะกลับมาพัฒนาชีวิต พัฒนาหมู่บ้านที่เขาอยู่ได้” หลวงพ่อใช้ระบบพี่ดูแลน้องและแบ่งหน้าที่กันในชีวิตประจำวัน หลวงพ่อก็มีกิจกรรมให้ทำร่วมกันนะ เล่นกระป๋อง ก็เป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง” การลงโทษเวลาเด็กทำผิด “หลวงพ่อก็เป็นทหารเรือมาก่อน หลวงพ่อก็ใช้วิธีนี้วัดพื้น วิ่งรอบวัด ลูกนั่ง นี่แหละ ฝึกความอดทนให้เด็กด้วย มีเตือนเด็กนะถ้าทำผิดหลายครั้ง ไม่เชื่อฟัง หลวงพ่อก็จะส่งเขากลับบ้าน ถ้าจะอยู่ที่นี้ต้องเชื่อฟังกัน มีกฎให้อยู่ร่วมกัน”

หลวงพ่อก็เลี้ยงเด็กมากมายเพียงรูปเดียวได้ยังไง “โยม เลี้ยงสัตว์เลี้ยงง่าย แต่การเลี้ยงคนเลี้ยงยาก ต้องปลูกฝัง ต้องใช้ความพยายาม เพื่อไม่ให้เป็นการละเลย มีอะไรก็คุยให้เด็กปรึกษา หลวงพ่อเป็นให้ทุกอย่าง ทั้งพ่อแม่ หมอ และครูให้เขา มีปัญหาที่บ้านไม่สามารถกลับบ้านได้ หลวงพ่อก็คอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปลอบเขา วิ่งเล่นทกล้ม มีแผลหลวงพ่อก็อบายาให้ หลวงพ่อยอมเหนื่อยตอนนี้เขาเป็นภาระของหลวงพ่อดีกว่าวันข้างหน้าไปเป็นภาระของสังคม มีคนถามหลวงพ่อดีแล้วได้อะไร หลวงพ่อบอกไม่ได้หวังอะไร หลวงพ่อยากให้เราในอนาคต อยู่อย่างเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นคนดีของสังคม ได้มีการศึกษาเพื่อที่จะเลี้ยงดูตัวเอง และครอบครัวของเขาได้”

การไปโรงเรียน หลวงพ่อกล่าวว่า “เด็กไม่มีเงินไปเรียนนะ นอกจากมีสายบุญเข้ามาบริจาคให้ ได้มาก็ใช้และเก็บบ้าง บางคนก็ไม่ใช้ เพราะเก็บเพื่อเอาเงินเดินทางกลับบ้าน มีรถมารับจากบนดอย แต่ต้องจ่ายค่าน้ำมันรถเขา 300 บาท มีรถโรงเรียนมารับส่งเด็ก แต่ก็มีเด็กโตที่อยู่ ปวส. ปวช. มีรถวัด 1 คัน ขับรถวัดไปโรงเรียนเอง ก็ต้องใช้เงินค่าน้ำมัน หลวงพ่เป็นคนจัดการจ่ายค่าเทอมให้เงินจากสายบุญทั้งนั้น ถ้าไม่มีจริงๆหลวงพ่ก็ไปหาเยี่ยมเขามาเพื่อจ่ายให้เด็ก เรามีและค่อยเอาไปคืน”

ปัญหาปัจจุบัน ที่พระครูบาได้พบเจอต่อการเลี้ยงดูเด็กและปัญหาสถานสงเคราะห์ หลวงพ่อกล่าวว่า “สุขภาพหลวงพ่ไม่ค่อยจะดีโยม หลวงพ่ใช้สิทธิบัตรทอง 30 บาท กระทรวงสาธารณสุข เขาจัดการให้ ล่าสุดเมื่อเดือน พฤศจิกายน หลวงพ่อนอนโรงพยาบาล 7 วัน ติดเชื้อในกระแสเลือด มีโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง นี่เพิ่งออกมา ดินะ มีพระธุดงค์ท่านอยู่ ช่วยดูแลเด็ก” พระครูบา ท่านเกรงว่าจะไม่มีคนช่วยดูแลเด็กต่อ โดยท่านกล่าวว่า “ตอนนอนแอดมิตอยู่ หลวงพ่คิดได้แล้ว ถ้าเราเป็นอะไรไป จะมีใครมาช่วยดูแลเด็กต่อ ไม่มีใครเลย ละเด็กมันจะทำยังไง สงสารเด็กๆ กลับบ้านไปก็ไม่มีข้าวกิน ไม่ได้เรียน บางคนก็ไม่มีบ้านอยู่ ไหนจะ ไม่มีไฟฟ้าใช้ แต่ช่วงนี้ดีหน่อยนะ มีสายบุญเขามาบริจาค มีเงินไปใช้จ่ายต่างๆในวัด ค่าเทอมและอุปกรณ์การเรียนต่างๆ โยมปัญหาหลักของที่นี่คือไฟฟ้า ต้องใช้ต้นทุนสูง ตอนนี้ก็เพียงแต่ใช้ไฟลาเซลล์ แบบถูก ยังมีติดอยู่นะบนสังกะสี แต่พังไปหลายตัวแล้ว หลักจะใช้เครื่องปั่นไฟ ปัญหาที่ตามมา คือ น้ำมัน ต้องซื้อน้ำมันทุกๆวัน เสียวันละ 1,000 บาท มีไฟกระชากบ่อยเหมือนกัน เด็กมันร้อน เปิดพัดลมบ่อย พังไปหลายตัว มีซากอยู่เต็มเลย เอาไว้เป็นอะไหล่เปลี่ยนได้ เรื่องที่อยู่อาศัย มีบ้างที่ ผ้าเพดานเปิด หลังคารั่ว หน้าต่างพัง เติง พุกที่นอนไม่มีพื่อ เด็กบางคนก็ออกมานอนอยู่บนโต๊ะอาหาร เด็กเล็กๆบางที่นอนแล้วฉี่ที่เตียง มันก็ซึมและกัดกร่อนไม้ไปเรื่อยก็พังตามเวลาไป”

ภาพที่ 4.1 สัมภาษณ์พระครูบา วรรณชัย เสงสม ที่มา: ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการสัมภาษณ์เด็กต้อยโอกาส

4.2.1 เด็กคนที่ 1

อายุ : 11 ปี

มาจากจังหวัด : ตาก

พี่น้อง : 5 คน

ระดับการศึกษา : ประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียน : วัดหนองกระเบียน

อยู่สำนักสงฆ์มาแล้วกี่ปี : 5 ปี

สาเหตุการเข้ามาอยู่ที่สำนักสงฆ์ : พ่อแม่ไปทำงานไม่มีเวลาและเหนื่อยที่เลี้ยงดู

เด็กคนที่ 1 ได้เล่าถึงการอยู่ที่สำนักสงฆ์แห่งนี้ว่า “อยู่ที่นี้สบายดีค่ะ ได้เรียนหนังสือ แต่หนูคิดถึงพ่อแม่ พ่อแม่หนูไปทำงานทำก่อสร้าง พ่อแม่มาส่งหนูที่นี่ เขาเหนื่อยที่เลี้ยงหนู” ซึ่งน้องได้พูดต่อไปว่า “ได้เงินจากพ่อแม่ 500 กว่าบาทนานๆที่จะได้ค่ะ”

การไปโรงเรียนของน้องย้ายแล้ว “หนูไปโรงเรียน 6 โมง มีรถโรงเรียนมารับ หนูอยู่โรงเรียนวัดหนองกระเบียนจะเลิกเรียน 3 โมง 30 นาทีค่ะ ถึงวัด 4 โมง มาทำเวรต่อ มีเก็บขยะ ล้างจาน ทำกับข้าว หนูทำอ้อยทุกอย่างค่ะ ชอบที่สุดคือมัดกะเพราค่ะ”

“อยู่ที่วัดหนูชอบส่องกระจก แต่งหน้า ทาปาก หนูเขียนหนังสือเก่ง ระบายสีเก่ง ชอบวาดรูปแต่วาดไม่ค่อยสวยค่ะ หนูชอบเรียนวิชาภาษาไทยด้วยค่ะ”

ปัญหาของหนูคือ “หนูไม่มีชุดเนตรนารี ใส่ชุดนักเรียนไปแทน หนูอยู่โรงเรียนวัดหนองกระเบียน ค่าเทอมฟรี แต่เสียค่าชุด ไม่มีเงินซื้อชุด 300-400 บาทค่ะ แล้วหนูอยากได้โทรศัพท์ใหม่ไว้ติดต่อหาพ่อแม่ หนูคิดถึงพ่อแม่ค่ะ อยู่ที่นี้ตอนนี้ อยากได้กางเกงขบใน กางเกงที่ใส่ขบข้างใน มีครีมทาผิวด้วย อยากได้ค่ะ”

ปัญหาที่วัด มีหลายอย่างที่ฟังค่ะ มีกระจกที่ส่องแตก หนูอยากให้มีคนเข้ามาช่วยเหลือเยอะ คนที่มาหาไม่มีสิ่งของที่ฟัง แล้วก็ขาดปลั๊กไฟ แล้วก็สายชาร์จ ไม่มีแชมพู น้ำยาปรับผ้านุ่ม หนูไม่มีพัดลมนอน ต้องแบ่งกับเพื่อนนอนพัดลมไม่พอค่ะ”

ภาพที่ 4.2 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส คนที่ 1 ที่มา: ผู้วิจัย

4.2.2 เด็กคนที่ 2

อายุ 11 ปี

มาจากจังหวัด : ตาก

พี่น้อง : -

ระดับการศึกษา : ประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียน : แก้วประทานพรวิทยา

อยู่สำนักสงฆ์มาแล้วกี่ปี : 1 ปี

สาเหตุการเข้ามาอยู่ที่สำนักสงฆ์ : พ่อแม่เลิกกัน ยายเลยส่งมาอยู่ที่วัด

เด็กคนที่ 2 ได้เล่าถึงการอยู่ที่สำนักสงฆ์ว่า อยู่ที่นี่สนุกดี ได้มีเพื่อนเยอะ โดยน้องพูดว่า “พอหนูรู้ว่าจะได้มา หนูอยากมากเลยเพราะหนูจะได้กินขนมเยอะ และหนูไม่ได้อยากมาเรียน แต่พออยู่ไปนานๆสนุกดีและตอนนี้อยากเรียน ได้มีเพื่อนเยอะ ชอบวาดรูป ระบายสี แต่หนูวาดไม่เก่งค่ะ ชอบปั่นจักรยานแต่ล้อชอบพังค่ะ”

การไปโรงเรียนของน้องกอหญ้า “หนูไปโรงเรียน 6 โมง มีรถโรงเรียนมารับ หนูอยู่โรงเรียน แก้วฟ้าประทานพรวิทยา ค่าเทอมฟรี ค่าชุดหนูไม่เสียเหมือนเพื่อนค่ะ หนูเลิกเรียนตอนบ่าย 2.50 น. ถึงวัดตอนบ่าย 3 กลับมาทำเวรต่อค่ะ จะเคาะระฆังตอน 4 โมง และมาทำเวรตอน 5 โมง เพื่อนกลับมาหมดแล้วค่ะ”

น้องกอหญ้าได้เล่าถึงปัญหาของตัวเองว่า “หนูคิดถึงพ่อแม่มาก และหนูไม่ได้กลับบ้านเหมือนเพื่อน แต่หนูก็ได้เล่นกับเพื่อนทำให้ไม่ค่อยเหงาค่ะ พ่อแม่หนูเลิกกัน ยายเลยมาส่งมาที่นี่เพราะเคยมีพี่มาอยู่ที่นี่แต่ไม่ใช่พี่แท้ เดียวนี้ไม่ได้ติดต่อกับพ่อแม่เลย ถ้าหนูไม่ติดต่อกับเขาก็ไม่ติดต่อมา หนูโทรไปบางครั้งก็รับสาย บางครั้งก็ไม่รับสาย มีแต่ยายส่งเงินมาให้หนู

200 บาท ต่อเดือน พ่อแม่ไม่มีส่งของมาให้ค่ะ หนูอยากได้เครื่องแต่งหน้า เครื่องหนีบผม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และกางเกงลายสก๊อต อยากได้เสื้อคู่ และสร้อยคอมมาใส่คู่กับเพื่อนด้วยค่ะ” หลังจากนั้นน้องกอญาก็ได้หัวเราะตามออกมา ด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้ม โดยก่อนหน้านี้น้องมีแววตาที่เศร้าแต่พอได้อยู่กับเพื่อนความเศร้าก็ได้หายไป และพอพูดถึงของที่อยากได้ก็มีใบหน้าที่ยิ้มแย้มขึ้นมาทันที

ปัญหาในสถานสงเคราะห์ น้องกอญ์เล่าว่า “มุ้งหนูขาดเป็นรูเลยคะ ร้อนบางครั้ง เพราะต้องแบ่งพัดลมกับเพื่อนเวลานอนคะ หนูร้อนคะ ไม่มีไฟฟ้าใช้ พัดลมพังบ่อยจากเครื่องปั่นไฟคะ มียุงกัดบ้างบางครั้งคะ”

ภาพที่ 4.3 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส คนที่ 2 ที่มา: ผู้วิจัย

4.2.3 เด็กคนที่ 3

อายุ 12 ปี

มาจากจังหวัด : ตาก

พี่น้อง : 3 คน

ระดับการศึกษา : ประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียน : วัดหนองกระเปียน

อยู่สำนักสงฆ์มาแล้วกี่ปี : 1 ปี

สาเหตุการเข้ามาอยู่ที่สำนักสงฆ์ : พ่อแม่เลิกกัน แม่เลยส่งมาเรียนและอยู่ที่วัด

เด็กคนที่ 3 ได้เล่าถึงตอนมาอยู่ที่สำนักสงฆ์ครั้งแรกว่า “หนูไม่ได้อยากมาอยู่ แต่แม่ส่งมา แต่หนูอยากเรียน พอได้มาอยู่ที่นี่ ก็ไม่อยากกลับบ้านคะ” น้องมีท่าทีหัวเราะออกมา น้องได้เล่าต่อว่า “อยู่ที่นี่สบาย มีอาหารเยอะ เพราะช่วงนี้มีคนมาเลี้ยงอาหารและบริจาคเยอะ และแม่หนูก็มีส่งโทรศัพท์มาให้ใช้เพื่อเรียนคะ”

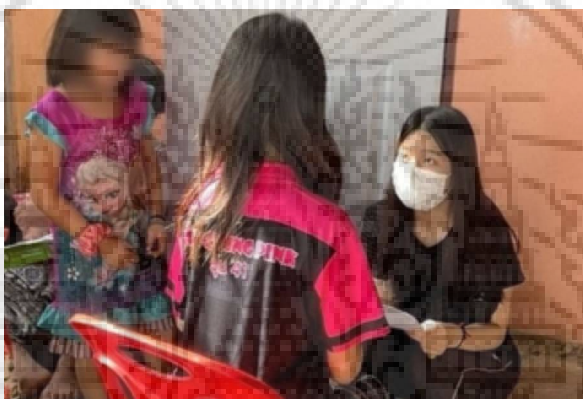
การไปโรงเรียนของน้องเม “หนูไปโรงเรียน 6 โมงมีรถโรงเรียนมารับ หนูอยู่โรงเรียนวัดหนองกระเปียน ชั้นป.6 เรียนฟรีแต่ต้องเสียค่าชุด หนูไม่มีกระโปรงเนตรนารีเลยต้องใส่ชุดนักเรียนไปเรียน และเดี๋ยวนูต้องขึ้น ม.1 ไม่มีเงินซื้อชุดใหม่นักเรียนคะ โรงเรียนวัดหนอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระเป๋ามีถึง ม.3 หนูต้องย้ายไปต่อ ม.4 ที่โรงเรียนหนองม่วง เทอมแรกหนูต้องจ่ายค่าเทอมเอง แต่ว่าเทอมที่ 2 ไม่ต้องจ่าย เรียนฟรีค่ะ”

ปัญหาของตัวเอง “หนูอยากมีเครื่องสำอางแต่งหน้าค่ะ มีที่ปิดแก้ม อายไลน์เนอร์ ที่เขียนคิ้ว ลิปสติก ที่แปะตา2ชั้น สีทาตา รองพื้น แป้งพัฟ และต่างหูค่ะ” น้องเมพูดด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้ม โดยน้องนึกถึงสิ่งของสิ่งไหนขึ้นมาได้ก็พูดออกมาด้วยสีหน้าที่ยิ้มและหัวเราะไปพร้อมกัน

ปัญหาในสำนักสงฆ์ น้องเมได้กล่าวว่า “ขาดปลั๊กไฟ เวลาเสียบพัดลมคะ เครื่องปั่นไฟ และเครื่องปั่นน้ำ พังบ่อยคะ

ภาพที่ 4.4 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส คนที่ 3 ที่มา: ผู้วิจัย

4.2.4 เด็กคนที่ 4

อายุ 12 ปี

มาจากจังหวัด : ตาก

พี่น้อง : 6 คน

ระดับการศึกษา : ประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียน : แก้วประทานพรวิทยา

อยู่สำนักสงฆ์มาแล้วกี่ปี : 1 ปี

สาเหตุการเข้ามาอยู่ที่สำนักสงฆ์ : พ่อแม่ไปทำงานเลยส่งมาเรียน

เด็กคนที่ 4 ได้เล่าถึงตอนมาอยู่ที่สำนักสงฆ์ครั้งแรกว่า “พอหนูรู้ว่าจะได้มา หนูก็อยากมามาก เพราะอยากมาเรียนคะ และหาเงินเก็บซื้อโทรศัพท์คะ หลวงพ่อขึ้นมาบริจาคของบนดอย หนูเลยมากับหลวงพ่อ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาของตัวเองน้องจ๋ายอีกกล่าวว่า “ปัญหาของหนูคือไฝคะ อยากเอาไฝออก เพราะชอบโดนเพื่อนล้อ เขาจะว่าไฝคะ หนูอยากได้โทรศัพท์ด้วยคะ เอาไว้ติดต่อกับพ่อแม่และเอาไว้เรียน หนูคิดถึงพ่อกับแม่คะ หนูไม่มีชุดเนตรนารี ต้องใช้เงิน 300-400 ในการซื้อ หนูอยากได้ชุดใส่เล่นที่สวย อยากได้ที่หนีบผม กางเกงลายสก๊อต ชุดชั้นใน กางเกงใน กางเกงขั้วในสร้อยคอ จักรยานล้อขอบฟุ้งด้วยคะ เพราะหนูชอบขี่จักรยาน”

ปัญหาในสำนักสงฆ์น้องจ๋ายได้กล่าวว่า “มุ้งขาดขอบฟุ้งและขาด ทำให้มีมียุงเยาะและโดนยุงกัด พัดลมก็ขอบฟุ้งและมีน้อยไม่พอใช้ ไม่มีไฟฟ้าใช้คะ”

ภาพที่ 4.5 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส คนที่ 4 ที่มา: ผู้วิจัย

4.2.5 เด็กคนที่ 5

อายุ : 12 ปี

มาจากจังหวัด : นนทบุรี

พี่น้อง : 2 คน

ระดับการศึกษา : ประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียน : แก้วประทานพรวิทยา

อยู่สำนักสงฆ์มาแล้วกี่ปี : 4 ปี

สาเหตุการเข้ามาอยู่ที่สำนักสงฆ์ : พ่อแม่แยกทางกัน พ่ออยู่เรือนจำ

เด็กคนที่ 5 ได้กล่าวถึงการอยู่ที่สำนักสงฆ์ว่า “หนูอยู่ที่นี้ หนูคิดถึงพ่อกับแม่ พ่อแม่ หนูแยกทางกัน พ่ออยู่ในเรือนจำ แม่อยู่ที่โคราช ยายเลยพาหนูไปอยู่กับยายที่สมุทรสาคร แต่ยายก็เลี้ยงไม่ไหวไม่มีเงินเหมือนกัน ยายเลยส่งหนูมาอยู่ที่วัดนี้จากการค้นหาในอินเทอร์เน็ต แต่หนูมีแม่คนที่ 2 ที่จะส่งแสดมภ์และซองจดหมายมาไว้ให้หนูเขียนจดหมายไปหาพ่อ แต่ไม่ได้เขียนมา 2 เดือนแล้วเพราะแม่คนที่ 2 ไม่ได้ส่งมาให้เลยไม่ได้เขียน หนูไม่ได้เห็นหน้าพ่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลย ถ้าอยากเห็นต้องมีไลน์เรียนจำแต่ต้องรอคิวยาวมากๆ หนูไม่มีโทรศัพท์ จะใช้โทรศัพท์ของเพื่อนติดต่อหาแม่และยาย”

“แต่อยู่ที่นี้ได้มีเพื่อน ได้เล่นสนุก ได้เรียนหนังสือ ได้มีข้าวกิน ตอนนี้อยู่ที่รู้สึกสบาย แต่บางครั้งก็คิดถึงครอบครัว หนูได้เรียนโรงเรียนแก้วประทานพรวิทยา ได้เรียนฟรี แต่ว่าบางโรงเรียนไม่ฟรี ต้องใช้ทุนซื้อเสื้อผ้าของโรงเรียน หนูอยากให้มีคนใจบุญมาช่วยหลวงพ่อ เรื่องเงินเติมน้ำมันใช้ปั่นไฟ ดีใจที่ตอนนี้มีคนมาช่วยเหลือเยอะ แต่ก็ขาดเยอะเหมือนกันค่ะ”

ปัญหาของตัวเองน้องไบเตยได้กล่าวว่า “อยากได้มือถือไว้โทรหาพ่อแม่ และไว้ใช้เรียนเพราะเวลาครูสั่งงาน หรือครูไม่มาก็จะส่งผ่านไลน์ หนูไม่มีโทรศัพท์หนูก็จะไม่รู้เวลาครูสั่งงานหรือบอกอะไร หนูอยากได้ชุดนักเรียนใหม่เพราะมันเก่าและเปื้อนหมึก ถุงเท้าดำสกปรก กระโปรงนักเรียนสั้นเกินไปเวลานั่งหนูไม่สะดวก ยุงชอบกัดเพราะมุ้งที่ใช้กางนอนขาด หนูอยากได้พัดลมเพิ่มเพราะยุงกัด และขาดปลั๊กไฟไว้ใช้เสียบพัดลมด้วยค่ะ หนูอยากได้ครีมทาผิว หวี กรรไกรตัดเล็บค่ะ

ปัญหาในสำนักสงฆ์น้องไบเตยกล่าวว่า “เรื่องไฟฟ้า เครื่องปั่นไฟและเครื่องปั่นน้ำชอบพังค่ะ อะไหล่พังก็ต้องซื้อใหม่ และเงินค่าน้ำมันใช้เติมเครื่องปั่นไฟและเครื่องปั่นน้ำในทุกวัน วันละ 1,000 บาท เวลาขาดก็จะมีใช้เปิดในตอนกลางคืน พัดลมก็จะมีไม่ได้เปิด พัดลมพังบ่อยด้วยค่ะบางที่ตั้งอยู่เฉย พัดลมก็ล้มหล่นลงมาเอง และยังมีค่าเช่าเต็นท์วันละ 1,000 ด้วยค่ะ เช่าทุกวันเสาร์อาทิตย์และวันจันทร์เขาจะมาเก็บไปค่ะ เช่าเพื่อให้คนที่มาเลี้ยงอาหารใช้ค่ะ ขาดโซลาเซลล์ เพราะชอบพัง ลิงมากระโดดทับแผงแล้วมันแตก ที่นอนและฟูกมีไม่พอ มีผู้ขายออกมานอนบนโต๊ะกินข้าวไม่มีมุ้งกางใช้พัดลมเปิดและทายากันยุงเพื่อไล่อยุงเอาค่ะ และมีบางคนนอนพื้นข้างในห้อง และโต๊ะกินข้าวมีไม่พอค่ะ บางคนต้องไปนั่งกินข้าวที่พื้นตรงหน้าห้องเรือนนอนของตัวเอง”

ภาพที่ 4.6 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส คนที่ 5 ที่มา: ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.6 เด็กคนที่ 6

อายุ : 7 ปี

มาจากจังหวัด : ตาก

พี่น้อง : 11 คน

ระดับการศึกษา : มัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียน : วัดหนองกระเปียน

อยู่สำนักสงฆ์มาแล้วกี่ปี : 1 ปี

สาเหตุการเข้ามาอยู่ที่สำนักสงฆ์ : พ่อแม่ทำงานตามเพื่อนมา

เด็กคนที่ 6 ได้กล่าวถึงการอยู่ที่สำนักสงฆ์ว่า “ตอนแรกไม่ได้อยากมา เพราะตอนมาถึงเหมือนกับป่าไม่ค่อยคุ้นชิน ช่วงหลังมาก็เริ่มน่าจะดีขึ้น ตามเพื่อนมาตอนที่หลวงพ่อดีขึ้นไปแจกของบนดอยที่จังหวัดตาก มาหาประสบการณ์เรียนและก็มีเพื่อนเยอะ คิดถึงพ่อแม่ ตอนปิดเทอมก็ติดรถพ่อแม่ของเพื่อนที่มารับกลับไปด้วย”

ปัญหาของตัวเองน้องเม็งได้กล่าวว่า “ขาดอุปกรณ์ชุดนักเรียน เข็มขัดนักเรียน ชุดลูกเสือ ต้องซื้อเองทั้งหมด เงินไม่พอซื้อครับ เวลานอนไม่มีพัดลม ยืมเพื่อนมาแต่เดี่ยวเพื่อนก็มาเอาไป ขาดปลั๊กไฟ สายชาร์จ และอยากได้ที่ชาร์จแบตเตอรี่ครับ”

ปัญหาในสำนักสงฆ์ “อยากได้ค่าน้ำมันมาช่วยหลวงพ่อ เพราะต้องเสียค่าน้ำมันทุกวัน และทุกคนต้องใช้ไฟทุกวัน มีปัญหาเรื่องยุ่งถ้าไม่มีไฟยุ่งก็เยอะ เรื่องที่นอนและโต๊ะกินข้าวมีไม่พอ กลุ่มผู้ชายบางกลุ่มต้องไปกินข้าวที่หน้าเรือนนอนของตัวเอง”

ภาพที่ 4.7 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส คนที่ 6 ที่มา: ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.7 เด็กคนที่ 7

อายุ : 13 ปี

มาจากจังหวัด : ตาก

พี่น้อง : 4 คน

ระดับการศึกษา : มัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียน : วัดหนองกระเปียน

อยู่สำนักสงฆ์มาแล้วกี่ปี : 2 ปี

สาเหตุการเข้ามาอยู่ที่สำนักสงฆ์ : พ่อแม่ต้องไปทำงาน

เด็กคนที่ 7 ได้กล่าวถึงการอยู่ที่สำนักสงฆ์ว่า “อยู่ที่นี้ดีเพราะได้เรียน แม่บอกว่ามาอยู่ที่นี้จะได้เรียนที่ดีๆ อยู่ที่บ้านโรงเรียนไม่ดีเท่าที่นี้ เพราะเคยมีพี่ที่แม่รู้จักเขามาอยู่กับหลวงพ่อดีเรียนจบถึงป.ตรี แม่มีส่งปลั๊กไฟและรองเท้าธรรมดามาให้ อยู่ที่นี้มีเพื่อนเยอะดี” น้องได้หัวเราะออกมา เราเลยถามกลับไปว่า ยิ้มและหัวเราะตลอดเลยมีความสุขไหม น้องจึงได้ตอบกลับมาว่า “ความสุข ไม่มีอะไร ทำเวรเสร็จก็มานั่งรอแถมมา ช่วยยกของ และอยากให้แถมมาเยอะๆ ไม่มีอะไรให้คิดและอยากเยอะ เพราะทำไม่ได้” น้องก็ได้หัวเราะตามหลังจากที่พูดเสร็จ

ปัญหาของตัวเองน้องจั่วได้กล่าวว่า “อยากได้สายชาร์จเพราะใช้มือถือทำการบ้านและอยากได้ปลั๊กไฟเพิ่ม เพราะที่โรงเรียนก็ต้องใช้มือถือเพื่อสอบเหมือนกัน เด็กบางคนไม่มีมือถือก็ต้องยืมของเพื่อนใช้สอบก่อน ขาดโบว์ที่สวมคอชุดนักเรียนเพราะหาย และยังขาดอุปกรณ์ชุดเนตรนารี เข็มขัดผ้าพันคอ หมวก ห่วงรัดผ้าพันคอ อยากได้ชุดชั้นในเพราะมันขาด และไม่มีคนเอาไซส์ใหญ่มาให้ มีแต่เอามาให้ตัวเล็กๆ ใส่ไม่ได้ อยากได้เสื้อกีฬา กางเกงเจ๋ง กางเกงลายสก๊อต หวี และทุกคนไม่มีกระเป๋านักเรียน เพราะต้องซื้อ ใช้ถุงผ้า ไปโรงเรียนแทน บางคนก็ไม่ใช้กระเป๋าไปโรงเรียน”

“หนูโดนครูตีหลังเพราะไม่ใส่เสื้อซับข้างใน มันมองเห็นเสื้อใน แต่ตอนนั้นครูก็ไม่ได้ว่าอะไรแล้ว เพราะไม่มีเงินซื้อใส่ใหม่ หนูไม่มีใส่เพราะที่มีมันเล็กหนูใส่ไม่ได้ ไซส์หนู Xxl”

ปัญหาในสำนักสงฆ์น้องจั่วได้กล่าวว่า “ขาดเยอะเลย พัดลมพัง ไม่มีไฟฟ้า เดี่ยวเครื่องปั่นไฟก็พังบ่อย เวลาทำการบ้านตอนเย็นมันมืดแล้ว ถ้าไม่มีไฟก็มองไม่เห็น”

ภาพที่ 4.8 สัมภาษณ์เด็กด้อยโอกาส คนที่ 7 ที่มา: ผู้วิจัย

4.3 สรุปผลการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 8 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยพระสงฆ์ 1 รูป และเด็กด้อยโอกาส 7 คน ณ สถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำผาธรรมเจริญสุข ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุป ปัญหาและอุปสรรคที่พบเจอ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลักดังนี้:

ปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต: การขาดแคลนเงินทุนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าน้ำมันเครื่องปั่นไฟ ค่ารถ ค่าเช่าเต็นท์ ค่าข้าว (กรณีไม่มีผู้บริจาค) ค่าอุปกรณ์การเรียน ชุดนักเรียน ชุดชั้นในสำหรับเด็กผู้หญิง และค่าเทอมในอนาคต

ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม: การขาดแคลนไฟฟ้า ทำให้ต้องพึ่งพาเครื่องปั่นไฟและแผงโซลาร์เซลล์ ซึ่งชำรุดบ่อยครั้งเนื่องจากอุปกรณ์เก่าและลิงทำลายแผงโซลาร์เซลล์ ส่งผลให้เกิดปัญหาอากาศร้อน ุงชุม และกระทบต่อการทำการบ้านและการพักผ่อนของเด็ก

ปัญหาด้านการดูแลและการสานต่อ: สุขภาพของพระสงฆ์ผู้ดูแลที่เริ่มโรยรา (ป่วยเป็นเบาหวานระยะ 2 และความดันโลหิตสูง) ทำให้เกิดความกังวลอย่างยิ่งว่าหากท่านเป็นอะไรไป จะไม่มีใครสามารถสานต่อการดูแลเด็กเหล่านี้ ซึ่งเด็กบางคนไม่มีบ้านให้กลับ ไม่มีเงิน และอาจไม่มีโอกาสได้เรียนหรือได้รับอาหารอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางความยากลำบากเหล่านี้ ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึง ความสดใส รอยยิ้ม และเสียงหัวเราะของเด็กๆ แม้จะต้องเผชิญกับเรื่องราวความเศร้าในชีวิต การที่เด็กๆ ยังคงเล่าเรื่องราวความลำบากด้วยรอยยิ้ม สะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวและความสุขที่พึงมีในสิ่งที่ได้รับ ซึ่งเป็นผลมาจากคำสอนของพระสงฆ์ที่ให้อภัยทั้งใจในสิ่งที่มีและได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตีความ จากการวิเคราะห์นี้ผู้วิจัย ได้สร้างแนวคิดหลักที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะทางร่างกายและจิตใจ นั่นคือ แนวคิด "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว" (ซึ่งเป็นแนวคิดเชิงตีความที่พัฒนาขึ้นจาก ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย) ดังนี้

ฉากรที่ 1: ความจริงอันขมขื่นของกาย ปัญหาปัจจัยพื้นฐานและโครงสร้างที่บีบรัด

แนวคิดส่วนตัว: ฐานะผู้วิจัยที่ได้สัมผัสกับสภาพปัญหาจริง ทำให้ตระหนักถึงความเร่งด่วนของการช่วยเหลือ ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนและไฟฟ้าสะท้อนให้เห็นถึง ความเปราะบางของชีวิต ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากความผิดของเด็ก แต่เป็นผลจากโครงสร้างทางสังคมและการขาดโอกาส การเห็นความพยายามของพระสงฆ์ในการจัดหาปัจจัยพื้นฐาน แม้อยู่ภายใต้ข้อจำกัดมากมายยิ่งตอกย้ำถึงความสำคัญของปัจจัยทางกายภาพ ที่หล่อเลี้ยงชีวิตให้คงอยู่ได้

แนวคิดทฤษฎี ปัญหาเหล่านี้สามารถเชื่อมโยงกับ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นพื้นฐานที่สุดคือ

- ความต้องการทางสรีรวิทยา (Physiological Needs) เช่น อาหาร, น้ำ, ที่พักอาศัย, เครื่องนุ่งห่ม
- ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs): หลังจากความต้องการทางสรีรวิทยาได้รับการตอบสนอง มนุษย์จะแสวงหาความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต เช่น ความไม่แน่นอนที่เด็กกลุ่มนี้กำลังเผชิญ

การขาดแคลนปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและการพัฒนาการของเด็กๆ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับ สิทธิเด็กขั้นพื้นฐาน ที่ระบุว่าเด็กทุกคนควรได้รับสิทธิในการเข้าถึงการศึกษา สุขภาพ และการดำรงชีวิตที่เหมาะสม ซึ่งในกรณีนี้เด็กๆ ยังไม่ได้รับสิทธิเหล่านั้นอย่างเต็มที่

การเชื่อมโยงต่อแนวคิด "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว": ในฉากรนี้ "กาย" ตกอยู่ในสภาวะที่ถูกบีบรัดอย่างหนักจากปัจจัยภายนอก การขาดแคลนเงินทุนทำให้กายต้องเผชิญกับความหิวโหย ความไม่สะดวกสบาย เครื่องปั่นไฟและโซลาร์เซลล์พังบ่อย ต้องพึ่งพาสิ่งของภายนอกที่ไม่เสถียร อย่างไรก็ตามแม้กายจะลำบาก แต่ "จิต" ที่พยายามหาทางแก้ไข (เช่น พระสงฆ์ที่ห่วงใยและพยายามหาทางดูแล) ก็ยังคงเป็นสิ่งขับเคลื่อนสำคัญ

ฉากรที่ 2: ความโรยราของกาย ภาระหนักอึ้งของจิต สุขภาพพระสงฆ์และความกังวล

แนวคิดส่วนตัว: การอาพาธของพระสงฆ์เป็นประเด็นที่สร้างความสะเทือนใจอย่างมาก ไม่ใช่แค่ปัญหาสุขภาพส่วนบุคคล แต่คือ อนาคตของชีวิตน้อยๆ ที่ฝากความหวังไว้กับท่าน การที่พระสงฆ์ต้องเข้าโรงพยาบาลและมีความกังวลว่าใครจะสานต่อ สะท้อนให้เห็นถึง ความเปราะบางของระบบการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดูแล ที่พึ่งพิงบุคคลเพียงคนเดียว นี่คือการตระหนักว่ากายของบุคคลหนึ่ง มีผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อชีวิตของอีกหลายชีวิต

แนวคิดทฤษฎี (เชื่อมโยง): ประเด็นนี้สามารถเชื่อมโยงกับ แนวคิดเรื่องภาระการดูแล (Caregiver Burden) ที่เกิดขึ้นกับผู้ดูแล (ในที่นี่คือพระสงฆ์) ที่ต้องแบกรับความรับผิดชอบทั้งทางกายและใจในการดูแลผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง

การเชื่อมโยงกับ "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว": ในฉกนี้ "กาย" ของพระสงฆ์ กำลังโรยราด้วยโรคภัยไข้เจ็บ กลายเป็น "บ่าว" ที่เริ่มอ่อนล้า แต่ "จิต" ของท่านยังคงเป็น "นาย" ที่เปี่ยมด้วยเมตตาและห่วงใย เต็มๆ อย่างสุดซึ้ง ความกังวลที่ว่า "หากตนเองเป็นอะไรไป จะไม่มีใครสานต่อ" แสดงให้เห็นว่าจิตของท่านยังคงทำงานอย่างหนักเพื่อหาทางออกและสร้างความมั่นคงในอนาคตให้แก่เด็กๆ แม้มักจะไม่อำนวย

ฉกที่ 3: รอยยิ้มของจิต เหนือกว่าความขาดแคลนทางกาย ความสดใสของเด็กๆ

แนวคิดส่วนตัว: เป็นประเด็นที่สร้างความประหลาดใจและแรงบันดาลใจอย่างมาก การได้เห็นเด็กๆ ที่ต้องเผชิญกับความลำบากมากมาย แต่ยังคงสามารถแสดงออกถึง ความสดใส รอยยิ้ม และเสียงหัวเราะ ได้อย่างเป็นธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึง ความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ของมนุษย์ โดยเฉพาะในวัยเด็ก การที่เด็กๆ ยังคงเล่าเรื่องความขาดแคลนด้วยรอยยิ้ม แสดงให้เห็นว่าความสุขไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางกายภาพเพียงอย่างเดียว หากแต่มาจากมุมมอง ที่ศรัทธา และความพึงพอใจในสิ่งที่มี ซึ่งได้รับการปลูกฝังจากคำสอนของพระสงฆ์

แนวคิดทฤษฎี (เชื่อมโยง): นี่คือนัยที่ชัดเจนของ ความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ซึ่งเป็นความสามารถในการปรับตัวและฟื้นตัวจากสถานการณ์ที่ยากลำบาก นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Mental Well-being) ที่ไม่จำเป็นต้องสัมพันธ์โดยตรงกับสถานะทางเศรษฐกิจหรือวัตถุ แต่สามารถเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายใน เช่น การมองโลกในแง่ดี การยอมรับ และการเห็นคุณค่าในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่มีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology)

การเชื่อมโยงกับ "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว": ในฉกนี้เป็นภาพที่ชัดเจนที่สุดของหลัก "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว" แม้ "กาย" ของเด็กๆ จะตกอยู่ในสถานะที่ขาดแคลน ไม่สมบูรณ์ และต้องเผชิญกับความลำบากทางกายภาพ แต่ "จิต" ของพวกเขา กลับเป็น "นาย" ที่ควบคุมและนำพากายให้เผชิญหน้ากับความจริงได้อย่างมีความสุขและเปี่ยมหวัง รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ และความสดใสที่ปรากฏออกมาเป็นข้อพิสูจน์ว่าพลังของจิตใจสามารถอยู่เหนือข้อจำกัดทางกายภาพได้อย่างแท้จริง เด็กๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าแม้กายจะ "บ่าว" ที่รับใช้ความลำบาก แต่จิตนั้น "นาย" ที่สามารถเลือกที่จะมีความสุขและมองโลกในแง่ดีได้

การวิเคราะห์สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนี้ จะเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการนำเสนอ ผลการถ่ายภาพสารคดีในบทที่ 5 ภาพถ่ายจะไม่ใช่เพียงแค่การนำเสนอสภาพปัญหาที่พบเห็นในฉากที่ 1 และ 2 เท่านั้น แต่จะเน้นหนักไปที่ การสะท้อนถึงพลังของ "จิต" ที่ปรากฏชัดเจนในฉากที่ 3 ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่เชื่อมโยงกับแนวคิด "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว" โดยในบทที่ 5 นี้ผู้วิจัยจะนำเสนอภาพถ่ายที่:

- บันทึกสภาพความเป็นจริง: แสดงให้เห็นถึงความท้าทายด้านปัจจัยพื้นฐานและโครงสร้างที่เด็กๆ และพระสงฆ์ต้องเผชิญ (สอดคล้องกับฉากที่ 1 และ 2) เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจบริบทของปัญหา
- ถ่ายทอดความมุ่งมั่นของพระสงฆ์: ผ่านภาพที่สื่อถึงความเสียสละ การดูแล และความกังวลของท่าน แม้มันจะดูอ่อนแอ
- เน้นย้ำถึงความยืดหยุ่นและความสดใสของเด็กๆ: ซึ่งเป็นจุดเด่นและแก่นของเรื่องราว ภาพจะพยายามจับรอยยิ้ม เสียงหัวเราะ และแววตาที่เปี่ยมหวังของเด็กๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่จำกัด เพื่อตอกย้ำแนวคิด "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว" ที่แม้กายจะลำบากแต่จิตใจยังคงเปี่ยมด้วยความสุขและความหวัง
- สร้างความตระหนักและแรงบันดาลใจ: ไม่ใช่เพียงแค่การนำเสนอความยากลำบาก แต่เป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้เห็นว่าท่ามกลางความท้าทาย มนุษย์ยังคงมีพลังในการดำรงชีวิตด้วยจิตใจที่เข้มแข็ง

ดังนั้น ภาพสารคดีในบทที่ 5 จะทำหน้าที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ยืนยันและเสริมความเข้าใจต่อการวิเคราะห์ในบทที่ 4 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแสดงให้เห็นว่า จิตใจที่เข้มแข็งสามารถนำพาภายใต้ความยากลำบากไปได้ และสร้างความหวังให้กับผู้ที่ได้เห็นเรื่องราว

บทที่ 5

ผลงานภาพถ่ายสารคดี

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลของพระสงฆ์และเด็กด้อยโอกาส เพื่อนำมาเป็นแนวคิดหลักของภาพถ่ายสารคดีชุดนี้ ผู้วิจัยจึงสรุปแนวคิดได้ว่า “จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว” เหมือนเรื่องราวของพระครู วรรมชย์ เสงี่ยม ที่ได้เสียสละทำหน้าที่ดูแลเด็กด้อยโอกาสหลายร้อยชีวิตแม้ท่านล้มป่วยแต่ยังไม่ละหน้าที่ ผู้วิจัยจึงกำหนดองค์ประกอบศิลป์ เพื่อกำหนดอารมณ์ของภาพถ่ายสารคดี ได้แก่ อารมณ์ภาพ แสง โทณสี ตามตารางที่ 5.1 และกำหนดตารางแสดงผลงานภาพถ่ายสารคดีในตารางที่ 5.2 ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงองค์ประกอบศิลป์เพื่อกำหนดอารมณ์ของภาพถ่ายสารคดี

อารมณ์ภาพ	แสง	โทณสี
ความเศร้าหมอง/การรอคอย/ ความหวัง	แสงเซามีด/แสงสลัว/แสงยาม โพล์เพล้/แสงครีမ်/แสงเวลาค่า	อบอุ่น/ชมพูขมิ้ว

จากความท้าทายของพระสงฆ์ผู้ดูแลและเด็กด้อยโอกาสเพียงลำพัง แม่ร่างกายจะเผชิญกับอาการป่วยจากโรคเบาหวานระยะที่ 2 แต่ท่านยังคงแบกรับหน้าที่อันยิ่งใหญ่นี้ และตั้งคำถามสำคัญกับตนเองว่า "หากฉันจากไป... เด็กจะอยู่อย่างไร จะกลับไปรื้ออนาคตหรือไม่"

จากคำถามนี้เอง แรงแบนดาลใจที่ได้มาจาก ความหวังใฝ่ฝันอันเปี่ยมล้นของพระครูวรรมชย์ ที่ทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะเล่าเรื่องราวความเสียสละ ความอดทน และศรัทธาของท่านผ่านภาพถ่าย โดยไม่ได้มองภาพของเด็กๆ เป็นเพียงเหยื่อผู้ด้อยโอกาส แต่เป็นภาพสะท้อนถึงการอุทิศตนของพระสงฆ์ เหตุผลที่ท่านอุทิศตนได้มากมายเพียงนี้ เพราะท่านเองก็เคยเป็นเด็กด้อยโอกาสมาก่อน ภาพเหล่านี้จึงเป็นเหมือน "กระจกสะท้อนตัวตน" ของท่านในวันวาน ที่ตอกย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งต่อโอกาสและการไม่ทอดทิ้งกัน แนวคิดทั้งหมดนี้ถูกหล่อหลอมรวมกันภายใต้ปรัชญา "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว" หรือ "A sound mind in a sound body" ซึ่งหมายถึง แม่ร่างกายจะป่วย แต่จิตใจต้องเข้มแข็งเพื่อดูแลอนาคตของเด็ก ๆ และเพื่อเป็นแสงเทียนแห่งความหวังเพียงหนึ่งเดียวให้แก่พวกเขา

5.1 แนวคิดและวิธีการเล่าเรื่องผ่านชุดภาพถ่ายสารคดี

ชุดภาพถ่ายสารคดีนี้ถูกรังสรรค์ขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารปัญหาสังคม ผ่านเรื่องจริงของผู้ให้และผู้รอความหวัง โดยมีลำดับการเล่าเรื่อง ตั้งแต่ต้นเรื่อง กลางเรื่อง จนจบเรื่อง ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นเรื่อง

1. การเปิดเรื่อง: "บริบทแห่งความสงบ และผู้ที่อาศัยอยู่"

แนวคิด: การเปิดเรื่องมีจุดประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม โดยเริ่มต้นจากการให้ผู้ชมได้สัมผัสกับ สถานที่ อันเป็นฉากหลังของเรื่องราว ตามด้วยการแนะนำ ตัวละครหลัก อย่างค่อยเป็นค่อยไป คือ เด็กๆ และพระสงฆ์

วิธีการเล่าเรื่อง:

ภาพสถานที่ (เปิดเรื่อง): เริ่มต้นด้วยภาพ สำนักสงฆ์ที่โอบล้อมด้วยธรรมชาติและภูเขา ภาพประตูทางเข้าที่แสดงถึงความเรียบง่ายเพื่อสร้างบรรยากาศและบริบทของเรื่องราว แสงที่ใช้ในช่วงนี้อาจเป็น แสงเช้าตรู่ที่ให้ความรู้สึกสงบ หรือแสงครีမ် เพื่อสื่อถึงความเป็นอยู่ที่โดดเดี่ยวและเงียบสงบ แต่ก็แฝงไปด้วยเรื่องราวที่ยังไม่ถูกเปิดเผย

การปรากฏตัวของเด็กๆ (ตัวละครรวม): ถัดมาคือการแนะนำ เด็กๆ ด้ยโอกาส ซึ่งเป็น "ผู้รอความหวัง" ผ่านภาพที่แสดงถึงชีวิตประจำวันของพวกเขาในสถานสงเคราะห์ (เช่น ภาพเด็กๆ กำลังทำกิจกรรมร่วมกัน หรือภาพเดี่ยวที่จับแวตตาของเด็กบางคน) แม้จะยังไม่ลงลึกถึงปัญหา แต่ภาพจะเริ่มสื่อถึงความเปราะบางและสถานะของพวกเขาในสถานที่แห่งนี้

การแนะนำพระสงฆ์ (ตัวละครเอก): จากนั้น จะเป็นภาพที่แนะนำ พระสงฆ์ผู้ดูแล (พระครูวรรณชัย เสงสม) ซึ่งเป็นหัวใจหลักของเรื่องนี้ อาจเป็นภาพท่านขณะปฏิบัติกิจ หรืออยู่ร่วมกับเด็กๆ ซึ่งภาพเหล่านี้จะเริ่มสื่อถึงความเมตตาและภาระหน้าที่ของท่าน

กลางเรื่อง

2. การพัฒนาเรื่อง: "การต่อสู้ของจิตและกายเพื่ออนาคต"

แนวคิด: ส่วนกลางของเรื่องจะเจาะลึกเข้าไปในความพยายามของพระสงฆ์ในการดูแลเด็กๆ และแสดงให้เห็นถึงชีวิตประจำวันของเด็กๆ ที่ต้องเผชิญกับความขาดแคลน แต่ยังคงมีจิตใจที่เข้มแข็ง นี่คือหัวใจสำคัญที่เชื่อมโยงกับแนวคิด "จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว"

วิธีการเล่าเรื่อง

ความเสียสละของพระสงฆ์: ภาพจะแสดงให้เห็นถึงกิจวัตรประจำวันที่พระสงฆ์ต้องทำเพื่อเด็กๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดหาอาหาร การสอนหนังสือ หรือการดูแลสุขภาพของเด็กๆ แม้ว่าตนเองจะป่วยก็ตาม การใช้แสงที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น ในบางภาพ จะสื่อถึงการเริ่มต้นวันใหม่และความพยายามที่ไม่สิ้นสุดของท่าน

ชีวิตและความหวังของเด็กๆ ท่ามกลางความขาดแคลน: ภาพจะนำเสนอเรื่องราวของเด็กๆ ที่สะท้อนถึงความขาดแคลนที่พวกเขาต้องเผชิญ ในขณะเดียวกัน ก็จะจับภาพรอยยิ้ม เสียงหัวเราะ และความสดใสที่ปรากฏขึ้นในดวงตาของพวกเขา (เช่น ภาพเด็กๆ เล่นกันอย่างสนุกสนาน ภาพเด็กๆ หัวเราะขณะเรียน) แม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก ภาพเหล่านี้จะเน้นย้ำถึง ความยืดหยุ่นทางจิตใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จบเรื่อง

3. การสรุปเรื่อง: "เงาแห่งความกังวล เมื่อแสงเทียนริบหรี่"

แนวคิด: การปิดเรื่องจะเปรียบเทียบกับพระสงฆ์เป็น แสงเทียนแห่งความหวัง ที่แสงค่อยๆหรือลง
ขึ้นทุกวัน ปรากฏเงาแห่งความกังวล ปกคลุมอนาคตของเด็กกลุ่มนี้ และเปิดเผยความเปราะบางของ
พระสงฆ์ เป็นการกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงความสำคัญของการสนับสนุน เพื่อให้ความหวังนี้ยังคง
ส่องสว่างต่อไป

วิธีการเล่าเรื่อง

ภาพความเปราะบางของพระสงฆ์ที่เพิ่มขึ้น: ภาพจะเน้นไปที่ความอ่อนล้าหรืออาการป่วยของ
พระสงฆ์มากขึ้น อาจเป็นภาพที่แสดงถึงความโดดเดี่ยวหรือความหนักใจที่ต้องแบกรับลำพัง การใช้
แสงยามโพล์เพลท์ที่ใกล้จะมืด หรือแสงสลัวในยามค่ำคืน จะช่วยสร้าง อารมณ์หม่นหมองและความ
กังวล ที่สื่อถึง "แสงเทียนที่ริบหรี่" ได้อย่างชัดเจน

เปิดเผยความเปราะบางของพระสงฆ์: ปิดท้ายเรื่องด้วยภาพที่บ่งบอกถึง อาการป่วยของ
พระสงฆ์ อย่างละเอียดอ่อน ภาพที่แสดงถึงความอ่อนล้า แสงที่ใช้ในช่วงนี้จะเน้นไปที่ แสงสลัว แสง
ยามโพล์เพลท์ หรือแสงครีမ် เพื่อสร้าง อารมณ์ความเศร้าหมองหรือการรอคอย ซึ่งสะท้อนถึงภาระอัน
หนักอึ้งที่ท่านแบกรับ

การทิ้งท้ายด้วยคำถามเชิงสะท้อน: ภาพชุดนี้จะกระตุ้นให้ผู้ชมตั้งคำถามและตระหนักถึง
บทบาทของตนเองในการเป็นส่วนหนึ่งของการส่งต่อโอกาสและความหวัง ไม่ว่าจะเป็ภาพที่แสดงถึง
ความขาดแคลนที่ยังคงอยู่ หรือภาพที่แสดงถึงความหวังที่รอการเติมเต็ม

5.2 ภาพถ่ายสารคดี

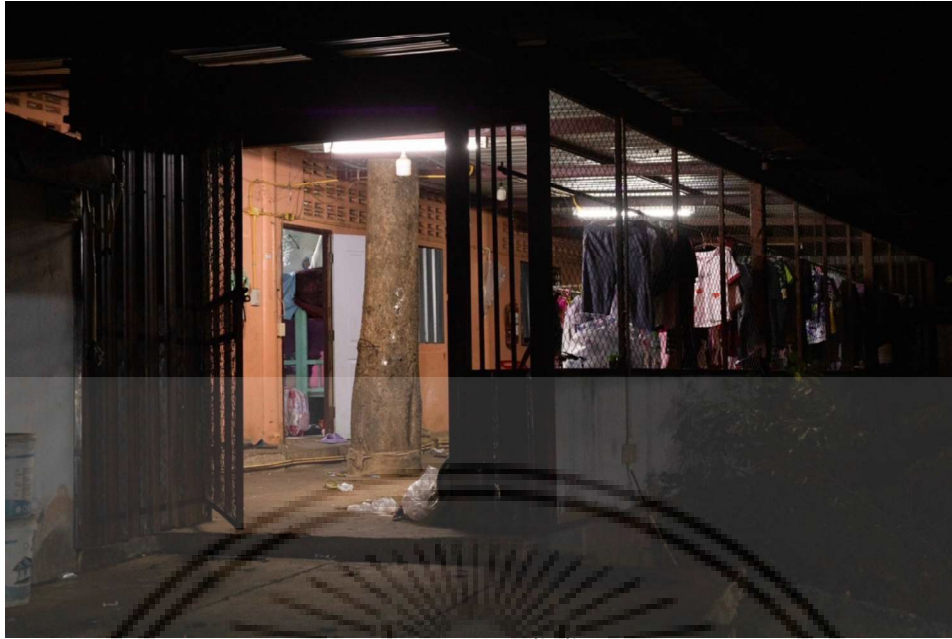
จากหลักการและแนวคิดข้างต้น เพื่อให้เห็นภาพผลงานจริงที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลและ
วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยขอเสนอชุดภาพถ่ายสารคดีดังภาพด้านล่างต่อไปนี้

ภาพที่ 5.1 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: วันใหม่

คำบรรยายภาพ: หมอกยามเช้าบรรยากาศความเหงาปกคลุม แสงสลัว ต้อนรับวันเริ่มต้นวันใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

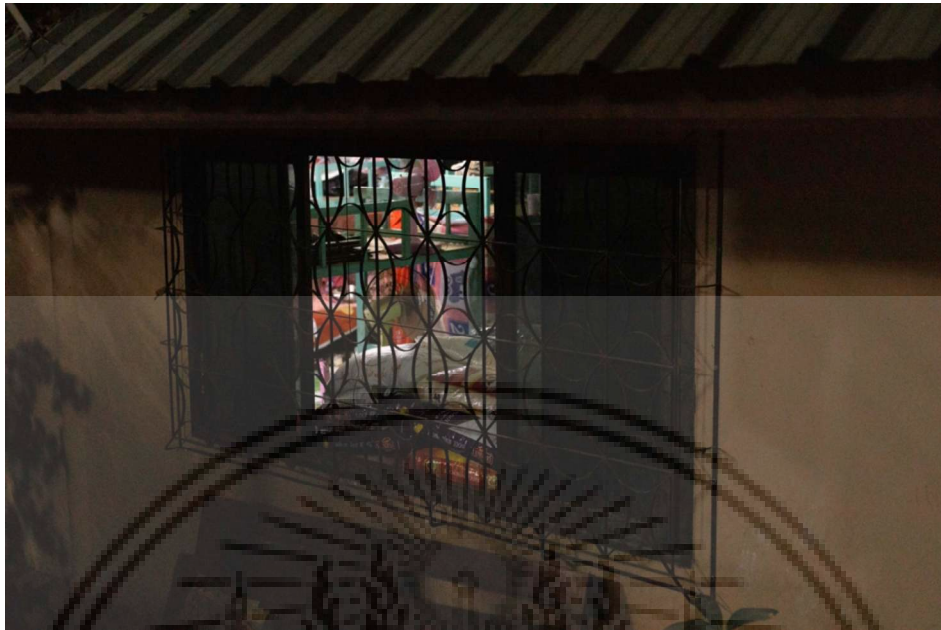

ภาพที่ 5.2 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: หนาห้อง
คำบรรยายภาพ: เรือนนอนผู้หญิง สถานที่นี้เป็นบ้านของเด็กกลุ่มน้อยอย่างแท้จริง

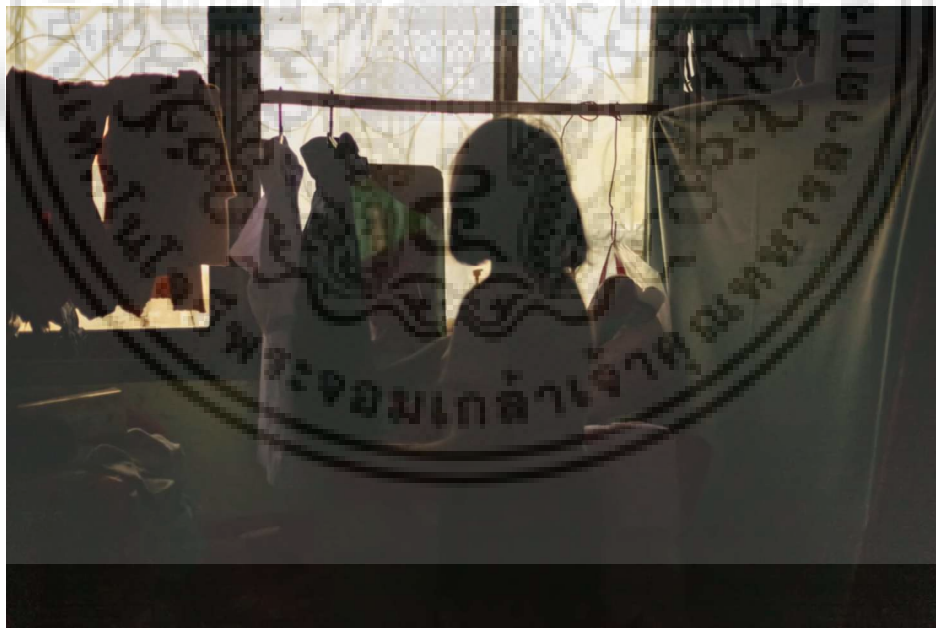

ภาพที่ 5.3 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: แสงไหน
คำบรรยายภาพ: เวลา 06.10 น. เมื่อไม่มีไฟฟ้า แสงเดียวที่รอคือ แสงตะวัน แสงเดียวที่มี คือ แสงจากโทรศัพท์ เข้าวันจันทร์วันแห่งการไปโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

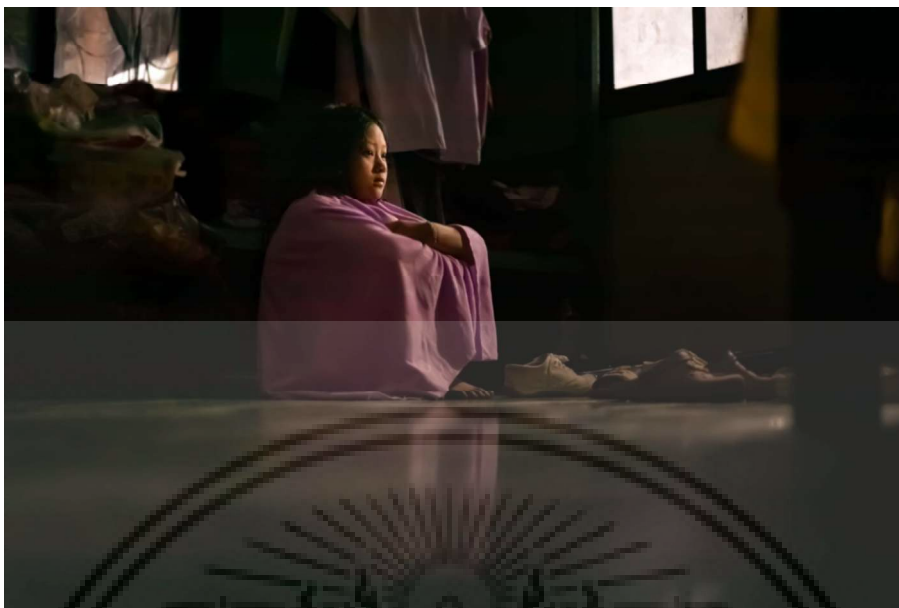

ภาพที่ 5.4 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เหมือนจะเป็นห้องนอน
คำบรรยายภาพ: เหมือนห้องนอน แต่เป็นห้องนอนและห้องเก็บของ
มีถุงข้าวสารเต็มไปหมดจากผู้ที่มาบริจาค

ภาพที่ 5.5 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ฉันทเห็น
คำบรรยายภาพ: แม่ครอบครัวไม่เห็น ไม่ติดต่อกัน ไม่คิดถึง แต่คนทางไกลคิดถึงเธอเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.6 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ช่วงเวลาแห่งการตัดสินใจ

คำบรรยายภาพ: การรอบางอย่าง ณ ช่วงเวลาของการรอนั้น มักเป็นช่วงที่มีเรื่องให้คิด ตัดสินใจแต่ไม่ใช่แค่ตัวเองที่สามารถตัดสินใจกับชีวิตนี้ได้ มักมีคนข้างหลังมาเป็นส่วนหนึ่ง ในการตัดสินใจเสมอ

ภาพที่ 5.7 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: แสงเดียว

คำบรรยายภาพ: เพราะไม่มีไฟฟ้า จึงใช้แสงโทรศัพท์ส่อง เพียงแค่ 1 กิโลก็สามารถถึง ชุมชนที่มีตลาดนัด แต่ทำไมถึงไม่มีไฟฟ้าใช้กันนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.8 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: อ่านด้วยนะ
คำบรรยายภาพ: ห้ามมัดผมหน้ากระจก ห้ามหวีผมในห้องเพราะไม่มีใครกวาดผม
เพราะผมร่วง

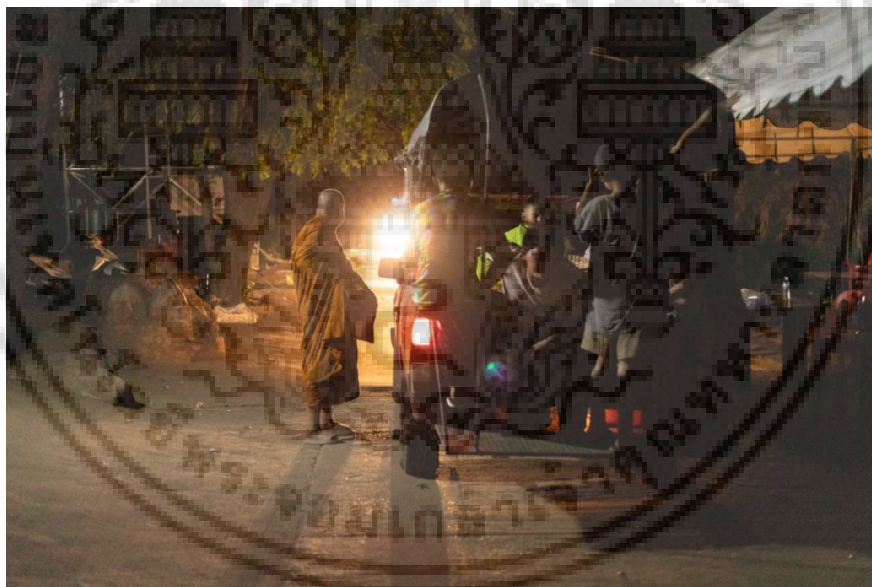
ภาพที่ 5.9 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เธอคือใคร
คำบรรยายภาพ: กระจกที่ไม่สมบูรณ์แบบ อาจเป็นกุญแจสะท้อนถึงคนไกล ที่ความ
เหนื่อยของเขา ส่งฉันมาถึงที่แห่งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.10 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เตรียมตัว

คำบรรยายภาพ: เตรียมบาตรให้พระครู วรรณชัยเพื่อออกบิณฑบาตในตอนเช้าตรู่

ภาพที่ 5.11 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: บิณฑบาต

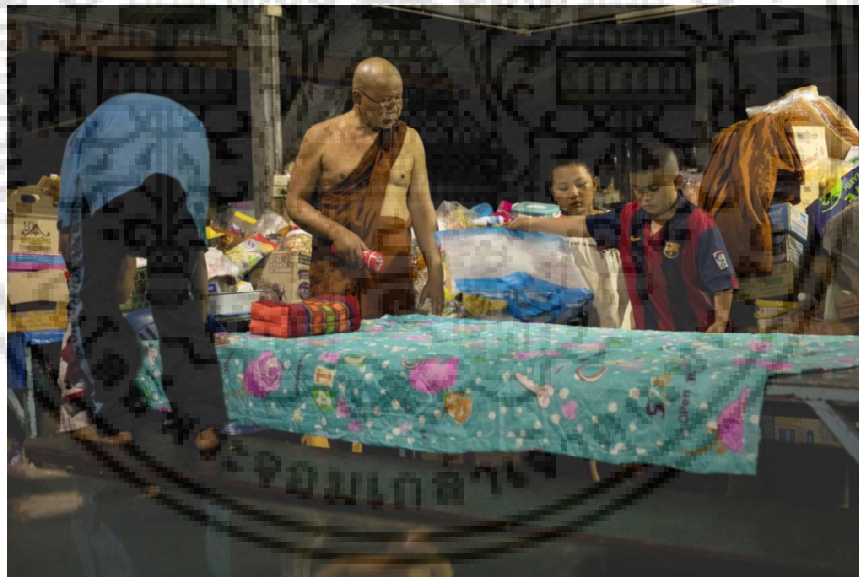
คำบรรยายภาพ: เวลา ตี 5.50 น. เริ่มออกบิณฑบาตพร้อมกับเด็กชายที่อยู่โรงเรียนแก้ว
ประทานพรวิทยา กลับถึงวัด 7.00 น. รถโรงเรียนจะมารับตอน 7.30 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.12 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ห้องเด็กชาย

คำบรรยายภาพ: ห้องของเด็กผู้ชายมักจะไม่มีระเบียบและไม่สะอาดอยู่ประจำ

ภาพที่ 5.13 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: แยกมาเยือน

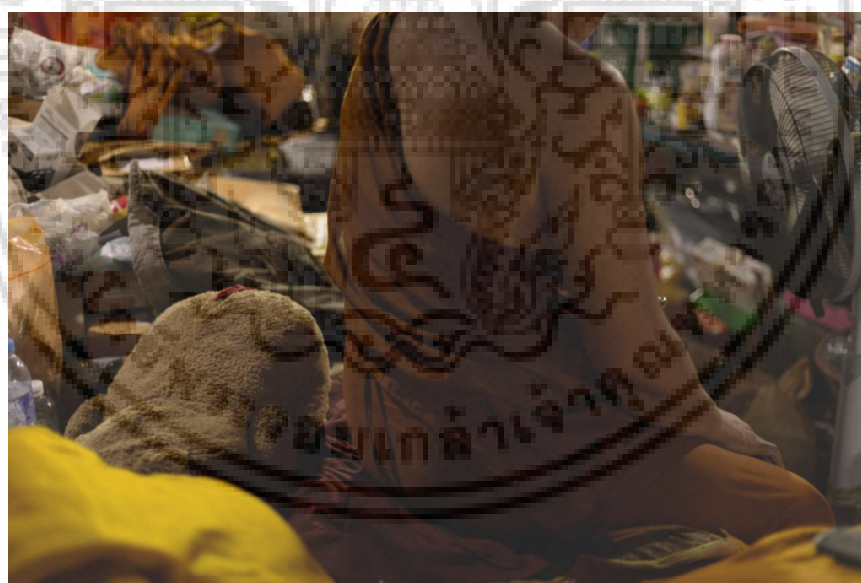
คำบรรยายภาพ: กำลังช่วยกันปูที่นอนให้กับพระธุดงค์แะมา จึงมาช่วยดูแลสถานที่นี้ด้วยแต่เพียงชั่วคราวเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.14 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ชั่วคราวหรือตลอดไป

คำบรรยายภาพ: พระครูวรรณชัย นอนข้างนอกที่เดียวกับที่ไว้ทานข้าว มีเพียงยาจุดกันยุงและข้าวของเครื่องใช้ต่างๆโดยรอบเท่านั้น ไม่มีสิ่งใดคุ้มกันสัตว์มีพิษ กุฎิเก่าพังเพราะลิ่ง ยังไม่มีกำลังซ่อม

ภาพที่ 5.15 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ขอบคุณ

คำบรรยายภาพ: ที่นอนของพระครูจะมีตุ๊กตาเน่าๆอยู่เอาไว้ร้องหา เพราะเจ็บเท้าอันเกิดจากโรคเบาหวานระยะที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.16 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เลือก

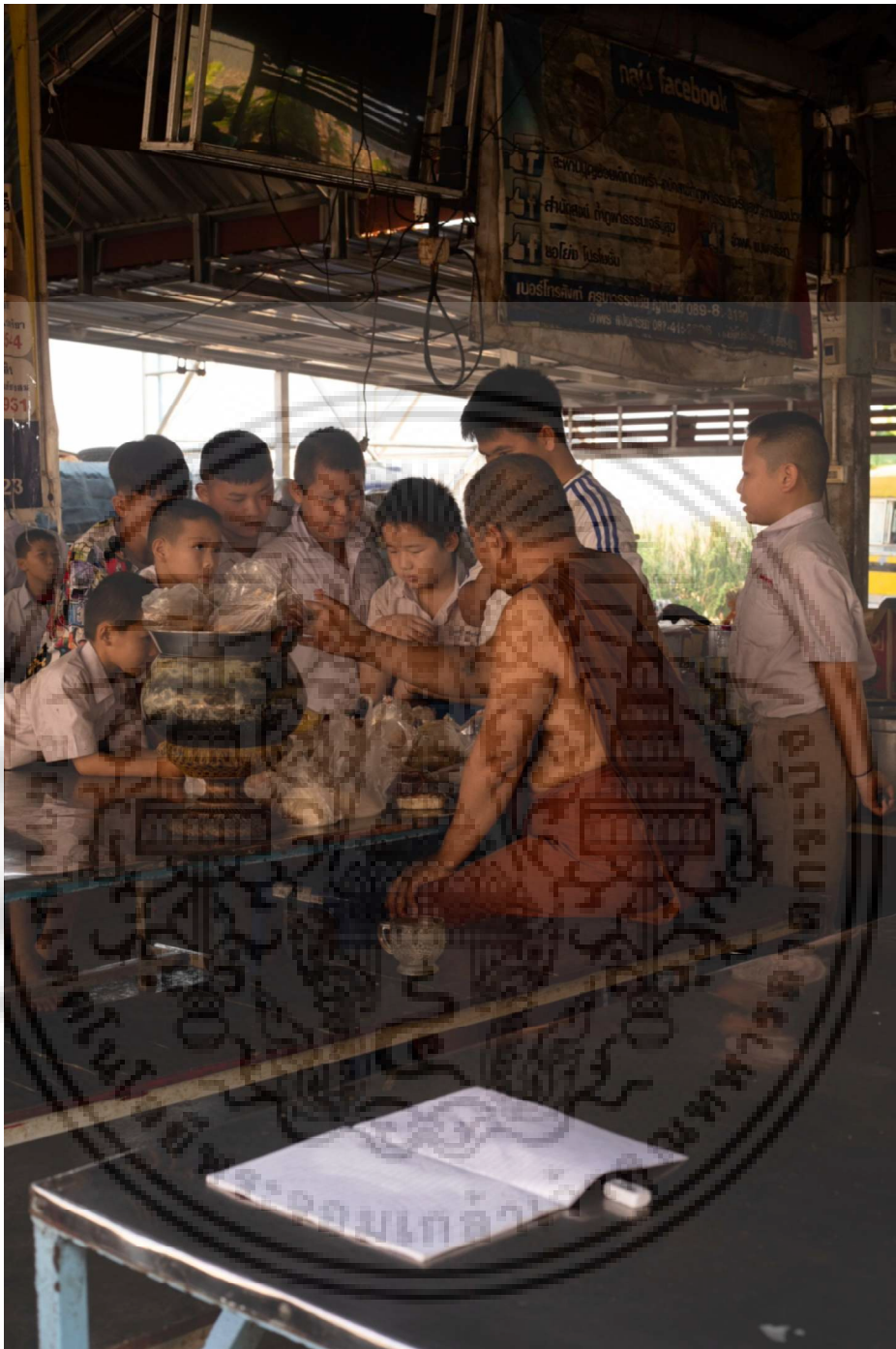
คำบรรยายภาพ: ถาดอาหารพระสงฆ์เอาไว้เพื่อแยกอาหาร เพื่อทานข้าวในตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน

ภาพที่ 5.17 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ทุกเช้า

คำบรรยายภาพ: ก่อนทานข้าวเช้าเด็กจะรอพระครูสวดมนต์ก่อนทุกครั้งถึงได้เลือกอาหารและทานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.18 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เอาอันนี้

คำบรรยายภาพ: แบ่งแยกประเภทอาหารและทานก่อนไปโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.19 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: นำกินจัง
คำบรรยายภาพ: อันไหนอร่อยเลือกอยู่นานเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.20 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ข้าวเช่า
คำบรรยายภาพ: ทานข้าวเช่าก่อนไปโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.21 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: พร้อมไปโรงเรียนแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.22 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ยังไปต่อ
คำบรรยายภาพ: รองเท้าใกล้จะพังแล้วแต่ยังต้องใส่ต่อไปนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.23 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ทำการบ้านก่อนไปโรงเรียน

ภาพที่ 5.24 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: รองเท้าใหม่จิ้ง

คำบรรยายภาพ: รองเท้าใหม่จิ้งของใครกันมาถอดทิ้งไว้ตรงนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.25 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: นั่งด้วยคน
คำบรรยายภาพ: พร้อมไปโรงเรียนแล้ว

ภาพที่ 5.26 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ถึงบ้าน
คำบรรยายภาพ: เลิกเรียนแล้วรถโรงเรียนมาส่งถึงบ้านเลย

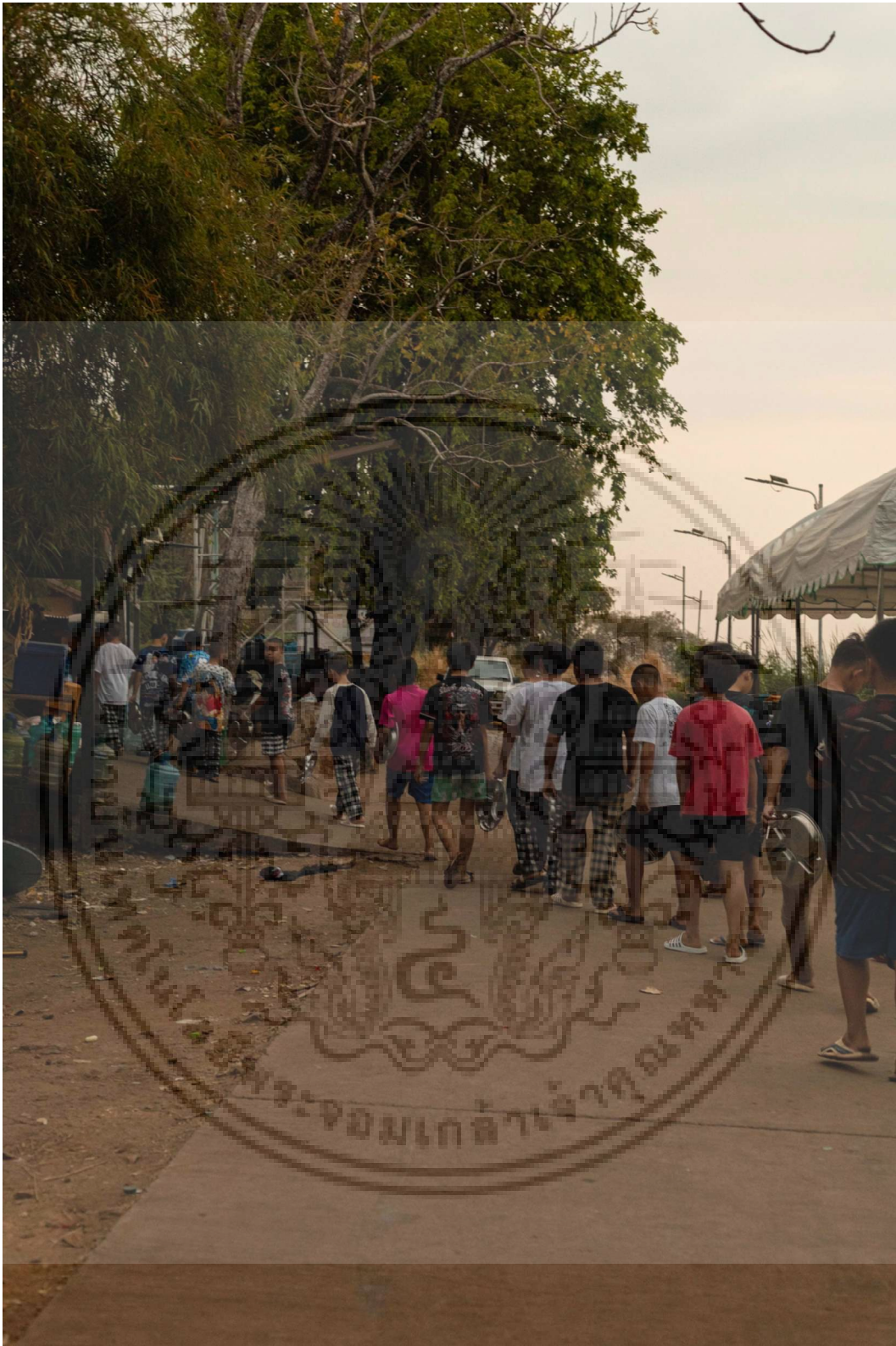
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.27 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: อยากรเล่น

คำบรรยายภาพ: เลิกเรียนแล้วก็อยากเล่นของเล่น เดินหาดีกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.28 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: หนึ่งตัก

คำบรรยายภาพ: เด็ก ๆ ต่อแถวกินข้าวเย็นที่ได้คนละหนึ่งตัก แบ่ง ๆ กันเพราะจำนวนคนเยอะ หากไม่พอจึงค่อยเติม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.29 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เย้

คำบรรยายภาพ: วันนี้มีผู้ใหญ่ใจบุญเลี้ยงไอติมเราด้วยนะ

ภาพที่ 5.30 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ข้าวเย็น

คำบรรยายภาพ: หลวงพ่อเดินควบคุมดูแล เด็กๆ ขณะนั่งกินข้าวเย็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.31 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: นั่ง พัก

คำบรรยายภาพ: พระครูกำลังนั่งพักและคุยกับเด็กๆที่ไล่ลิง มารื้อของและรื้อของกินให้
และทะเลาะ

ภาพที่ 5.32 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ประชุม

คำบรรยายภาพ: ประชุมมีในทุกๆวันเวลา 20.00 น. แต่หลวงพ่อกจะมาพูดอบรมเฉพาะ
ทุกๆวันศุกร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.33 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ซ่อม

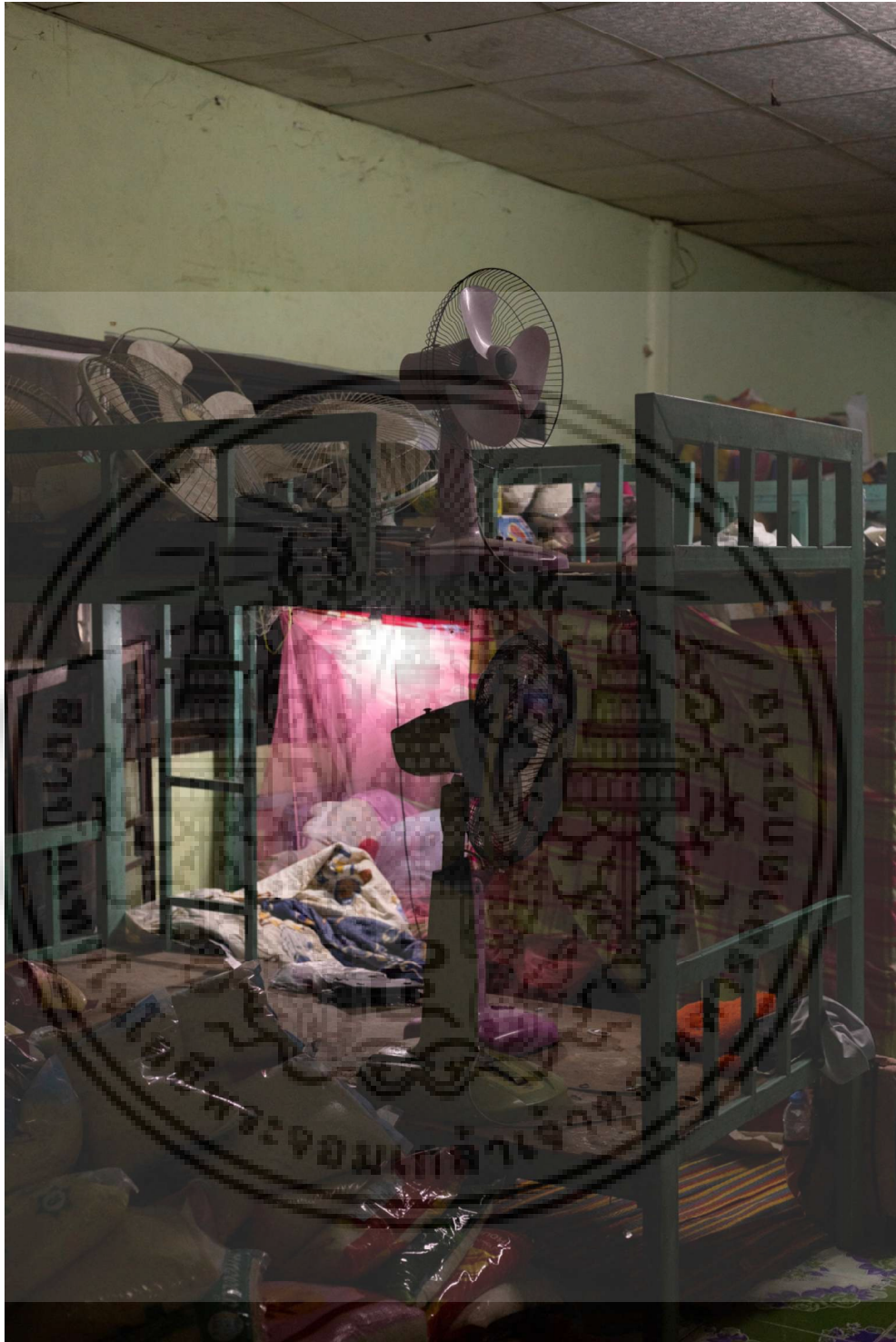
คำบรรยายภาพ: พระครูกำลังแผ้วถูเด็กๆที่กำลังซ่อมเครื่องปั่นไฟ

ภาพที่ 5.34 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: พังแล้วพังอีก

คำบรรยายภาพ: เพราะไม่มีไฟฟ้าใช้จึงต้องใช้เครื่องปั่นไฟ และพังบ่อยมาก จะมีพี่ๆคนโตคอยซ่อมอยู่ตลอดทุกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.35 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ห้องนอนผู้หญิง

คำบรรยายภาพ: เป็นที่เก็บของที่พัง อย่างชากพัดลมก็พังจากการใช้เครื่องปั่นไฟ และเป็นที่เก็บของเมื่อมีผู้ใจบุญนำข้าวสารมาบริจาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.36 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: หาดจันทะ

คำบรรยายภาพ: ลิงจะคอยมองหาจันทะที่ไม่ค่อยมีคนมารื้อของกิน และกระโดดบนหลังคาคจนเป็นรู และทำโซลาเซลล์ฟังกอยู่เป็นประจำ

ภาพที่ 5.37 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ไล่ลิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.38 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: อีกแล้ว

คำบรรยายภาพ: หลังจากเหตุการณ์ลิงกินกล้วย เด็กๆก็มาช่วยกันไล่ลิงโดยไม่มี
เกรงกลัวกันเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.39 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: โตนดู

คำบรรยายภาพ: ชนจนได้เรื่อง เอาขวดสบู่อุปโภคบริโภคไปปั่นใส่ไฟโซลาเซลล์ โตนดูที่ๆดูเลย

ภาพที่ 5.40 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ได้เวลา

คำบรรยายภาพ: เด็กน้อยกำลังกระโดดเล่นอย่างสบายใจแต่ต้องหยุด เพราะได้เวลากินข้าวแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.41 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ตุ๊กตาของเรา

ภาพที่ 5.42 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ฉันเห็นช่วงเวลาที่ดีในตาของเธอ

คำบรรยายภาพ: ความสุขที่เื่อล้นออกจากแววตา ซึ่งฉันรับรู้ได้ ถึงจะเพิ่งมาสถานที่นี้ แต่ฉันอยากเป็นเพื่อนกับเธอนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.43 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: สักวันหนึ่ง

คำบรรยายภาพ: ในวันหนึ่งอยากมีโทรศัพท์ ไว้ใช้ติดต่อหาพ่อแม่ อยากบอกว่าคิดถึง
มากจากคนทางไกล

ภาพที่ 5.44 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: คิดถึงบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.45 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: แก๊งนางฟ้า

คำบรรยายภาพ: น้องชื่อกันจ่าย หนูดี เก้าอี้ 3 สาวที่พระครูตั้งชื่อแก๊งให้ เพราะขลุ่ย
ในวัด

ภาพที่ 5.46 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ณ ขณะ หนึ่ง

คำบรรยายภาพ: ณ ขณะนี้ความสุขได้เกิดขึ้นแล้ว การได้วิ่งเล่นกับเพื่อน และได้เล่นกับ
หลวงพ่อยู่นิดหน่อย ก็เป็นความสุขของผู้ดูแลและผู้ถูกดูแลแล้ว ณ ขณะ หนึ่ง ที่
เกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.47 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ขอขนมหน้อยคะ

ภาพที่ 5.48 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เย็นนี้ได้กินไอติม

คำบรรยายภาพ: โดยปกติพระครูจะไม่ให้รถขายขนมเข้ามาเลย เพราะสมัยก่อนไม่ได้มี
ปัจจัยเหลือพอที่จะเลี้ยงได้ เด็กบางคนมีเงินซื้อบางคนไม่มีก็อด จึงตัดปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.49 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: รอ

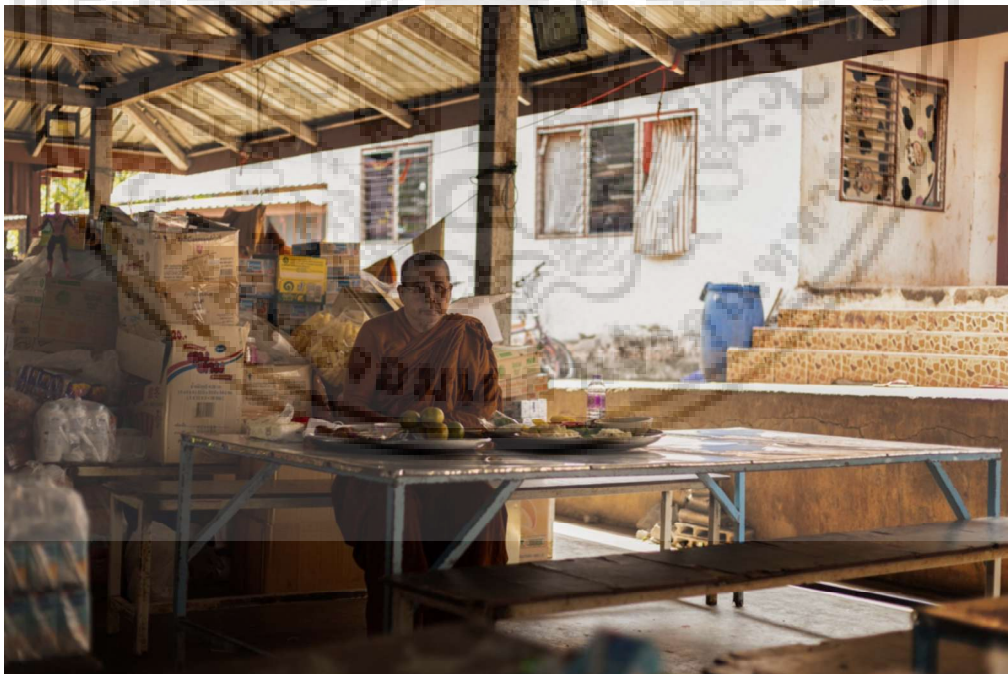
คำบรรยายภาพ: ขอขอบคุณผู้ใจบุญที่ได้แก้อั่งมานั่งรอเด็กๆ กลับจากโรงเรียน ได้ผลอ
งีบหลับได้สบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.50 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ไทวโหมณะ

คำบรรยายภาพ: พระครูออกมาเดินขยับร่างกายอย่างช้าๆ เพราะเท้าบวมจากโรคเบาหวาน ณ ขณะที่ได้เด็กๆวิ่งเล่น

ภาพที่ 5.51 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ฉันทเพล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.52 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เครื่องปั้มน้ำ

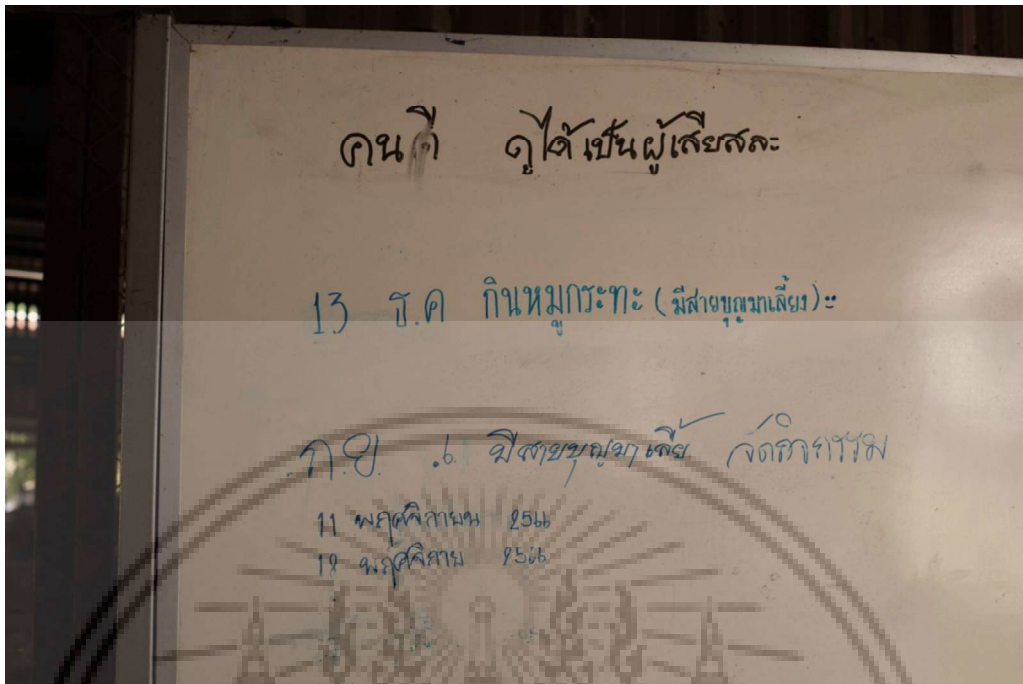
คำบรรยายภาพ: เครื่องปั้มน้ำพ้กเกิดจากอะไหล่ที่เก่า และมักขาดน้ำมันในการปั้มน้ำใช้ อยู่บ่อย ๆ

ภาพที่ 5.53 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: กังวล

คำบรรยายภาพ: พระครูกำลังพูดเรื่องราวของเด็กบางคนที่กำลังรักษาตัวอยู่ใน โรงพยาบาล ซึ่งกำลังเข้าผ่าตัด แต่มีบุคลากรทางโรงเรียนยึนกรานจะให้เด็กไปเข้าค่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.54 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: คนดี ดูได้ เป็นผู้เสียสละ
คำบรรยายภาพ: กระดานใช้จดวันที่จะมีผู้ใจบุญมาเลี้ยงอาหาร

ภาพที่ 5.55 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: หมอประจำตัว
คำบรรยายภาพ: เด็กชายกำลังฉีดยาอินซูลิน (เบาหวาน) โดยตำแหน่งที่ดูดซึมได้ดีที่สุด
คือ หน้าท้อง ฉีดในทุก ๆ วัน เจ็บแต่ทนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

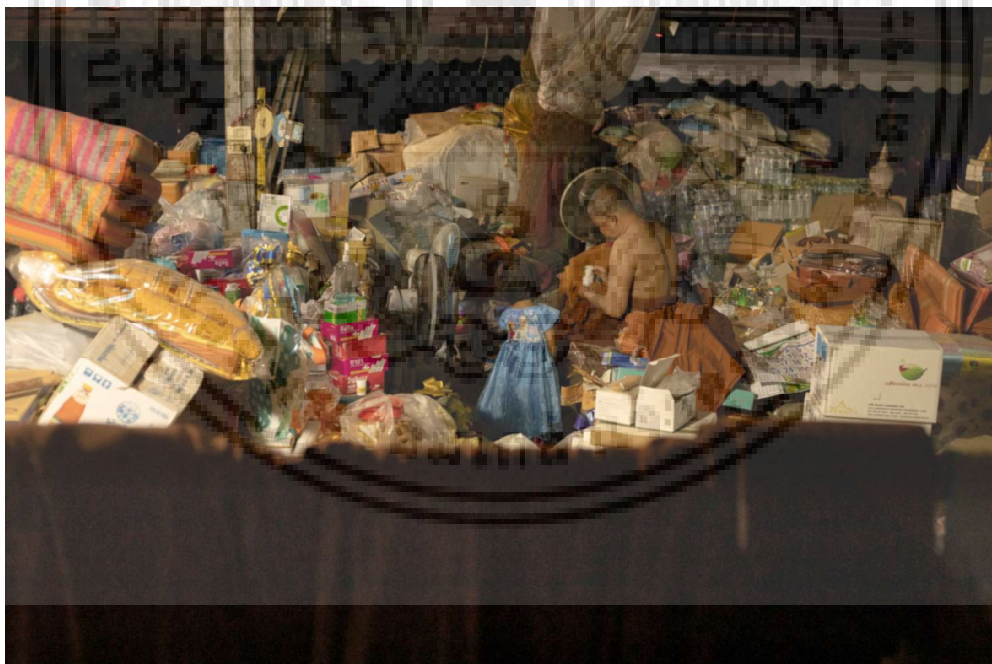
ภาพที่ 5.56 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: จำเป็นต้องหยุดเรียน

คำบรรยายภาพ: จำเป็นต้องหยุดเรียนเพราะต้องอยู่ช่วยพระครูยกของเมื่อมีผู้ใจบุญมาบริจาคของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.57 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: คิด
คำบรรยายภาพ: พระครูกำลังคิดและตัดสินใจเรื่องราวต่างๆในสถานที่และการดูแล

ภาพที่ 5.58 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: ยาใจ
คำบรรยายภาพ: สุขภาพที่โรยราขึ้นทุกวัน โรคที่โถมเข้ามาใส่ทำให้กายนั้นขัดแย้งกับ
สิ่งที่ทำอยู่ แต่จิตใจนั้นไม่ป่วยตามไปด้วย การอดทนและสู้พร้อมทั้งเด็ก ๆ คงเป็น
ยาใจที่ดีที่สุดในตอนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.59 แสดงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: การรอกคอย

คำบรรยายภาพ: เกิดความกังวลขึ้นภายในใจ เมื่อตนเองได้อนุรักษาดำอยู่
โรงพยาบาล 7 วัน จากการติดเชื้อในกระแสเลือด หากเป็นอะไรไป จะไม่มีผู้สานต่อ
ดูแลเด็กเหล่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.60 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: พักกาย..พักใจ

คำบรรยายภาพ: หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจ ณ เวลา 17.30 น. หลวงพ่อก็ได้มานั่งพักตรงที่นอนประจำ ก่อนจะเข้านอนเวลา 21.00 น.

ภาพที่ 5.61 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: เปลี่ยนบรรยากาศ

คำบรรยายภาพ: ก่อนจะเข้าพักผ่อน หลวงพ่อได้มานอนพักกับเก้าอี้ที่ผู้ใหญ่นำมาถวาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.62 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: บรรยากาศ

ภาพที่ 5.63 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: บรรยากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.64 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: บรรยากาศ

ภาพที่ 5.65 แสงผลงานภาพถ่ายสารคดี ชื่อภาพ: โรยรา

คำบรรยายภาพ: พระครูได้กล่าวเปรียบเทียบร่างกายตนเองกับต้นไม้ที่แห้งว่า ในสิ่งที่ทุกคนต้องเจอเดี๋ยวก็ต้องโรยราไปในสักวัน เหมือนกับร่างกายกับหน้าที่ต้องทำ มันกำลังเดินไปคนละทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 การเผยแพร่ผลงานภาพถ่ายสารคดี

เพื่อเผยแพร่ผลงานภาพถ่ายสารคดีที่สะท้อนชีวิตของเด็กด้อยโอกาส ณ วัดถ้ำภูผาถ้ำเจริญสุข จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้เลือกใช้ เว็บไซต์ เป็นแพลตฟอร์มในการนำเสนอเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก โดยพัฒนาเว็บไซต์ด้วยตนเองบนแพลตฟอร์ม Wix ภายใต้ชื่อ

<https://winaratraengjing.wixsite.com/website>

ในช่วงแรกของการพัฒนา เว็บไซต์ใช้พื้นหลังสีขาวและตัวอักษรสีดำ อย่างไรก็ตาม จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่เห็นว่าพื้นหลังสีขาวอาจไม่สอดคล้องกับอารมณ์ของเนื้อหาที่เน้นความเศร้าและหม่นหมอง ผู้วิจัยจึงได้ปรับเปลี่ยน พื้นหลังเป็นสีดำ และใช้ตัวอักษรสีขาว การปรับเปลี่ยนนี้ช่วยให้ภาพถ่ายมีความโดดเด่น ลดการรบกวนสายตา และเสริมสร้างอารมณ์ของเนื้อหาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งยังคงความเรียบง่ายและใช้งานได้สะดวกบนทุกอุปกรณ์

สรุปได้ว่า การปรับโทนสีของเว็บไซต์จากสว่างเป็นมืด ทำให้สามารถถ่ายทอดเจตนารมณ์ของงานภาพถ่ายสารคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของการเผยแพร่ผลงาน

ภาพที่ 5.66 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีก่อนนำเสนอกรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

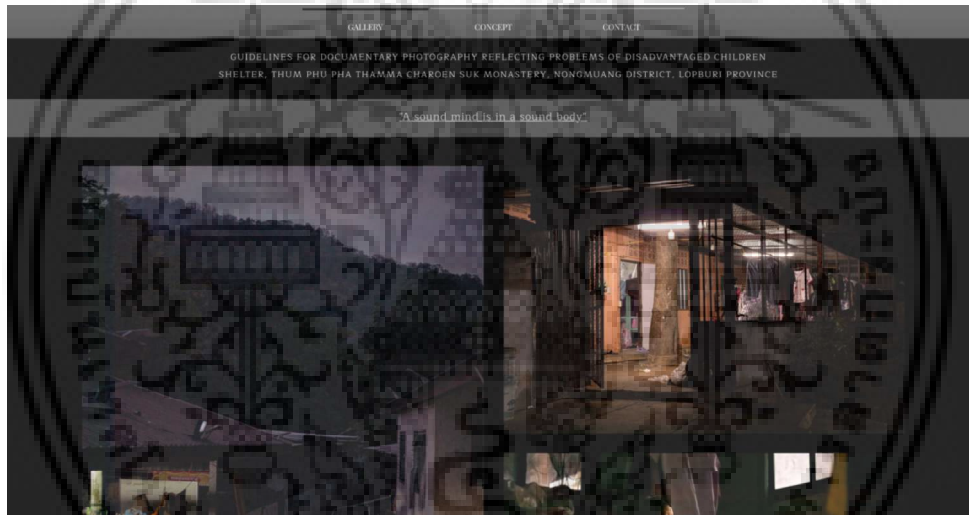
GALLERY CONCEPT CONTACT

GUIDELINES FOR DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY REFLECTING PROBLEMS OF DISADVANTAGED CHILDREN
SHELTER, THUM PHU PHA THAMMA CHAROEN SUK MONASTERY, NONGMUANG DISTRICT, LOPBURI PROVINCE

"A sound mind is in a sound body"

ภาพที่ 5.67 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีก่อนนำเสนอกรรมการ

ภาพที่ 5.68 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีหลังปรับเปลี่ยนตามข้อเสนอแนะ

ภาพที่ 5.69 แสดงเว็บไซต์ภาพถ่ายสารคดีหลังปรับเปลี่ยนตามข้อเสนอแนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

การวิจัยเรื่อง การถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี มุ่งเน้นศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดูแลเด็กด้อยโอกาสของพระสงฆ์ โดยทำการวิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อถ่ายภาพ และเผยแพร่ภาพผ่านเว็บไซต์จึงนำภาพถ่ายมาประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ อันดับแรกจะเป็นการทดลองสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ประเมินผล จากนั้นจึงประเมินภาพถ่ายโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 7 ท่าน ตามแนวคำถามที่กำหนดไว้ ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดผู้เชี่ยวชาญ คือ มีผลงานด้านการถ่ายภาพโดดเด่น เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง มีประสบการณ์ด้านการถ่ายภาพ 10 ปี หรือมากกว่านั้น

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 8 ด้าน โดยใช้หลักเกณฑ์การถ่ายภาพ 6 ด้าน ได้แก่ เนื้อหา ลำดับการเล่าเรื่อง คำอธิบาย องค์ประกอบ แสงเงา สี และคำถามการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายถึงการตระหนักรู้ของปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข และปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม จำนวน 2 ข้อ และข้อเสนอแนะ

ก่อนที่จะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน ผู้วิจัยได้ทำการ ทดลองสัมภาษณ์ (Pilot Interview) กับผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ก่อนการทดลองสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทดสอบความชัดเจนและเหมาะสมของคำถาม เพื่อประเมินว่าชุดคำถามที่ใช้ในการประเมิน ภาพถ่ายมีความเข้าใจง่าย ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการ และสามารถดึงข้อมูลที่ต้องการจากผู้เชี่ยวชาญได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และเตรียมความพร้อมของผู้วิจัย เพื่อให้ผู้วิจัยได้ฝึกฝนการดำเนินบทสัมภาษณ์และการบริหาร จัดการสถานการณ์จริง

6.1 ผลการทดลองสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สัมภาษณ์วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2567 สถานที่ คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้านเนื้อหา พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า เนื้อหาภาพทั้งหมดทำให้เห็นเรื่องที่ต้องการจะเล่า และทำให้เห็นในสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ สิ่งที่เห็นชัดเจนในเนื้อเรื่อง คือ พระสงฆ์ทุ่มเทเสียสละ ต่อการดูแลเด็ก แม้นตนเองจะเจ็บป่วย สิ่งที่ไม่เห็นในงานนี้คือ สถานที่นี้ตั้งอยู่ที่ไหน เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหล่านี้ออกไปนอกรั้วแล้วเจออะไรบ้าง อยู่ที่โรงเรียนเป็นอย่างไร มีปฏิสัมพันธ์เป็นอย่างไรบ้างกับที่บ้านเกิด ครอบครัว ถึงจะไม่ใช่ประเด็นหลักในโครงเรื่อง แต่อาจจะทำให้คนดูเกิดความสงสัยได้ ภาพถ่ายชุดนี้ แบ่งออกเป็น 2 พาร์ท พระและเด็ก พาร์ทเด็ก อาจจะไปโฟกัสไปที่เด็กเล็กเยอะเกินไปไม่ค่อยมีเด็กโต ซึ่งในพาร์ทนี้จะพูดถึงเรื่อง ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ในชนกลุ่มน้อยได้ ในความเป็นจริงมีโอกาสน้อยอยู่แล้ว ในส่วนตรงนี้จะทำให้เนื้อเรื่องและชุดภาพทั้งหมด เกิดความสมบูรณ์ในเนื้อหา มีมิติในเรื่องของการวิจารณ์สังคมได้เพิ่มขึ้นมาจากเดิม

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า ลำดับการเล่าเรื่องของภาพถ่าย มีการข้ามไปมาของภาพที่ไม่ต่อเนื่อง ควรที่จะเรียงใหม่โลนภาพในเรื่องของช่วงเวลา ให้มีความต่อเนื่อง เช่น ภาพดูแลเด็ก ภาพพระป่วย ภาพเด็กกลับไปมา ไม่มีการลำดับเรื่อง หรือเส้นเรื่องที่ชัดเจนตามเรื่องที่เล่า

ด้านคำอธิบาย พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า แกะไขคำอธิบายเรื่องราวของภาพถ่ายชุดนี้ให้มีความต่อเนื่องกัน ในเวลาเลื่อนภาพถ่ายดูทีละภาพผ่านหน้าจอคอม

ด้านองค์ประกอบ พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า ภาพรวมองค์ประกอบสามารถสื่อความหมายได้ดี มีความต่อเนื่อง เพรมภาพหรือตัวบุคคลอยู่กลางค่อนข้างเยอะ กัดดูแบบทีละภาพ มีการสลับกันของภาพแนวตั้ง-แนวนอน อาจารย์กวนสายตา

ด้านแสงเงา พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า มีแสงเงา 2 แบบ แสงเงาแบบไม่มีน้ำหนักเท่ากันทั้งภาพ แสงเงาแบบ Dramatic การใช้แสงที่ น่าสนใจ ทำให้น่ามอง เช่น สถานที่ที่ไม่มีไฟฟ้า แต่ใช้แสงธรรมชาติ น่าเสนอ แสงจากหน้าต่าง แสงแบบ Silhouette การใช้แสงในลักษณะนี้ สอดคล้องต่อเรื่องราวและตอบโจทย์ในการเล่าเรื่อง

ด้านสี พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า สีไม่เข้มเกินไป ไม่รบกวนภาพ สอดคล้องต่ออารมณ์เนื้อหา แนวคิด ที่ต้องการนำเสนอ การเล่าเรื่องด้วย เวลาดูภาพหรือกดทีละภาพ สีในส่วนของช่วงเวลาโทนมืด สว่าง มีความไม่ต่อเนื่องกัน

ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสามารถสะท้อนของปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูมธรรมเจริญสุข พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า ได้ ภาพถ่ายชุดนี้มีการสะท้อนความยากลำบาก ความขาดแคลนขาดโอกาสบางสิ่งบางอย่าง เรื่องราวนี้สะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสได้ โดยผ่านเรื่องราวของพระสงฆ์เป็นหลัก เพราะเสมือนว่าพระสงฆ์กำลังดูแลรับผิดชอบปัญหาสังคมนี้ อยู่ซึ่งปัญหาสังคมที่กล่าวมาคือ ปัญหาเด็กด้อยโอกาสกลุ่มนี้

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า สามารถทำให้ตระหนักรู้ได้เพราะ เรื่องของพระสงฆ์ ทำให้รับรู้ได้ถึงการเมืองอยู่ของปัญหาสังคมในเด็กด้อยโอกาสกลุ่มนี้ ในขณะที่ตนเองป่วยแต่ต้องทำงานหนักกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นตรงหน้า ทำให้ตระหนักย้อนกลับไปถึง จุดเริ่มต้นของเด็กกลุ่มนี้คือบ้านเกิดบนดอยจังหวัดตาก ถ้าสวัสดิการ สิทธิพื้นฐานเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง ปัญหาเหล่านี้คงไม่เกิดขึ้น ณ สถานที่แห่งนี้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ พิจักษณ์ ทนันทชัยบุตร กล่าวว่า เพิ่มเรื่องของการวิพากษ์วิจารณ์สังคม เพราะเรื่องราวคือ สารคดีเชิงสังคม แม้ในโครงเรื่องของเนื้อหาชิ้นนี้ อาจไม่ได้พูดถึงเรื่องของการวิจารณ์สังคมความเหลื่อมล้ำโดยตรง อาจมีแต่น้อย เพราะอยู่ในสถานที่เดียว เช่น อยากรู้ให้พูดถึงเรื่องปัญหาแรกที่ส่งให้เด็กกลุ่มนี้มาอยู่ตรงนี้ สถานที่นี้ ถ้ามีประเด็นเชิงวิจารณ์นี้ภาพของพระและเด็กจะมีการเชื่อมโยงกันมากขึ้น ซึ่งในตอนนี้เป็นกรนำเสนอสังคม

6.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

6.2.1 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 อาจารย์พิเศษสอนถ่ายภาพ

ชัยวุฒิ พุ่มทอง ประสพการณ์ 24 ปี

อาจารย์พิเศษสอนถ่ายภาพ คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง สัมภาษณ์วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2567 สถานที่ คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้านเนื้อหา ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า มีการกระจายภาพออกมาเรื่อยๆ ถือว่าทำได้ดีในภาพเริ่มแรกที่เปิดเรื่อง โดยภาพแรกเปิดด้วยสถานที่ แล้วตามมาด้วยภาพเด็ก ถือว่ามีแรงมีพลังดึงดูดมากพอสมควร จนกระทั่งมาถึงภาพพระสงฆ์และเด็กๆ ถอยมาจนถึงภาพต้นไม้ในตอนจบ โดยรวมแล้วถือว่าทำหน้าที่โดยสมบูรณ์ด้วยตัวของภาพเอง

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า ในช่วงภาพเริ่มต้นชุดภาพดี มาก เพราะได้นำภาพเด็กมาอยู่รวมกันแล้วมันทำให้ภาพดูมีพลัง ในส่วนของลำดับภาพอื่นๆ

อาจจะต้องมีการสลับภาพในบางภาพเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพราะ ชัยวุฒิ พุ่มทอง ยังกล่าวอีกว่าผู้วิจัยสามารถดึงผู้ชมภาพเข้าไปอยู่ในเรื่องราวของภาพถ่ายของผู้วิจัยได้ ถึงแม้ว่าดูภาพไปเรื่อยๆ จะสัมผัสได้ถึงความสุขในความไม่สมบูรณ์ในส่วนของอัตภาพชีวิตพระสงฆ์และเด็กที่สถานที่นี้ก็ตาม

ด้านคำอธิบาย ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า หากดูภาพถ่ายแล้วก็สามารถบอกได้ในเบื้องต้นว่า ณ สถานที่แห่งนั้นมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง

ด้านองค์ประกอบ ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า บรรยากาศโดยรวมเห็นความเหงาชัดเจนในช่วงแรก ความหวังไม่แน่ใจ ภาพถ่ายเป็น Environmental Portrait ที่ทำให้เห็นความเป็นอยู่ ทำให้ผู้ชมสามารถจินตนาการต่อไปได้ มี Short Close Up Portrait ที่หลากหลาย แต่ควรที่จะเพิ่ม Short Brid Eye View ที่เห็นภาพองค์ประกอบโดยรวมจากมุมสูง มุมกว้างให้เห็นสถานที่ทั้งหมด มีความใหญ่ เล็กแค่นั้น ในฉากเปิดสถานที่อาจจะเล็กไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำให้ไม่รู้ว่าที่ไหน เล่าเหมือนหนังซึ่งดีมาก การถ่ายในมุมมองของผู้สร้างผลงานมีความเป็น Street เล็กๆ เหมือนเซตแต่ไม่ได้เซต เหมือนผู้สร้างผลงานได้เลือกเฟรมไว้แล้วจากสายตาคือ กล้องที่จะครอบภาพจากสายตาดั้งแต่เริ่มดำเนินการถ่ายภาพ

ด้านแสงเงา ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า เลือกแสงได้ดีมาก ไม่มีภาพไหนที่แสงปะทะมาโดยตรง ไม่มีแสงแข็ง แสงผ่านการกรอง ผ่านเงา ผ่านต้นไม้ ให้ความรู้สึกถึงความแตกต่าง ความหลากหลายของช่วงเวลา เช้า กลางวัน และกลางคืน มีการรอคอยแสง ทำให้เห็นคนในภาพทำอะไรบ้าง ถือว่าเลือกแสงเงาในการถ่ายได้ดี

ด้านสี ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า ดีให้ความรู้สึกถึงบรรยากาศแห่งความเหงา ไม่จัดจ้านจนเกินไปแต่ก็ดูแล้วรู้สึกเหมือนจะมีความสุขในเวลาเดียวกันในบางช่วงของชุดภาพถ่าย

ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักร **สงฆ์ถ้าภูผารธรรมเจริญสุข** ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า ถ้าตระหนักรู้ไม่แน่ใจ แต่สะท้อนใจมีแน่ สามารถสร้างความสะท้อนใจให้ผู้ชมภาพได้ และความสะท้อนใจนั้นสามารถทำให้รู้ต่อไปว่าจะสามารถทำอะไรต่อไป เพราะปัญหาสังคมแบบนี้มีเยอะมาก นี่อาจเป็นจุดเล็กๆ ในสังคม ซึ่งมันเป็นหน้าที่ของผู้ชมงาน ว่าหลังจากชมภาพแล้วนั้นมีความสะท้อนใจเกิดขึ้นแล้วจะตระหนักรู้ได้หรือไม่ เป็นหน้าที่ของผู้ชม เราทำในส่วนของเราเสร็จเรียบร้อยที่เหลืออยู่ที่ผู้ชมผลงาน

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า ได้ เพราะ ถ้าเกิดเด็กไม่มาที่นี่ แสดงว่าเขาต้องมีสถานที่ดีกว่าที่เด็กเขาสามารถเลือกที่จะไปอยู่ได้ แต่ที่นี่คือพูดง่าย ๆ ว่าสิ้นไร้ไม้ตอก ก็มาอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ที่มีพื้นฐานปัญหาในเชิงเดียวกัน เพราะฉะนั้นการที่เด็กเข้ามาอยู่รวมกันเป็นข้อดีที่สามารถมองเห็นได้ คือ เราเหมือนกัน พระสงฆ์ดูแล และช่วยดูแลกันเองเพราะไม่มีใครที่จะมาดูแลเขาได้ดีมากเท่าการอยู่ที่นี่แล้ว ภาพชุดนี้สามารถบอกได้หลายอย่าง มันเห็นไลฟ์สไตล์ และรู้ว่าเด็กกลุ่มนี้ไม่ปกติ คือดูแลชีวิตความเป็นอยู่แตกต่าง ออกจากเด็กทั่วไป

ข้อเสนอนะ ชัยวุฒิ พุ่มทอง กล่าวว่า ควรที่จะอัดภาพมาวางเรียงกันเพื่อที่จะได้เห็นภาพได้ง่าย และได้เห็นภาพรวมมากกว่า สังคมควรได้รับรู้และเห็นภาพเหล่านี้

6.2.2 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 ช่างภาพสารคดี (อิสระ)

จันทร์กลาง กันทอง ประสภารณ์ 46 ปี

ช่างภาพสารคดี (อิสระ) สัมภาษณ์วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2567 สถานที่ คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้านเนื้อหา จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า ประเด็นที่ผู้วิจัยเลือกมาทำนั้นค่อนข้างที่จะแข็งแรงและน่าติดตาม ในส่วนของเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบถือว่าดี จบเรื่องได้ดี หนักแน่นพอในส่วนของตัวเนื้อหาของเรื่อง

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า ในบางภาพนั้นอาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องใส่มาในชุดเซตภาพที่นำมาเผยแพร่ เพียงแค่ 40 ภาพ ก็น่าจะเพียงพอในการเล่าเรื่องนี้ ไม่จำเป็นที่จะต้องมากกว่านั้น ลำดับการเล่าตั้งแต่เริ่มเรื่องจนถึงจบเรื่องถือว่าทำได้ดี แต่มีอารมณ์ ภาพบางภาพที่จะดูโดดขึ้นมา หมายความว่า อาจจะวางภาพผิดตำแหน่ง เช่น ภาพที่ยิ้มแล้วภาพ ต่อมาเศร้า

ด้านคำอธิบาย จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า สืบเนื่องมาจากการเรียงลำดับภาพ เมื่อการวางภาพมันโดด ไม่ปะติดปะต่อกันในบางช่วง คำอธิบายเลยอาจจะขัดอารมณ์ของผู้ชมได้

ด้านองค์ประกอบ จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า องค์ประกอบใช้คำว่า ดี โอเคเลย ไม่ใช่คำว่าค่อนข้างดี แต่คือโอเคมาก ผู้สร้างผลงานเป็นคนหนึ่งพอสมควร มีการรอจังหวะ และเป็นจังหวะที่ดีด้วย

ด้านแสงเงา จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า แสง สื่อความหมายได้ดี จังหวะของแสงดี

ด้านสี จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า คมโทนสีได้ดี แต่มีบ้างในบางภาพที่กวนอารมณ์ ของผู้ชมบ้างนิดหน่อย ในภาพช่วงแรกสีดี พอมาช่วงกลางมีสีรบกวนบ้างนิดหน่อย และมาในส่วนท้ายดี

ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า สะท้อนได้ เหมือนในภาพแรกๆเด็กๆกำลังมองหาความหวัง แต่ยังไม่มีความหวัง พอมาในส่วนของกลางเรื่อง เริ่มดีขึ้น ไม่ว่าจะ เป็น บรรยากาศ ตัวบุคคลดูมีชีวิตชีวา มาถึงในส่วนท้ายเรื่อง ก็เริ่มรู้สึกถึงอารมณ์เศร้าของภาพถ่าย ซึ่งก็เป็นไปตามโครงเรื่องที่ผู้สร้างผลงานต้องการจะสื่อ

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า ได้ ส่งผลให้ผู้ชมภาพอยากที่จะเข้าช่วยเหลือ ถ้าภาพชุดนี้ได้ถูกเผยแพร่ออกไป แต่ภาพชุดนี้แสดงถึงความขาดแคลนแต่ในภาพอาจจะน้อยไปไม่ใช่จำนวน แต่โดยองค์รวมแล้วดี สามารถตอบโจทย์ข้อนี้ได้

ข้อเสนอแนะ จันทรกลาง กันทอง กล่าวว่า ถ้าตัดรูปที่ไม่จำเป็นออกได้จะดีมาก และรูปก็ไม่ควรที่จะเยอะเกินไปสำหรับเนื้อเรื่อง เพราะอาจจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกอื่นร่วมได้ ภาพควรถูกเผยแพร่ต่อสังคม

6.2.3 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 อนุบายกสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ อาจารย์พิเศษ ศิลปิน Fine Art

ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ ประสพการณ์ 23 ปี

อนุบายกสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ อาจารย์พิเศษ ศิลปิน Fine Art สัมภาษณ์วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 สถานที่ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่ง กรุงเทพมหานคร

ด้านเนื้อหา ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า ด้านเนื้อหาไม่ติดอะไร เลือกเรื่องราวมาได้ดี ประเด็นแข็งแรง เพียงแต่ควรเพิ่มรายละเอียดของภาพถ่าย ให้เห็นรายละเอียดของเรื่องราวในภาพให้ชัดเจนมากกว่านี้ ภาพในชุดนี้บางภาพยังไม่สามารถเล่าเรื่องได้ หรือไม่จำเป็นต้องมีในชุดภาพนี้นั่นเอง

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า ช่วงชุดภาพแรกๆดีมาก เปิดเรื่องมาก็สามารถเล่าเรื่องได้เลย

ด้านคำอธิบาย ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า อาจจะต้องทำข้อความบรรยายคล้ายๆกับ ภาพประกอบบทความ

ด้านองค์ประกอบ ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า องค์ประกอบดีมากในช่วงแรก และโดยรวมองค์ประกอบก็ดี แต่สามารถทำให้ภาพลึกลงได้อีกหรือมีมิติของความเศร้า ความสะเทือนใจได้อีก จะต้องเข้าไปใกล้มากกว่าที่เคยใกล้ เช่น แววดาเด็ก อาจจะต้องแก้ไขเรื่องการตัดรูปให้ใกล้ขึ้นก็จะดีมาก จะเห็นความเน่า ความละเทะ ของปัญหาสังคมกลุ่มน้อย ทำให้เห็นความลำบากมากขึ้น เพียงแต่ยังขาดภาพมุมกว้าง ที่เห็นสถานที่โดยรวม และเพิ่มภาพระยะใกล้ เช่น เห็นผิวของเด็กที่มอมแมม

ด้านแสงเงา ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า ไม่ติดเรื่องนี้ แต่มีบางภาพติดมืดไปหน่อย ทำให้อาจจะไปปิดรายละเอียดที่สำคัญได้ เช่น รายละเอียดจิวรพระดี ถ้าเพิ่มแสงให้เห็นชัดเจนมากกว่านี้ แต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ด้านสี ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า ไม่ติดเรื่องสี ดี ให้ความรู้สึกถึงความเศร้าหมอง
ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า สะท้อนได้มากๆ

ด้านการตระหนักถึงปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม ตุลย์ หิรัญญลาวัลย์ กล่าวว่า ถ้าเป็นภาพประกอบบทความจะทำงานได้ดีมาก ถ้าเป็นภาพอย่างเดียว อาจจะต้องปรับเป็นภาพแคบ เช่น ชุดนักเรียนขาดๆ รองเท้าเก่าๆ ตอนนีชุดภาพไม่ได้ปักหัวใจขนาดนั้น แต่สามารถเล่าเรื่อง และตอบสนองสิ่งที่ผู้สร้างผลงานต้องการจะสื่อได้

ข้อเสนอแนะ ตูย์ หิรัญญลาวัวลย์ กล่าวว่า ภาพประเพณีนี้ควรที่จะเปิดสาธารณะ ภาพที่ดีคือภาพที่ต้องช่วยสังคมได้

6.2.4 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 บรรณาธิการ เนชั่นเนล จีโอ กราฟิก ฉบับภาษาไทย ช่างภาพอาวุโส

เอกรัตน์ ปัญญาธรา ประสภารณ์ 17 ปี

บรรณาธิการ เนชั่นเนล จีโอ กราฟิก ฉบับภาษาไทย ช่างภาพอาวุโส
สัมภาษณ์วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2567 สถานที่ คาเฟ่เมซอน ป้อมปท.ราชพฤกษ์
ขาเข้า

ด้านเนื้อหา เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า ไม่ค่อยมีเนื้อหา เพราะผู้สร้างผลงานยังมองเป็นภาพสารคดี เราต้องมองเป็นเหมือนหนังเรื่องหนึ่ง หนังเรื่องนี้เล่าอะไรบ้าง เช่น ภาพชุดนี้ไม่เห็นมีตอนไหนเลยที่บอกว่า เด็กกลุ่มนี้มาจากจังหวัดอะไร ไม่มีพาไปเขตทำบัตรประชาชน ไม่มี พาไปข้างนอก พอมันไม่มีก็เหมือนไม่ได้เล่า เด็กที่หลวงพ่อบ้างเสียมีเด็กคนไหนที่ประสบผลสำเร็จไหม ในภาพชุดนี้ไม่มีอาจจะจะมีภาพเด็กที่รับปริญญา หรือภาพเด็กที่หลวงพ่อบ้างใจ เหมือนเรื่องมันอยู่แค่ในสถานที่แห่งเดียว

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า เหมือนกันกับด้านเนื้อหา เรามองว่ามันเหมือนเรื่องอยู่แค่ในสถานที่เดียว วนอยู่ในวงกลม

ด้านคำอธิบาย เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า อาจจะสั้นไป อาจอธิบายได้ไม่หมด

ด้านองค์ประกอบ เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า องค์ประกอบที่ดี ผู้สร้างผลงานรู้ว่าคือ อะไร ดีอยู่แล้ว แต่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้อีกเยอะมาก อาจมีองค์ประกอบบางภาพที่ทำให้ดูแล้วสับสนบ้างเล็กน้อย ถือว่ามีทักษะการวางองค์ประกอบที่ดีในเบื้องต้น แต่ถ้าถามความเป๊ะความเนียบยังไม่ถึงขั้นนั้น ในภาพถ้ามองแบบกราฟิก เช่น เราอยากให้ตัวคนเด่น แต่มีแสงขาวๆ ด้านหลังเด่นกว่า เราคิดว่า เรื่อง แสง สี มันก็คือองค์ประกอบ มันคือเรื่องเดียวกัน คือ องค์ประกอบที่ทำให้ภาพออกมาดี ในชุดภาพถ้าดูตามองค์ประกอบอาจจะไม่มีดีแค่ 2 เลเยอร์เท่านั้น ฉากหน้า ฉากหลัง ถ้ามีหลายเลเยอร์ในภาพจะทำให้มีมิติมากขึ้น น่าค้นหามากขึ้น ชอบภาพเด็กที่นั่งที่พื้นหันหลังให้ รู้สึกว่าองค์ประกอบดีที่สุด คือ มีเส้นนำสายตา มีวัตถุเด่น วัตถุรอง และภาพที่ดีต่อให้รักแค่ไหน ต้องง่ายต่อการมอง

ด้านแสงเงา เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า แสงอาจจะต้องปรับปรุง ไม่ใช่ว่าไม่ดี แต่บางภาพ แสงเด่นเกินไป ทำให้สายตาถูกดึงไปทางแสง มากกว่าวัตถุที่ต้องการเน้น ทำให้วัตถุนั้น ไม่เด่น อาจจะยังใช้แสงให้เกิดประโยชน์ต่อวัตถุยังไม่ค่อยเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสี เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า สีก็เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบ ในภาพบางภาพสีสวย แต่อาจจะต้องใช้ประโยชน์จากมันให้ได้มากกว่านี้

ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า ภาพดูเล่าปัญหาได้ แต่ไม่รู้ว่าเป็นปัญหาต้นตอที่แท้จริงของจุดเริ่มต้นคืออะไร ทำไมคุณภาพชีวิตถึงเป็นแบบนี้ ปัญหาเด็กเริ่มแรกคืออะไร

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม เอกรัตน์ ปัญญาธรา กล่าวว่า ทำได้ในลักษณะของคนทั่วไป สามารถทำให้ตระหนักได้ แต่อาจจะต้องการหัวเรื่องที่แท้จริง ต้นตอเริ่มต้นที่ทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตแบบนี้

ข้อเสนอแนะ ขาดจุดเริ่มต้นของปัญหาที่พาเด็กมาที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในสถานที่แห่งนี้ สถานที่ภายนอก สิ่งของ วัตถุ ที่สามารถอธิบายเรื่องราวทั้งหมดนี้ได้ตั้งแต่เริ่มจนจบ

6.2.5 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ช่างภาพโฆษณา

วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ ประสพการณ์ 17 ปี

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ช่างภาพโฆษณา สัมภาษณ์วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 สถานที่ Le Photographe Bangkok

ด้านเนื้อหา วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า ผู้สร้างผลงานเลือก วัตถุที่จะถ่ายและเล่าเรื่องได้ ดีมาก มันเป็นปัจเจกที่ไม่ได้ขึ้นตรงกับมูลนิธิที่ดูแลเด็กโดยตรง มันแสดงให้เห็นว่าสังคมไทย มีปัญหาเรื่องระบอบเสียง เด็กคืออนาคตของชาติ ของประเทศ ทำให้ตั้งคำถามได้เหมือนกันว่า แต่เราได้ใส่ใจปัญหานี้จริงๆบ้างหรือเปล่า

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า ดีแต่อาจต้องมีรูปพระสงฆ์มาตอนเปิดบ้างในช่วงแรก เพราะผู้สร้างผลงานให้นำหน้าไปทางเรื่องของพระสงฆ์ที่ดูแลเด็ก แต่ในภาพถ่ายช่วงแรกดูให้ความสำคัญของเด็ก

ด้านคำอธิบาย วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า อาจจะยังสั้นไป แต่อาจจะไปโฟกัสภาพถ่ายในบางภาพที่สามารถเล่าเรื่องได้ด้วยตัวมันเอง

ด้านองค์ประกอบ วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า ภาพมีความน่าสนใจ มีการทิ้งระยะห่างในภาพ ถึงอารมณ์ความเศร้า แต่ภาพชุดนี้ทั้งหมดอาจจะใช้ ระยะห่างของภาพเยอะไปหน่อย ทำให้ดูนิ่งและยังดูห่างไกลจากคนกลุ่มนี้ อาจจะต้องเปลี่ยนเลนส์ให้มีความใกล้มากขึ้น จะทำให้สามารถเข้าถึงอารมณ์ของผู้ชมภาพได้

ด้านแสงเงา วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า แสงประกอบการเล่าได้ดีมาก มีความโลว์คีย์ คือมีโทนความมืด ไม่สว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสี วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า สีสดใสไม่ติดอะไร รู้สึกว่ามีแสง สี เป็นลายเส้นของผู้สร้างผลงาน

ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า สะท้อนได้ในระดับหนึ่ง เพราะเรามีวัตถุที่ตืออยู่แล้ว แต่พอดูไปเรื่อย ภาพอาจจะดูมีความสุขไปหน่อย ภาพดูอบอุ่นไปเล็กน้อยที่จะทำให้รู้สึกว่าการที่นี้มีปัญหาอยู่ ทำให้เห็นบริบทในพื้นที่ แต่อาจจะยังไม่ได้ถูกขยี้ว่าพื้นที่นี้มีปัญหาหนักขนาดไหน

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม วิรุจน์ท์ ชิตเดชะ กล่าวว่า ตระหนักรู้ได้ เด็กชายชอบ ปัญหานี้มีมาช้านานแล้ว ถามว่าผู้คนรับรู้ไหม ตอบได้เลยว่ารับรู้ แต่ยังไม่ถูกแก้ไขกันอย่างจริงจัง แต่ถ้าอยากให้มีการตอบกลับจากสังคม ต้องขยี้ลงลึกในส่วน of ปัญหามากกว่านี้

ข้อเสนอแนะ เพิ่มภาพของปัญหาให้เห็นถึงความลำบากที่คนดูแล้วอยากเข้าไปช่วยเหลือ และปรับระยะภาพให้ใกล้มากขึ้น ภาพควรเผยแพร่ให้รับรู้ถึงปัญหานี้

6.2.6 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 6 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ช่างภาพอิสระ

รัมภาพร วรสีหะ ประสบการณ์ 11 ปี

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ช่างภาพอิสระ สัมภาษณ์วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2567
สถานที่ Dash.Space – Café | Bar | Studio

ด้านเนื้อหา รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า ภาพต้องมีความว้าวของข้อมูล เนื้อหา ซึ่งในภาพชุดนี้ มีแค่บางภาพ บางภาพก็ไม่มีเนื้อหาที่จำเป็นต้องใส่เข้ามา และภาพที่เล่าต้องดูเหมือนปกติแต่จริงๆแล้วไม่ปกติ

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า ดีแล้วแต่ภาพยังไม่สวยเท่าไร ภาพดูออกไปทางธรรมะเกินไป ไม่ต้องตีความให้คนดูเห็นก็ได้ อาจจะเป็นภาพมุมกว้าง มีแสงจากถนนเล็กน้อย มีเด็ก ๆ หรือพระสงฆ์

ด้านคำอธิบาย รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า อาจจะต้องเปลี่ยนภาษาคำอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ

ด้านองค์ประกอบ รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า ดีมีความน่าสนใจ มีภาพที่โดดเด่นและมีภาพที่ต้องแก้ไขบ้าง แต่ยังไม่เหมือนจัดองค์ประกอบภาพคน สิ่งของอื่นๆ เหมือนยังทำอะไรไม่ถูกเล็กน้อย เหมือนยังไม่มีภาพในหัวที่ชัดเจน ยังไม่มีภาพมุมกว้าง มุมสูง ที่สามารถบอกได้ว่าสถานที่นี้คือที่ไหน ภาพมุมใกล้ของพระสงฆ์อาจจะต้องเห็นชัดกว่านี้ ต้องใช้ระยะภาพที่มีความหลากหลายมากกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านแสงเงา รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า ดี แสงอารมณ์ความรู้สึกของภาพมีความเศร้า หดหู่ บางภาพมีแสงหลุดไปเล็กน้อย

ด้านสี รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า สีให้ความธรรมชาติ แต่สีในบางภาพมีความโดดเด่นออกมา

ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า หลังจากที่ได้ฟังเรื่องราวแล้วสามารถสะท้อนได้ แต่อยากให้ภาพถูกเผยแพร่ออกไป ให้สาธารณชนได้รับรู้ จะสามารถสะท้อนปัญหาเหล่านี้และถูกรับรู้ได้ในวงกว้าง

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม รัมภาพร วรสีหะ กล่าวว่า ได้รับรู้ได้ว่ามีปัญหาสังคม แต่ยังไม่ลงลึกถึงต้นตอของปัญหา หรือการละเลยสิทธิขั้นพื้นฐานของรัฐเท่าที่ควร มันเป็นปัญหาสังคม ชุมชนที่ต้องได้รับการดูแล

ข้อเสนอแนะ อาจจะต้องลงลึกในปัญหาให้เห็นชัดเจนในเรื่องของสิทธิขั้นพื้นฐานที่สมควรได้รับ และภาพควรที่จะต้องถูกเผยแพร่

6.2.7 ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 7 Gallery Director

ราม กาญจนระวีชัย ประสพการณ์ 11 ปี

Gallery Director สัมภาษณ์วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2567 สถานที่ Galerie Oasis

ด้านเนื้อหา ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า เป็นเรื่องราวที่พอนำมาทำเป็นภาพแล้ว น่าสนใจ ซึ่งทำออกมาได้ดี แต่อาจจะยังขาด ในด้านของอารมณ์ของพระสงฆ์ ตอนนี้เห็นเพียงแต่ อารมณ์เศร้า อยากเห็นเรื่องราวของพระสงฆ์มากกว่านี้

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า ดีเล่าได้ตรงแนวคิดที่ต้องการจะสื่อ ตั้งแต่เริ่มเรื่อง กลางเรื่อง จบเรื่อง มีความเศร้า ความหวัง จนสุดท้ายจะเหลืออะไร ก็เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน เป็นการบอกเล่าตรงๆ เข้าใจง่าย

ด้านคำอธิบาย ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า ข้อความสั้นไป อาจจะมีการบอกเล่าเรื่องราว หรือบรรยายได้มากกว่านี้

ด้านองค์ประกอบ ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า ค่อนข้างมีหลายมุม ถือว่าโอเค ถือว่ามีความเป็นมาตรฐานของการถ่ายรูป แต่อาจจะขาดบางมุม เช่น มุมกว้าง เพื่อเห็นสถานที่ โดยรอบ

ด้านแสงเงา ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า หาแสงได้ดี เช่น จากมุมหน้าต่างถือว่าดีมาก แต่จะมีบางภาพที่มีมืดเล็กน้อย ทำให้เห็นรายละเอียดไม่ชัด แต่โดยรวมถือว่าโอเค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสี ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า ภาพช่วงแรกมีความติดคมพู่เล็กน้อย ในส่วนของโทนสีมีความเหมือนโทนหนังในช่วงภาพแรกๆ

ด้านการวัดประสิทธิภาพของภาพถ่ายสามารถสะท้อนปัญหาได้ก็ด้วยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า มีการสะท้อนในแง่ของความสัมพันธ์ของคนกลุ่มหนึ่ง ที่คอยช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาได้ก็ด้วยโอกาสในสังคม ราม กาญจนระวีชัย กล่าวว่า ได้ ถ้า นำงานนี้ไปสู่สาธารณชนให้ผู้คนได้เห็นกันเยอะ ก็สามารถทำให้ผู้ชมงานรู้สึกถึงอารมณ์ หรือสิ่ง ที่ผู้สร้างผลงานต้องการจะสื่อสารถึงการตระหนักรู้ของปัญหาสังคมโดยรวมถือว่ารูปทำออกมาสำเร็จ

ขอเสนอแนะ ภาพควรที่จะต้องถูกเผยแพร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 6.1 สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านถ่ายภาพ

หัวข้อ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน(ท่าน)
เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาประเด็นที่เลือกทำดี แข็งแรง น่าติดตาม (4) - เนื้อหาของภาพบางภาพไม่มีเนื้อหา ไม่จำเป็นต้องใส่มา (1) - ไม่ค่อยมีเนื้อหา ภาพไม่ได้พาออกข้างนอก มันววนเป็นวงกลม (1) - อยากเห็นภาพเรื่องราว อารมณ์ของพระสงฆ์มากกว่านี้ (1) 	7
ลำดับการเล่าเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับเล่าเรื่องดีมากช่วงแรก เข้าใจง่าย (4) - ตอนจบยังไม่สวย เป็นธรรมชาติเกินไป (1) - ยังวนอยู่แค่ในสถานที่เดิม สถานที่เดียว (1) - การเรียงลำดับภาพไม่ต่อกัน อาจทำให้สับสนได้ (1) 	7
คำอธิบาย	<ul style="list-style-type: none"> - ขอบความสั้นไป (3) - เสนอให้ใช้เป็นภาษาอังกฤษ (1) - อาจต้องทำบรรยายคล้ายๆภาพประกอบบทความ (1) - คำอธิบายอาจขัดอารมณ์ผู้ชมได้จากการเรียงลำดับภาพไม่ต่อกัน (1) - ดูภาพถ่ายแล้วสามารถบอกได้ว่าคืออะไร ที่ไหน (1) 	7
องค์ประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> - ดีมากโดยเฉพาะช่วงแรก บรรยายภาคดี แต่เพียงยังขาดภาพมุมกว้างของสถานที่ ในภาพยังดูมูมแคบไป (4) - ดีมาก มีการรอจังหวะ (1) - ดีแล้ว องค์ประกอบที่ดี ผู้สร้างผลงานรู้แล้วว่าคืออะไรในเบื้องต้น แต่ยังไม่ถึงขั้นเป๊ะ เนียบ (1) - ภาพมีความน่าสนใจ แต่มีกาทิ้งระยะห่างของภาพเยอะไปหน่อย อาจทำให้ภาพยั้งนิ่งและดูห่างไกลจากคนกลุ่มนี้ได้ (1) 	7
แสงเงา	<ul style="list-style-type: none"> - แสงดี แสงถึงอารมณ์ของภาพ ความเศร้า หดหู่ (4) - แสงหลุดในบางภาพ เช่น สว่างเกินไป และแสงมืดไปในบางภาพไม่เห็นรายละเอียด (3) 	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

หัวข้อ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน(ท่าน)
สี	<ul style="list-style-type: none"> - สีดีให้ความรู้สึกถึงบรรยากาศ เศร้า เหงา และเหมือนโศกนัง (3) - สีมีหลุดบางภาพเล็กน้อย (2) - สีสวยในบางภาพต้องใช้ประโยชน์จากมันมากกว่านี้ (1) - สีดีมีความเป็นลายเส้นของผู้สร้างผลงาน (1) 	7
การสะท้อนปัญหาเด็ก ด้อยโอกาส	<ul style="list-style-type: none"> - สะท้อนปัญหาได้ คือ สะท้อนได้ในสถานที่นี้ ดูแล้วรับรู้ได้ว่ามีปัญหา (7) 	7
การตระหนักรู้ปัญหา เด็กด้อยโอกาส	<ul style="list-style-type: none"> - ควรขยายปัญหาให้ลึกซึ้งมากกว่านี้ ต้นตอของปัญหาที่ทำให้มีคุณภาพชีวิตแบบนี้ (3) - ตระหนักรู้ได้ และควรเผยแพร่สาธารณะ (2) - ตระหนักรู้ได้ เพราะถ้าเด็กไม่มาที่นี่ แสดงว่ามีสถานที่ที่ดีกว่าที่สามารถเลือกไปได้ เรียกว่า "สิ้นไร้ไม้ตอก" (1) - ตระหนักรู้ได้ แต่ยังไม่บ่งชี้หัวใจมากพอ (1) 	7
ข้อเสนอแนะ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพควรที่จะต้องเผยแพร่สู่สาธารณะ (5) - ควรอัดภาพมาวางเรียงกัน เพื่อให้ดูง่ายขึ้นภาพรวมมากกว่า (1) - ขาดจุดเริ่มต้นของปัญหา ที่สามารถอธิบายเรื่องราวได้ตั้งแต่ต้นจนจบ (1) 	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาสถานสงเคราะห์เด็กด้อยโอกาสสำนักสงฆ์ถ้ำ ภูผาธรรมเจริญสุข อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี เป็นการดำเนินวิจัยเชิงคุณภาพ จากการลงพื้นที่ สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และลงพื้นที่ถ่ายภาพสารคดี และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โดยผ่าน การประเมินภาพถ่ายโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ดังนั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบข้อมูลจากการดำเนินการวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์แล้วจึงดำเนินการสรุปผล และอภิปรายผลตาม วัตถุประสงค์ โดยใช้การอ้างอิงข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมว่ามีความสอดคล้องต่อข้อมูลที่ได้ จากกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยเพียงใด มีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดูแลเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ต.หนองม่วง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี
2. เพื่อถ่ายภาพสารคดีสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข
3. เพื่อนำภาพถ่ายสารคดีมาเผยแพร่สะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสและพระสงฆ์ ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข
4. เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดีในการตระหนักรู้ถึงปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขจังหวัด ลพบุรี

7.1 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดูแลเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ต.หนองม่วง จ.ลพบุรี

จากการลงพื้นที่ศึกษา พบว่าพระสงฆ์ดูแลเด็กด้อยโอกาสในสำนักสงฆ์แห่งนี้ต้องเผชิญกับภาระด้านค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ทั้งค่าอาหาร ค่าเล่าเรียน ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำมัน สำหรับเครื่องปั่นไฟ เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวไม่มีไฟฟ้าเข้าถึง ทำให้ต้องใช้พลังงานทางเลือกในการดูแลเด็กกว่า 70 คน โดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระสงฆ์รูปเดียวเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมดผ่านการบิณฑบาตและการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา แม้จะเคยพยายามขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานในพื้นที่ แต่กลับได้รับการปฏิเสธ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างของระบบการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กตามที่ควรได้รับ เช่น สิทธิในการมีชีวิตรอด การได้รับการศึกษา และการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามวัย

อีกหนึ่งอุปสรรคที่สำคัญคือปัญหาด้านสุขภาพของพระสงฆ์ผู้ดูแล ซึ่งป่วยด้วยโรคเบาหวานระยะ 2 และความดันโลหิตสูง ทำให้เกิดความไม่มั่นคงต่ออนาคตของเด็กกลุ่มนี้ หากวันใดพระสงฆ์ไม่สามารถดูแลเด็กกลุ่มนี้ต่อไปได้ เด็กอาจไม่มีที่พึ่ง ไม่มีแม่ต่ออนาคต ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการตระหนักรู้ และหาทางสนับสนุนอย่างยั่งยืน

แม้สถานสงเคราะห์นี้จะดำเนินการด้วยจิตเมตตาและเจตนากุศล แต่ข้อเท็จจริง สะท้อนให้เห็นว่า ระบบการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสยังขาดการสนับสนุนที่เป็นระบบจากภาครัฐ ทั้งที่เด็กกลุ่มนี้เข้าข่ายกลุ่มเปราะบางตามนิยามของปัญหาสังคมที่ควรได้รับความช่วยเหลือโดยตรง

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

2. เพื่อถ่ายภาพสารคดีสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

เนื่องจากสุขภาพของหลวงพ่อกำลังมีปัญหา มีโรคเบาหวานระยะ 2 เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน และท่านยังคงเป็นกังวลว่า หากตนเป็นอะไรไปเด็กกลุ่มนี้จะอยู่อย่างไร จะกลับไปอยู่แบบไม่มีอนาคตหรือไม่ ยังคงเป็นปัญหาอยู่จนถึงปัจจุบัน ข้อมูลข้างต้น หากถามว่า ทำไมถึงอุทิศตนดูแลเด็กด้อยโอกาสหลายร้อยคน เพียงรูปเดียว เหตุเพราะความเมตตา แต่ทว่า ลึกไปกว่านั้น เรื่องราวของท่านเองในวัยเด็ก ทำให้หวนกลับมาคิดถึงเด็กด้อยโอกาสหลายร้อยคนตรงหน้า ท่านเองก็เคยเป็นเช่นเดียวกันกับเด็กกลุ่มนี้ จึงอยากมอบโอกาสให้ได้มีการศึกษาและให้เป็นคนดีของสังคม ทั้งที่รู้อยู่แล้วว่าจะต้องเจอความลำบากที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้เลยในแต่ละวัน

จึงเป็นที่มาของแนวคิด "A sound mind in a sound body" จิตใจที่แข็งแรง ย่อมอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์ เป็นการพูดถึงปัญหาสังคมผ่านเรื่องราวของพระสงฆ์รูปหนึ่งที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กด้อยโอกาส เสียสละ อดทน แม้กระทั่งร่างกายของตนล้มป่วยก็ยังไม่ละเลยชีวิตอีกหลายร้อยคนที่อยู่ตรงหน้า เพื่อให้เด็กกลุ่มนี้ได้มีอนาคตที่ดี และเป็นเยาวชนที่ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อสังคมในอนาคต ภาพยนตร์สารคดีชุดนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

3. เพื่อนำภาพถ่ายสารคดีมาเผยแพร่สะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสและพระสงฆ์ ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

จากการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยได้จัดทำเว็บไซต์เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอภาพถ่ายสารคดีที่สะท้อนถึงสภาพความเป็นอยู่ของเด็กด้อยโอกาสและบทบาทของพระสงฆ์ผู้ดูแล ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข จังหวัดลพบุรี เว็บไซต์ดังกล่าวถูกใช้เป็นช่องทางหลักในการเผยแพร่ข้อมูลและให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพประเมินผลงาน ซึ่งช่วยให้สามารถนำเสนอประเด็นปัญหาสังคมอย่างตรงไปตรงมาและมีประสิทธิภาพต่อกลุ่มเป้าหมายในวงจำกัดตามกรอบของงานวิจัย

การจัดทำเว็บไซต์ครั้งนี้จึงถือเป็นผลสำเร็จในแง่ของการนำเสนอภาพถ่ายเพื่อการสื่อสารเชิงสังคมอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นหลักฐานของการประยุกต์ใช้ภาพถ่ายสารคดีเพื่อให้เกิดการรับรู้และตระหนักต่อประเด็นเด็กด้อยโอกาสในบริบทเฉพาะพื้นที่

สรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

4 เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดีในการตระหนักรู้ถึง ปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขจังหวัด ลพบุรี

ด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า เรื่องราว สถานที่ และสิ่งที่มีผู้สร้างผลงานต้องการจะสื่อสารนั้นทำออกมาได้ดี โดยเฉพาะภาพช่วงแรก มีความหนักแน่นแข็งแรงมากในส่วนของเนื้อหา เป็นประเด็นที่แข็งแรง ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านกล่าวว่า บางภาพสามารถตัดออกได้ไม่จำเป็นต้องมี ภาพที่เหลือก็เพียงพอแล้วในการเล่าเรื่อง ส่วนอีก 1 ท่าน กล่าวว่า ภาพยังไม่ค่อยมีเนื้อหา ต้องมองเหมือนเป็นหนังเรื่องหนึ่ง มันยังวนอยู่แค่สถานที่เดียว

ด้านลำดับการเล่าเรื่อง ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า เป็นประเด็นที่พอทำออกมาเป็นภาพถ่ายแล้วมีความน่าสนใจดี เปิดเรื่องมาก็สามารถเล่าเรื่องได้เลย โดยเฉพาะช่วงภาพเริ่มต้นดีมาก ภาพเด็กที่มาอยู่รวมกันแล้วดูแข็งแรง มีพลัง น่าติดตามตั้งแต่เริ่มเรื่อง กลางเรื่อง ไปจนถึงท้ายเรื่อง เป็นอะไรที่ไม่แน่นอน เป็นการบอกเล่าตรงๆเข้าใจได้ง่าย ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน กล่าวว่า บางภาพไม่ต้องใส่มากก็ได้ ไม่จำเป็น ภาพอื่นสามารถเล่าเรื่องได้ และภาพดูโดดไปมาอาจสับสนได้ อีก 1 ท่านกล่าวว่า เหมือนเนื้อหา ยังวนเป็นวงกลม อีก 1 ท่าน กล่าวว่า ช่วงแรกควรแทรกภาพพระสงฆ์บ้าง เพราะเหมือนจะหนักไปทางเด็กเยอะเกินไปหน่อยซึ่งเรื่องราวจะเน้นไปทางพระสงฆ์มากกว่าเด็ก ส่วนท่านสุดท้ายกล่าวว่า ภาพจบยังไม่สวยเป็นธรรมชาติมากเกินไป ไม่ต้องตีความแทนคนดูก็ได้ อาจจะ เป็นภาพมุมกว้าง แล้วมีแสงเล็กน้อย แล้วมีเด็กหรือพระสงฆ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านคำอธิบายภาพ ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า อาจจะบรรยายข้อความบอกเล่าเรื่องราวได้มากกว่านี้ ข้อความยังสั้นเกินไป แต่ก็อาจจะไปโฟกัสภาพถ่ายแทนได้ เพราะภาพก็สามารถที่จะเล่าเรื่องได้ด้วยตัวของมันเอง ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านกล่าวว่า อาจต้องเปลี่ยนคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษจะดูโอเคกว่า อีก 1 ท่าน กล่าวว่า อาจต้องทำเป็นข้อความบรรยายคล้ายภาพประกอบบทความ อีก 1 ท่าน กล่าวว่า อธิบายเนื้อหาได้ไม่หมด อีก 1 ท่าน กล่าวว่า การวางภาพไม่ปะติดปะต่ออาจเกิดความสับสนและไม่ต่อเนื่องของผู้ชมได้ อีก 1 ท่าน กล่าวว่า ดูแล้วก็สามารถบอกได้ว่าเป็นลักษณะคือที่ไหน

ด้านองค์ประกอบ ผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า สามารถบรรยายองค์ประกอบช่วงแรกได้ดีมาก มีความน่าสนใจ เป็นมาตรฐานของการถ่ายรูป ผู้สร้างผลงานรู้อยู่แล้วสิ่งตรงหน้าคืออะไร และผู้เชี่ยวชาญบางท่านยังกล่าวอีกว่า เพียงยังขาดมุมมองขนาดกว้าง มุมสูง ที่สามารถเห็นสถานที่ได้โดยรอบอย่างชัดเจน ที่สามารถบอกได้ว่าสถานที่นี้คือที่ไหน

ด้านแสงเงา ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า เลือกหาแสงได้ดี เช่นจากมุมหน้าต่าง สื่อความหมายได้ดี มีการร้อยจิ้งหะของแสงประกอบการเล่าเรื่องได้ดีมาก มีทั้งโทนมืด โทนสว่าง ที่แสดงถึงความรู้สึกเศร้า หดหู่ ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน กล่าวว่า อาจต้องปรับปรุงนิดหน่อย ไม่ใช่ว่าไม่ดี แต่บางภาพ แสงเด่นเกินจนทำให้หลุดโฟกัสสิ่งสำคัญ อีก 1 ท่าน กล่าวว่า บางภาพมืดไปหน่อย อาจเห็นรายละเอียดได้ไม่ชัด

ด้านสี ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า สีดีอยู่แล้ว ให้บรรยายภาพที่รู้สึกเหงา เศร้า หมอง มีความเป็นธรรมชาติ และดูเป็นลายเส้นของผู้สร้างผลงาน ไม่ดีต่ออะไร แต่ยังมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน กล่าวว่า สีดี แต่ยังมีสีบางภาพที่ดูโดดเด่นออกมามากเกินไป อาจจะทำให้ความรู้สึกดูภาพแล้วรบกวนนิดหน่อย แต่โดยรวมแล้วโอเคดี ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน กล่าวว่า ช่วงแรกมีติดชมพูเล็กน้อย ในส่วนโทนสีมีความเหมือนโทนหนังในช่วงแรก อีก 1 ท่าน กล่าวว่า บางภาพสีสวย แต่อาจต้องใช้ประโยชน์จากมันให้มากกว่านี้

ด้านการวัดประสิทธิผลของภาพถ่านสามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า สะท้อนได้ แต่อยากให้ภาพชุดนี้ถูกเผยแพร่ออกสู่สาธารณะเพื่อจะรับรู้และสะท้อนปัญหานี้ได้ในวงกว้าง ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน กล่าวว่า ภาพถ่ายชุดนี้ สะท้อนได้ เพราะมีสิ่งที่สามารถจับต้องได้อยู่ตรงหน้าดีอยู่แล้ว อีก 1 ท่าน กล่าวว่า อาจยังไม่ทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง ว่าจุดเริ่มต้น ต้นตอของปัญหานี้คืออะไร ทำให้ไม่มีคุณภาพชีวิตเป็นแบบนี้ ส่วนผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เห็นต่างว่า แคร่รับรู้ว่ามีปัญหา แต่มันไม่ถูกขยับไปถึงต้นตอของปัญหาที่แท้จริง นอกเหนือจากสถานที่นี้

ด้านการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคม ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน จาก 7 ท่าน กล่าวว่า สามารถตระหนักรู้ได้ แต่ขณะนี้ยังเป็นปัญหาที่รับรู้ว่ามี แต่ไม่แก้ปัญหายังจริงจัง ทำให้เด็กถึงได้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพชีวิตแบบนี้ก่อนที่จะได้มาอยู่ที่วัดกับหลวงพ่อก็ต้องลงลึกไปถึงต้นตอของปัญหานี้คือการละเลยสิทธิขั้นพื้นฐานของรัฐเท่าที่ควรจะได้รับ ผู้เชี่ยวชาญอีก 2 ท่านกล่าวว่า ตระหนักรู้ได้หากภาพได้ถูกเผยแพร่กว้างขวางจะส่งผลให้ผู้ชมภาพอยากเข้ามาช่วยเหลือ ผู้เชี่ยวชาญอีก 1 ท่านกล่าวว่า ถ้าเป็นภาพประกอบบทความไปด้วยจะดีมาก ตอนนี้ยังขาดมุมมองบัพหิวใจคือมุมมองแคบ แต่สามารถครอบหรือปรับเพิ่มเติมได้

ข้อเสนอแนะ ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน กล่าวเห็นตรงกันว่า ภาพถ่ายควรถูกเผยแพร่ต่อสาธารณชน ถึงจะเป็นการช่วยเหลือสังคมได้อย่างแท้จริง อีก 1 ท่าน กล่าวว่า ขาดจุดเริ่มต้นของปัญหาที่พาเด็กมาอยู่ในสถานที่แห่งนี้ ที่สามารถอธิบายเรื่องราวได้ตั้งแต่ต้นจนจบ

7.2 อภิปรายผล

เป็นการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาเป็นพื้นฐานในการอ้างอิงข้อมูลจากคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ว่ามีความสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด ดังนี้

7.2.1 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดูแลเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ต.หนองม่วง จ.ลพบุรี

ปัญหาในการดูแลเด็กด้อยโอกาสของพระสงฆ์ ปัญหาแรก มีมานานจบจนถึงปัจจุบันคือ ค่าใช้จ่าย ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันเติมเครื่องปั่นไฟ เพราะไฟฟ้าเข้าไม่ถึง ราวแสนบาทต่อเดือน เพราะต้องปั่นไฟให้เด็กๆ ค่าอาหาร ค่าเทอมของเด็กๆ หลวงพ่อบริจาคทั้งหมด เลี้ยงดูเด็กเพียงรูปเดียวตั้งแต่เริ่มต้น จาก เด็กสองร้อยคนจบจนปัจจุบันเหลือเพียงเจ็ดสิบคน ของทุกชิ้น เงินทุกบาทได้มาจากการ บิณฑบาต และผู้ใจบุญบริจาค หลวงพ่อบริจาคไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานในพื้นที่ แต่ถูกปฏิเสธกลับมาด้วยถ้อยคำค่อนข้างฟังนั้ ไม่คาดคิดว่าจะออกมาจากปากผู้ที่ทำงาน หน่วยงานภาครัฐ เด็กมีจำนวนเยอะเกินไป อาจจะไปรบกวนงบประมาณเขาได้

จากปัญหาข้างต้น เดิมแล้วเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กจาก อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก, 2532 แต่ไม่มีข้อใดเลยที่เด็กด้อยโอกาส ณ สถานสงเคราะห์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข ถูกดูแลโดย พระครู วรณชัย แซ่สม ซึ่งไม่มีความสอดคล้องต่อสิ่งที่ผู้วิจัยศึกษามาที่จะต้องได้รับสิทธิต่างๆ ได้แก่

- 1) เด็กมีสิทธิที่จะมีชีวิตรอด โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง รวมถึงเด็กที่บิดา มารดาไม่สามารถที่จะอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูได้ จะได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพจากรัฐทันที
- 3) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ ด้านการศึกษา ด้านร่างกายจิตใจ และโอกาสที่จะเติบโตจนสามารถเลี้ยงดูตนเองได้
- 4) สิทธิที่จะมีส่วนร่วม ได้รับการศึกษา การแนะแนว การฝึกอาชีพ การดูแลสุขภาพ และส่งเสริมความประพฤติให้เหมาะสมและรับผิดชอบต่อสังคมได้

ถัดมาเป็นปัญหาที่ค่อนข้างใหญ่ และไม่สามารถคาดเดาได้ว่าอนาคตสถานสงเคราะห์ และเด็กด้อยโอกาสกลุ่มนี้จะเป็นอย่างไรมาก่อน เป็นปัญหาสุขภาพร่างกายโดยตรงของพระครู วรณชัย แซ่สม ที่เคยเข้าแอดมิทที่โรงพยาบาลหนองม่วงมาแล้วจำนวน 7 วัน ด้วยโรคเบาหวาน ระยะ 2 หนักถึงขั้นที่ท่านต้องฉีดอินซูลินเข้าที่หน้าท้อง และเท่ายังมีสีคล้ำ บวม เดินได้ไม่ค่อยถนัด ยังมีโรคความดันโลหิตสูงอีกด้วย ณ ขณะหนึ่งที่ท่านนอนแอดมิท ท่านก็มีความคิดเกิดขึ้นมาว่า หากตนเองเป็นอะไรไป เด็กกลุ่มนี้จะอยู่อย่างไร เป็นคำถามที่คิดไม่ตก เขาไม่มีใครเลย มีแค่หลวงพ่อก่อนที่อุปการะดูแล ให้ได้มีการศึกษา มีอนาคต มีกินมีใช้ อยู่ทุกวันนี้ถึงแม่ เดียวมีเด็วขาด แต่อย่างน้อยก็ยังมี แต่ถ้าหากท่านไม่อยู่ หากท่านไม่ทำ เด็กก็ไม่มีแม่แต่อาหารกิน ไม่ได้ศึกษาเข้าเรียนเหมือนเด็กคนอื่น ๆ เรียกได้ว่าเป็นแสงสว่าง ให้แก่เด็กกลุ่มนี้เลยก็ว่าได้ ไม่เพียงแต่หลวงพ่อก่อนที่เป็นแสงสว่างให้แก่เด็กด้อยโอกาสกลุ่มนี้เท่านั้น แต่หากเพราะท่านเคยเป็นเด็กที่ถูกครอบครัวทอดทิ้งมาก่อนเช่นกัน เมื่อมองเด็กกลุ่มนี้แล้ว ทำให้หวนนึกถึงตนเองเมื่อยังเยาว์วัย

ปัญหานี้ค่อนข้างจะสอดคล้องต่อการทำการกุศลจากตารางที่ 7.1 ตามหลักแล้วจากวรรณกรรมที่ผู้วิจัยได้ศึกษามานั้น สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 12 กล่าวว่า กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาสังคม ต้องการศึกษา เด็กถูกทอดทิ้ง กลุ่มเด็กที่กล่าวมา เด็กด้อยโอกาส ณ สถานสงเคราะห์ถ้าภูผาธรรมเจริญสุข เข้าข่ายหมดทุกข้อ แต่การทำการกุศลไม่ใช่การสังคมสงเคราะห์ ดังตารางเปรียบเทียบด้านล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7.1 เปรียบเทียบลักษณะของการสังคmsgเคราะห์และการกุศล

การสังคmsgเคราะห์	การกุศล
1. เป็นการช่วยเหลือในระยะยาวจนกว่าผู้รับบริการนั้นจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้	1. เป็นการช่วยเหลือเฉพาะหน้าโดยไม่สนใจว่าผู้รับจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้หรือไม่
2. การช่วยเหลือต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้รับบริการและถือว่าเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ผู้รับจะต้องได้รับการช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา	2. เป็นการทำบุญทำกุศลมีผู้ให้และผู้รับ
3. การดำเนินงานทำเป็นกระบวนการอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์	3. การดำเนินงานไม่เป็นกระบวนการไม่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์
4. อาศัยนักวิชาชีพสังคmsgเคราะห์หรือคนที่ได้รับการอบรมและมีประสบการณ์ทำงานด้านนี้	4. คนทั่วไปสามารถทำได้โดยไม่ต้องอาศัยนักวิชาชีพสังคmsgเคราะห์

ที่มา: (ประภาศน์ อวยชัย, 2531)

7.2.2 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อถ่ายภาพสารคดีสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ถ่ายภาพสารคดี ณ วัดถ้ำภูผาถ้ำเจริญสุข จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีเด็กด้อยโอกาสอาศัยและได้รับการดูแลจากพระสงฆ์ พบว่าการนำแนวคิดของศิลปินภาพถ่ายที่ศึกษามา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริงในการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายสารคดีชุดนี้ โดยเฉพาะแนวคิดของ อองรี คาตีเยร์ แบรมซง (Henri Cartier-Bresson) ที่ให้ความสำคัญกับ “วินาทีแห่งการตัดสินใจ” (The Decisive Moment) ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถจับภาพในช่วงเวลาที่เต็มไปด้วยอารมณ์และความหมาย เช่น สีหน้า ท่าทาง หรือกิจกรรมของเด็กที่สะท้อนความเป็นอยู่และความเปราะบางของชีวิต ซึ่งไม่สามารถจัดฉากหรือสร้างขึ้นได้ซ้ำ

นอกจากนี้ แนวคิดของ ลิวอิส ไฮน์ (Lewis Hine) ที่มองว่าภาพถ่ายเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ยังช่วยกำหนดทิศทางของการถ่ายภาพให้มีจุดมุ่งหมายในการ “เล่าเรื่องเพื่อสร้างความตระหนักรู้” มากกว่าการบันทึกภาพเหตุการณ์ธรรมดา ภาพถ่ายที่ผู้วิจัยจัดทำจึงมิได้เป็นเพียงหลักฐานภาพเท่านั้น แต่ยังมีพลังในการถ่ายทอดสภาพชีวิต ความรู้สึก และข้อเท็จจริงที่เด็กเหล่านี้ต้องเผชิญในบริบทที่มักถูกมองข้ามจากสังคม

จากกระบวนการถ่ายภาพและการลงพื้นที่จริง ผู้วิจัยได้เรียนรู้ว่าการนำแนวคิดทางทฤษฎีมาใช้ในภาคสนามไม่เพียงเป็นแนวทางในการสร้างผลงานที่มีคุณภาพเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ภาพถ่ายมีความหมายและพลังในการสื่อสารที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นความสำเร็จในระดับหนึ่งของการใช้ภาพถ่ายสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาสังคมในพื้นที่เฉพาะ แม้จะยังไม่อาจเทียบเคียงกับผลกระทบในระดับการเปลี่ยนแปลงนโยบายเหมือนผลงานของลิวอิส ไฮน์ แต่ก็เป็นการก้าวสำคัญที่อาจนำไปสู่โอกาสในการพัฒนาและขยายผลในอนาคต

7.2.3 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำภาพถ่ายสารคดีมาเผยแพร่สะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสและพระสงฆ์ ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข

เพื่อนำภาพถ่ายสารคดีมาเผยแพร่สะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสและพระสงฆ์ ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอภาพถ่ายสารคดีผ่านเว็บไซต์ เป็นการจัดทำเว็บไซต์นี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพทำการประเมินผลงาน แต่ก็ยังเป็นช่องทางในการเผยแพร่ปัญหาเด็กด้อยโอกาสและบทบาทของพระสงฆ์ผู้ดูแลเด็กได้ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับแนวคิดของ ลิวอิส ไฮน์ (Lewis Hine) ช่างภาพชาวชาวอเมริกันที่ใช้ภาพถ่ายเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันให้เกิดกฎหมายคุ้มครองแรงงานเด็กในสหรัฐอเมริกา จะเห็นได้ว่า ไฮน์สามารถใช้พลังของภาพถ่ายเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายในระดับประเทศได้สำเร็จ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการใช้ภาพถ่ายสารคดีเพื่อผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

แต่อย่างไรก็ตาม ผลงานของผู้วิจัยในครั้งนี้นี้ยังมีขอบเขตจำกัดเฉพาะพื้นที่และเน้นการสื่อสารกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จึงยังไม่สามารถเทียบเคียงได้กับผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเหมือนผลงานของ ลิวอิส ไฮน์ ทั้งในแง่ของขอบเขตผู้ชมและพลังในการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย อย่างไรก็ตาม การเผยแพร่ภาพถ่ายในงานวิจัยนี้ ยังสามารถนับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการใช้สื่อภาพถ่ายเพื่อสื่อสารประเด็นทางสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่โอกาสในการต่อยอดได้ในอนาคต หากได้รับการเผยแพร่อย่างต่อเนื่องและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

7.2.4 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อวัดประสิทธิผลของภาพถ่ายสารคดีในการตระหนักรู้ถึงปัญหาเด็กด้อยโอกาส ณ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุขจังหวัด ลพบุรี

เพื่อวัดประสิทธิผลภาพถ่ายสารคดีในการตระหนักรู้ปัญหาเด็กด้อยโอกาส ผู้วิจัยได้

นำการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ศึกษามาจากกรณีศึกษาในบทที่ 2 ของ อรุษา จักรคชาพล, 2565

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่เป็นการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการวิเคราะห์คำหลัก ซึ่งเป็นกระบวนการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน นำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยบทที่ 6 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นชุดคำถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้วัดประสิทธิผลของภาพถ่ายมีทั้งหมด 6 หัวข้อที่นำมาประยุกต์ใช้ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านลำดับการเล่าเรื่อง ด้านคำอธิบาย ด้านองค์ประกอบภาพ ด้านแสงเงา ด้านสี และคำถามของงานวิจัยขั้นนี้คือสามารถสะท้อนปัญหา และสามารถตระหนักถึงปัญหาได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งได้ให้ประเมินและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลงานภาพถ่ายชุดนี้ ทำให้สามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. เนื้อหา

จุดแข็งของเนื้อหาคือประเด็นที่น่าสนใจ แต่ยังมีภาพบางส่วนที่อาจไม่ได้เสริมเรื่องราวหลักอย่างมีนัยสำคัญ หรือทำให้การเล่าเรื่องติดขัด เหตุผลคือ ภาพเหล่านั้นอาจเป็นภาพซ้ำซ้อน ไม่ได้เพิ่มข้อมูลใหม่ หรือไม่ได้ขับเคลื่อนเรื่องราวไปข้างหน้า ทำให้ผู้ชมรู้สึกถูกดึงความสนใจไปจากแก่นหลักที่ต้องการสื่อสาร การที่ผู้เชี่ยวชาญรู้สึกภาพ "วนเป็นวงกลม" บ่งชี้ว่าเนื้อหายังคงอยู่ในกรอบเดิม ๆ ไม่มีการขยายมุมมองหรือพาผู้ชมออกไปสำรวจประเด็นที่กว้างขึ้น ซึ่งเป็นเพราะ ผู้ชมอาจเห็นแต่ภาพในลักษณะเดิม ๆ ซ้ำไปมา ไม่มีการนำเสนอแง่มุมใหม่ ๆ หรือพัฒนาการของเรื่องราว การเพิ่มมิติของเนื้อหาโดยการนำเสนอเรื่องราวหรืออารมณ์ของพระสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในชีวิตเด็กด้อยโอกาส จะช่วยเสริมความสมบูรณ์และมิติทางอารมณ์ให้กับเนื้อหาโดยรวม เพราะ พระสงฆ์เป็นส่วนสำคัญในชีวิตประจำวันของเด็กด้อยโอกาสในบริบทนี้ การนำเสนอเรื่องราวของท่านจะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจบริบททางสังคม วัฒนธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพระสงฆ์ได้ลึกซึ้งขึ้น รวมถึงเพิ่มความหลากหลายและมิติทางอารมณ์ให้กับเนื้อหาโดยรวม

2. ลำดับการเล่าเรื่อง

แม้ช่วงเริ่มต้นของการเล่าเรื่องจะมีความชัดเจนและน่าติดตาม แต่ปัญหาหลักคือ "ช่วงตรงกลางของชุดภาพไม่เล่าเรื่อง" และ "ยั่วนอนอยู่แค่ในสถานที่เดิม สถานที่เดียว" ซึ่งอาจเกิดจาก:

- การขาดความต่อเนื่องทางเหตุการณ์: ภาพอาจถูกจัดวางโดยขาดการเชื่อมโยงทางเวลาหรือเหตุการณ์ที่ชัดเจน ทำให้ผู้ชมไม่เห็นพัฒนาการของเรื่องราว เหตุผลคือ การเล่าเรื่องด้วยภาพที่ดีควรมีการลำดับเหตุการณ์จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งอย่างเป็นธรรมชาติ หากภาพไม่มีลำดับที่ชัดเจน ผู้ชมจะรู้สึกเหมือนกำลังดูภาพเดี่ยว ๆ ที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน

- การเน้นรายละเอียดปลีกย่อยมากเกินไป: ในช่วงกลาง อาจมีภาพที่เน้นรายละเอียดเฉพาะจุดมากเกินไป โดยไม่ได้ขับเคลื่อนเรื่องราวไปข้างหน้า ทำให้ผู้ชมรู้สึกว่าการเล่าเรื่องหยุดนิ่งและไม่คืบหน้า เหตุผลคือ แม้รายละเอียดจะสำคัญ แต่หากภาพส่วนใหญ่มี

แต่รายละเอียดที่ไม่ได้สร้างความก้าวหน้าในเรื่องราว ผู้ชมอาจรู้สึกเบื่อหน่ายหรือไม่เห็นความคืบหน้าของสิ่งที่ผู้สร้างต้องการจะสื่อ

- การขาดภาพเชื่อมโยงหรือภาพเปลี่ยนผ่าน: การไม่มีภาพที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างช่วงต่าง ๆ ของเรื่องราว ทำให้ภาพดูไม่ปะติดปะต่อกันและทำให้ผู้ชมสับสนได้ เหตุผลคือ ภาพเชื่อมโยง (establishing shots, transitional shots) มีความสำคัญในการบอกเล่าเรื่องราว เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจบริบท หรือการเปลี่ยนผ่านของเวลาและสถานที่ หากไม่มีภาพเหล่านี้ เรื่องราวจะขาดความลื่นไหล

- การจำกัดขอบเขตการนำเสนอ: การรวบเรี่ยทุกอย่างไว้ในสถานที่เดียว ทำให้ไม่สามารถนำเสนอภาพรวมหรือบริบทที่กว้างขึ้นของปัญหาได้โดยโอกาสได้ ซึ่งอาจจำกัดความเข้าใจของผู้ชม เหตุผลคือ การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมจำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของบริบทและผลกระทบ การจำกัดพื้นที่ทำให้ผู้ชมไม่เห็นภาพที่สมบูรณ์ของปัญหา นอกจากนี้ การที่ตอนจบ "เป็นธรรมชาติเกินไป" บ่งชี้ว่าการปิดเรื่องยังไม่สามารถสร้างความประทับใจหรือข้อคิดที่หลากหลายได้เท่าที่ควร เหตุผลคือ การจบเรื่องด้วยแง่มุมเดียวอาจจำกัดการตีความและผลกระทบทางอารมณ์ที่ผู้ชมจะได้รับ การจบเรื่องที่ตีความจะทิ้งความรู้สึกหรือคำถามที่กระตุ้นให้ผู้ชมคิดต่อ และการเชื่อมโยงไปหาแนวคิดหรือรู้สึกถึงความหวัง

3. คำอธิบาย

การที่คำอธิบายภาพสั้นเกินไปอาจทำให้ผู้ชมไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอในการทำความเข้าใจเรื่องราวหรือบริบทของภาพอย่างลึกซึ้ง เหตุผลคือ ภาพบางภาพอาจสื่อความหมายได้ด้วยตัวเอง แต่ในหลายกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเล่าเรื่องราวที่ซับซ้อนหรือมีบริบทเฉพาะ การให้ข้อมูลเพิ่มเติมผ่านคำอธิบายจะช่วยเติมเต็มสิ่งที่ภาพถ่ายเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสื่อได้ครบถ้วน การใช้ภาษาอังกฤษตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจะช่วยขยายกลุ่มผู้ชมไปสู่ระดับสากลได้ เหตุผลคือ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่คนทั่วโลกใช้สื่อสารกัน การมีคำอธิบายเป็นภาษาอังกฤษจะช่วยให้ผลงานเข้าถึงผู้ชมที่หลากหลายและกว้างขึ้น ทำให้สารที่ต้องการสื่อออกไปสู่ผู้คนจำนวนมาก การทำบรรยายคล้ายภาพประกอบบทความเป็นแนวทางที่ดีในการเพิ่มข้อมูลและรายละเอียดที่ภาพถ่ายอาจไม่สามารถสื่อได้ทั้งหมด เหตุผลคือ การบรรยายแบบบทความช่วยให้สามารถเล่าเรื่องราวที่ซับซ้อน อธิบายความเป็นมา ปัญหา และบริบททางสังคมที่ภาพถ่ายเดี่ยว ๆ ไม่สามารถแสดงได้ครบถ้วน อย่างไรก็ตามควรระมัดระวังในการเชื่อมโยงคำอธิบายกับลำดับภาพ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางอารมณ์ดังที่ผู้เชี่ยวชาญบางท่านกล่าวถึง เหตุผลคือ คำอธิบายและภาพถ่ายควรส่งเสริมกัน หากคำอธิบายให้ข้อมูลหรือสื่ออารมณ์ที่ขัดแย้งกับภาพที่ปรากฏ ผู้ชมอาจเกิดความสับสนหรือเข้าใจผิดในเจตนาของผู้สร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. องค์ประกอบภาพ

องค์ประกอบภาพโดยรวมถือว่าทำได้ดีในช่วงต้นและมีการรอจังหวะที่ดี แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการจัดวาง เหตุผลคือ การจัดองค์ประกอบภาพที่ดีตั้งแต่แรกเริ่มเป็นพื้นฐานของการถ่ายภาพที่สื่อความหมายได้ชัดเจนและน่าสนใจ อย่างไรก็ตาม การขาดภาพมุมกว้างทำให้ผู้ชมอาจไม่เห็นภาพรวมของสถานที่หรือบริบทที่กว้างขึ้น ซึ่งสำคัญในการนำเสนอเรื่องราวของเด็กด้อยโอกาส เหตุผลคือ ภาพมุมกว้าง (wide-angle shots) มีความสำคัญในการเปิดเผยบริบทของสถานที่ ทำให้ผู้ชมเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ตัวแบบอยู่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่องราวปัญหา นอกจากนี้ การทิ้งระยะห่างของภาพมากเกินไปหรือการที่ภาพดู "นิ่ง" และ "ห่างไกล" อาจทำให้ผู้ชมไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกหรือความใกล้ชิดกับตัวแบบได้เท่าที่ควร เหตุผลคือ ภาพที่ใกล้ชิด (close-up shots) หรือภาพที่แสดงปฏิสัมพันธ์ จะช่วยสร้างความผูกพันทางอารมณ์ระหว่างผู้ชมกับตัวแบบได้ดีกว่าภาพที่ห่างไกล การปรับปรุงโดยการเพิ่มภาพมุมกว้างและพิจารณาการใช้มุมมองที่หลากหลายขึ้น จะช่วยให้องค์ประกอบภาพสมบูรณ์และสื่อสารได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะ มุมมองที่หลากหลายช่วยให้เรื่องราวมีความน่าสนใจ ไม่จำเจ และสามารถแสดงมิติของตัวแบบและบริบทได้ครบถ้วนยิ่งขึ้น

5. แสงเงา

การใช้แสงเงาที่สามารถสื่อถึงอารมณ์ความเศร้าหดหู่นได้ดีเป็นสิ่งที่น่าสนใจและเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างอารมณ์ร่วมกับผู้ชม เหตุผลคือ แสงและเงาเป็นองค์ประกอบที่ทรงพลังในการสร้างบรรยากาศและสื่ออารมณ์ หากใช้ได้ดีจะสามารถดึงดูดผู้ชมให้รู้สึกคล้อยตามกับเรื่องราวได้ แต่การที่แสงมีการ "หลุด" ในบางภาพ เช่น สว่างเกินไปจนขาดรายละเอียด หรือมืดเกินไปจนมองไม่เห็นรายละเอียดที่สำคัญ เป็นข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข เหตุผลคือ การเปิดรับแสงที่ไม่เหมาะสม ทำให้ภาพขาดข้อมูลที่สำคัญ ไม่ว่าจะป็นรายละเอียดในส่วนมืดหรือส่วนสว่าง ซึ่งลดคุณภาพและความสมบูรณ์ของภาพ การควบคุมแสงให้มีความสม่ำเสมอและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของแต่ละภาพ จะช่วยให้ภาพมีความสมบูรณ์และสื่อสารได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะ การควบคุมแสงที่ดีช่วยให้ภาพมีมิติ รายละเอียดครบถ้วน และสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการเน้นความมืดหม่นหรือการให้ความหวัง

6. สี

การใช้โทนสีที่สอดคล้องกับอารมณ์ของเรื่องราวเป็นจุดแข็งที่สร้างความโดดเด่นให้กับผลงาน เหตุผลคือ สีมีผลต่อจิตวิทยาและอารมณ์ของผู้รับชม การเลือกใช้โทนสีที่เหมาะสมกับเนื้อหาจะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศและความรู้สึกที่ต้องการจะสื่อได้เป็นอย่างดี แต่การที่สีมีการ "หลุด" ในบางภาพบ่งชี้ว่ายังขาดความสม่ำเสมอในการควบคุมโทนสีให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นไปตามแนวคิดหลัก เหตุผลคือ การที่สีหลุดโทน (color cast) หรือมีความสว่าง/อึมัวตัวของสีที่ไม่สอดคล้องกัน ทำให้ภาพชุดขาดความเป็นเอกภาพทางด้านอารมณ์และสุนทรียภาพ การใช้ประโยชน์จากสีที่สวยงามในบางภาพให้เต็มที่โดยการปรับปรุงภาพอื่น ๆ ให้มีคุณภาพสีที่ใกล้เคียงกัน จะช่วยให้ผลงานภาพรวมมีความกลมกลืนและเป็นเอกภาพมากขึ้น เพราะความกลมกลืนของสีในภาพชุดจะช่วยให้ผู้ชมสามารถตีความเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ถูกรบกวนด้วยความไม่สอดคล้องของโทนสี

7. เพื่อเผยแพร่ภาพถ่ายชุดนี้สามารถสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสสถาน

สงเคราะห์ได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็นที่เป็นเอกฉันท์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่านนี้ยืนยันว่าผลงานภาพถ่ายชุดนี้สามารถสื่อสารและสะท้อนสภาพปัญหาของเด็กด้อยโอกาสในสถานที่ที่ถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ชมรับรู้ได้ถึงการมีอยู่ของปัญหา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างการตระหนักรู้ เหตุผลคือ การที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นตรงกันแสดงให้เห็นว่าภาพชุดนี้ประสบความสำเร็จในระดับเบื้องต้น คือสามารถสื่อสารข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ของเด็กด้อยโอกาสได้ชัดเจน ทำให้ผู้ชมรับรู้ว่ามีอยู่จริง

8. ภาพถ่ายชุดนี้สามารถสร้างความตระหนักรู้ถึงปัญหาเด็กด้อยโอกาสในสังคมได้

หรือไม่ อย่างไร

แม้ผู้ชมจะรับรู้ถึงปัญหา แต่การที่จะทำให้เกิดการ "ตระหนักรู้" ในระดับลึกซึ้งและกระตุ้นให้เกิดการลงมือทำนั้น จำเป็นต้องมีการ "ขยี้ปัญหา" ให้หนักขึ้นและเจาะลึกถึง ต้นตอของปัญหา มากกว่าการนำเสนอเพียงแค่อารมณ์ที่เห็น เหตุผลคือ การรับรู้เพียงแค่ว่า "มีปัญหา" ไม่เพียงพอที่จะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การตระหนักรู้ที่แท้จริงต้องรวมถึงความเข้าใจถึงสาเหตุ ผลกระทบ และความรู้สึกร่วมกับปัญหานั้น ๆ การที่ภาพยัง "ไม่บีบหัวใจมากพอ" บ่งชี้ว่ายังขาดองค์ประกอบที่สามารถกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมได้อย่างเต็มที่ เหตุผลคือ ภาพที่ทรงพลังและบีบหัวใจสามารถสร้างแรงกระเพื่อมทางอารมณ์ที่นำไปสู่การใคร่ครวญและอยากมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา การเพิ่มภาพที่สื่อถึงความยากลำบาก, ความหวัง, หรือความพยายามในการต่อสู้กับปัญหา จะช่วยสร้างผลกระทบทางอารมณ์และส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้ในระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเผยแพร่สู่สาธารณะเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือต่อไป เพราะ ภาพที่แสดงถึงความพยายาม ความหวัง หรือแม้แต่ความสิ้นหวังในสถานการณ์ที่ยากลำบาก จะช่วยให้ผู้ชมเชื่อมโยงทางอารมณ์กับตัวละครหรือสถานการณ์ได้ดีขึ้น ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจและอยากให้ความช่วยเหลือ

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะให้เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะเป็นสัญญาณที่ดีว่าผลงานมีคุณค่าและสามารถสร้างประโยชน์ต่อสังคมได้จริง เหตุผลคือ การได้รับคำแนะนำให้เผยแพร่แสดงว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เชี่ยวชาญมองเห็นศักยภาพของผลงานในการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม การนำภาพมาวางเรียงกันในรูปแบบที่เห็นภาพรวมได้ง่าย จะช่วยให้ผู้ชมสามารถรับรู้เรื่องราวและบริบทของปัญหาได้อย่างรวดเร็วและครบถ้วนยิ่งขึ้น เหตุผลคือ การจัดแสดงภาพในลักษณะที่เห็นภาพรวม (เช่น การจัดแสดงภาพบนผนัง) ช่วยให้ผู้ชมสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจความสัมพันธ์ของภาพแต่ละภาพในชุด นอกจากนี้ การขาด "จุดเริ่มต้นของปัญหาที่สามารถอธิบายเรื่องราวได้ตั้งแต่ต้นจนจบ" เป็นสิ่งที่สอดคล้องกับประเด็นเรื่องลำดับการเล่าเรื่องที่ไม่ต่อเนื่อง และบ่งชี้ว่าผลงานควรมีการนำเสนอภาพที่ปูพื้นเรื่องราวและให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของปัญหา เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดได้อย่างสมบูรณ์ เหตุผลคือ การเริ่มต้นเรื่องราวด้วยการให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาหรือบริบทที่สำคัญ จะช่วยปูพื้นฐานความเข้าใจให้กับผู้ชม ทำให้สามารถติดตามเรื่องราวที่ตามมาได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่สับสน

ยิ่งไปกว่านั้น ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่านจากทั้งหมด 7 ท่าน มีความรู้สึกร่วมกับภาพถ่ายสารคดีของผู้วิจัย โดยเฉพาะในแง่มุมของ อารมณ์ เนื้อหาที่ภาพสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างลึกซึ้ง ความรู้สึกร่วมที่เกิดขึ้นระหว่างการชม ภาพถ่าย ไม่ว่าจะด้วยความเศร้า หรือการครุ่นคิดตามประเด็นในภาพ ถือเป็นคุณค่าทางศิลปะที่ เกิดขึ้นจากผลงานภาพถ่าย และเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับแนวคิดของลิวอิส ไฮน์ (Lewis Hine) ที่ได้ศึกษามาระบุไว้ว่า ภาพถ่ายสามารถกระตุ้นอารมณ์และสร้างความสะเทือนใจต่อผู้ชมได้ และสามารถนำไปใช้ เพื่อ ส่งเสริมการตระหนักรู้ในระดับสังคมได้ต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านไม่ได้มีความรู้สึกร่วมกับภาพถ่ายเท่าที่ควร ยังเป็นภาพถ่ายที่มาตรฐานทั่วไป เนื่องจากภาพยังไม่สามารถสะท้อน "ต้นตอของปัญหาที่แท้จริง" ได้ ดังนั้นในส่วนนี้ ผลงานของผู้วิจัย จึงยังไม่สามารถสอดคล้องกับแนวคิดของ ลิวอิส ไฮน์ ได้อย่างครบถ้วน

7.3 ข้อเสนอแนะ

แนวทางการใช้สารคดีภาพถ่ายที่นำเสนอในงานวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำงานด้านการช่วยเหลือเด็กหรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ เช่น มูลนิธิที่ดูแลเด็กกำพร้าเด็กในสถานพินิจ หรือกลุ่มผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นต้น โดยใช้วิธีการสื่อสารผ่านภาพถ่ายสารคดีเชิงคุณภาพเพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความเห็นอกเห็นใจจากสาธารณชน ซึ่งสามารถนำไปสู่การช่วยเหลือหรือสนับสนุนในรูปแบบต่างๆได้ นอกจากนี้ หากมีการจัดนิทรรศการภาพถ่ายในพื้นที่สาธารณะหรือร่วมกับกิจกรรมของภาครัฐ เอกชน จะยิ่งขยายผลให้เกิดการรับรู้ในวงกว้างมากขึ้น และอาจกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กด้อยโอกาสได้ในระยะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2559). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก.

[Online]. Available : <https://humanrights.mfa.go.th/th/kids/72/>

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2564). แนวทางการดำเนินโครงการจัดการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

[Online]. Available : <https://shorturl.asia/v9Nb5>

การสังคมสงเคราะห์กับสวัสดิการสังคม. (2551). หนังสืออิเล็กทรอนิกส์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

[Online]. Available : <http://oservice.skru.ac.th/ebookft/282/chapter3.pdf>

ธรรมนิติ. (2566). พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 4.

[Online]. Available : <https://www.dharmniti.co.th/juvenile-delinquency/>

นาทนาม ไวยหงษ์. (2565). เปิดตาคนทั้งโลก Stephen Shames ช่างภาพสารคดีที่ถ่ายทอดสังคมอันโหดร้าย ที่โลกอาจ ลืมเลือน.

[Online]. Available :

<https://www.vogue.co.th/fashion/inspirations/article/stephen-shames>

นพรดา คำชื่นวงศ์. (2563). สถานการณ์ปัญหาเด็กและความเปราะบาง - เรารู้อะไรและยังไม่รู้อะไร.

[Online]. Available : <https://shorturl.asia/umSzW>

ประภาศน์ อวยชัย. (2531). การสังคมสงเคราะห์. ในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. เล่มที่ 12.

[Online]. Available : <https://saranukromthai.or.th/smallchild/395>

ประทุม อังกูร์โรหิต. (2562). สถาบันทางพระพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์.

[Online]. Available : <http://www.cubs.chulaa.ac.th/2018/12/11/สถาบันทาง>

[พระพุทธศาสนา/](#)

ผู้จัดการออนไลน์. (2565). "หลวงพ่อรรถพรชัย" เปิดใจ สถานการณ์โควิดทำเด็กด้อยโอกาสขาดแคลนอาหาร น้ำพร้อมสู้ไม่ถ้อ.

[Online]. Available : <https://mgronline.com/news1/detail/9650000057416>

พระไพศาล วิสาโล. (2546). บทบาทของพระสงฆ์ด้านสาธารณะสงเคราะห์ในบริบทพุทธศาสนาเพื่อสังคม.

[Online]. Available : <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/6410/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

พระมหาสมบุรณ์ วุฒิกโร. (2548). ขบวนการพระพุทธศาสนาในสังคมยุคใหม่ พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม.

[Online]. Available : <https://www.mcu.acth/article/detail/519>

ภูมิภมล ผดุงรัตน์. (2555). บทที่ 18 ภาพถ่ายสารคดี บทบาทอิทธิพลต่อภาพถ่ายศิลปะสมัยใหม่.

[Online]. Available : <https://poomkamcl.blogspot.com/2011/06/documentary-photography.html>

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2552). สิทธิประโยชน์สวัสดิการด้านบริการสังคมทั่วไป.

[Online]. Available : https://chumphon.m-society.go.th/wp-content/uploads/2021/04/2ita014_64.pdf

สุเทพ กฤษณาวารินทร์. (2558). ความจริง เหนือความงาม : PHOTO JOURN.

[Online]. Available : <https://mgronline.com/celebonline/detail/9580000052367>

อวิการัตน์ นิยมไทย. (บ.ก.). (2552). การปฏิรูปกฎหมาย. จุลนิตี, 6(4), 141.

อรุชา จักรคชาพล. (2565). โครงการศึกษาการผลิตสื่อภาพถ่ายเพื่อการสื่อความหมายเชิงอนุรักษ์เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก. วรสารวิชาการคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 15(2), 51.

อัครา นักทำนา. (2556). ภาพแนว Life ไม่จำเป็นต้องมีแค่ Life.

[Online]. Available : <https://www.streetphotothailand.com/article/45>

American Psychological Association. (2022). Resilience. Retrieved from <https://www.apa.org/topics/resilience>

George, L. K., & Gwyther, L. P. (1986). Caregiver well-being: A multidimensional examination of family caregivers of demented adults. *The Gerontologist*, 26(3), 253-259.

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396.

Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality* (2nd ed.). Harper & Row.

Nurses. (n.d.). Caregiver Burden. Retrieved from <https://www.nurses.com/nursing-basics/nurse-career-resource-guide/caregiver-burden>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

Ngthai. (2565). ขับเคลื่อนความยั่งยืนผ่านมุมมอง 3 ช่างภาพสารคดี.

[Online]. Available : <https://ngthai.com/sustainability/44261/sustainability-through-the-lens/>

Seligman, M. E. P. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 55(1), 5-14.

Unicef. (1989). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเนกับการบริหารงานบุคคล. บทที่ 2 เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.

[Online]. Available : <https://book.pbru.ac.th/multim/thesis/78554/78554-ch2.pdf>

Vitaliano, P. P., Russo, J., Young, H. M., Becker, J., & Maiuro, R. D. (1991). The screen for caregiver burden. *The Gerontologist*, 31(1), 74-83.

Zarit, S. H., Reever, K. E., & Bach-Peterson, J. (1980). Relatives of the impaired elderly: Correlates of feelings of burden. *The Gerontologist*, 20(6), 649-655.

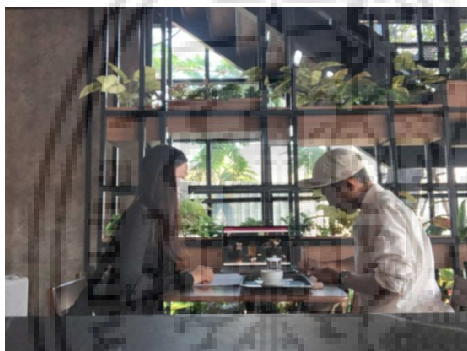
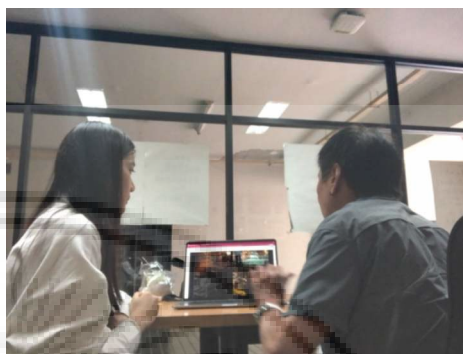
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

รูปภาพการประเมินผลภาพถ่ายสารคดีโดยผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

แบบฟอร์มแสดงความยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

AF 04-05

เอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (Informed Consent Form)

การวิจัยเรื่อง การถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาสสถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรม
เจริญสุข อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....

ที่อยู่.....

ได้อ่านรายละเอียดจากเอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยวิจัยที่แนบมาฉบับวันที่.....
และข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยโดยสมัครใจ

ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม และ
วันที่พร้อมด้วยเอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้
ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระยะเวลาของการทำวิจัย วิธีการวิจัย สิทธิในการ
เข้าร่วมในสัมภาษณ์ รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย ข้าพเจ้ามีเวลาและโอกาสเพียงพอในการซักถาม
ข้อสงสัยจนมีความเข้าใจอย่างดีแล้ว โดยผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้า
พอใจ

ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกเข้าร่วมในโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผล
และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลต่อการเรียน

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าเป็นความลับและจะเปิดเผยได้เฉพาะเมื่อได้รับการ
ยินยอมจากข้าพเจ้าเท่านั้น บุคคลอื่นในนามของบริษัทผู้สนับสนุนการวิจัย คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม
การวิจัยในมนุษย์ อาจได้รับอนุญาตให้เข้ามาตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลของข้าพเจ้า ทั้งนี้ต้องกระทำไปเพื่อ
วัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเท่านั้น

ผู้วิจัยรับรองว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติมหลังจากที่ข้าพเจ้าขอยกเลิกการ
เข้าร่วมโครงการวิจัยและต้องการให้ทำลายเอกสารและ/หรือ ตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบทั้งหมดที่สามารถสืบค้น
จุดตัวข้าพเจ้าได้

ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะตรวจสอบหรือแก้ไขข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าและสามารถยกเลิก
การใช้สิทธิในการใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าได้ โดยต้องแจ้งให้ผู้วิจัยรับทราบ

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นและมีความเข้าใจดีทุกประการแล้ว ยินดีเข้าร่วมในการวิจัยด้วยความ
เต็มใจ จึงได้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมนี้

.....ลงนามผู้ให้ความยินยอม
(.....) ชื่อผู้ยินยอมตัวบรรจง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข (ต่อ)

แบบฟอร์มแสดงความยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

ข้าพเจ้าได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย
อย่างละเอียด ให้ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยตามนามข้างต้นได้ทราบและมีความเข้าใจดีแล้ว พร้อมลงนามลงใน
เอกสารแสดงความยินยอมด้วยความเต็มใจ

.....ลงนามผู้ทำวิจัย

(.....) ชื่อผู้ทำวิจัย ตัวบรรจง

วันที่เดือน..... พ.ศ.....

.....ลงนามพยาน

(.....) ชื่อพยาน ตัวบรรจง

วันที่เดือน..... พ.ศ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค
 เอกสารรับรองการเผยแพร่บทความวิจัยในโครงการประชุม
 วิชาการระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค (ต่อ)

เอกสารรับรองการเผยแพร่บทความวิจัย

ในโครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ ส่วนสนับสนุนวิชาการ งานคุณภาพชีวิตนักศึกษา
ที่ อว 7003(1)/ 0399 วันที่ 24 เมษายน 2567

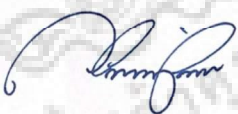
เรื่อง แจ้งผลการตอบรับความเพื่อตีพิมพ์ “ในโครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15”

เรียน นางสาววิมรัตน์ แร่งจริง

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิชาการและวิจัย เรื่อง แนวทางการถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาเด็กด้อยโอกาส สถานสงเคราะห์สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี (Guidelines for Documentary Photography Reflecting Problems of Disadvantaged Children Shelter Thum Phu Pha Thamma Charoen Suk Monastery Nongmuang District, Lopburi Province) เพื่อนำ เสนอบทความวิชาการและวิจัยใน ผลงานวิจัย “โครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15” (GRADUATE INTEGRITY: GI 15) ในวันศุกร์ที่ 26 เมษายน 2567 ณ ห้องประชุม ศาสตราจารย์ประสม รังสีโรจน์ อาคารเรียนรวม คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ นั้น

ในการนี้ กองบรรณาธิการ ขอแจ้งให้ท่านทราบว่าบทความของท่านได้ผ่านการพิจารณา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เรียบร้อยแล้ว และได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือ “ผลงานวิจัยในโครงการประชุมวิชาการระดับ บัณฑิตศึกษา” คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ ฉบับที่ 15 ปีที่ 15 พ.ศ. 2567 ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา ชุมสาย ณ อยุธยา)
รองคณบดีฝ่ายบริหารวิชาการปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง

เอกสารรับรองการตรวจสอบคัดลอกทางวิชาการด้วยอักษร
วิสุทธิ์

Plagiarism Checking Report

Created on 2025-05-17 22:21:04 at 22:21 PM

[View Full Document](#)

[Print Report](#)

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
4290264	May 17, 2025 at 22:12 PM	65026025@kmitl.ac.th	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	Thesis_65026025_วินรัตน์ 2.pdf	Completed	0.50 %

Match Overview

Show 10 entries

Search:

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	การพัฒนาสารคดีวิถีทัศน์สะท้อนสภาพสังคมและวิถีชีวิต ของแรงงานชนเผ่าลาหู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่	ไชยแก้ว, ธนิพนธ์	วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่	0.19 %
2	no metadata	no metadata	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	0.16 %
3	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียนของสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะครู	ปภัสสร โพธิ์แจ่ม	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	0.10 %
4	AN ANALYSIS OF ETHICAL BEHAVIORS IN THAI SOCIETY FROM THE LITERARY WORKS OF VIMOL SAINIMNUAL.	Khoonthongchan, Kittiwut	วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์	0.06 %

Showing 1 to 4 of 4 entries

First Previous 1 Next Last

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	วินรัตน์ แร่งจริง
วัน เดือน ปีเกิด	13 มิถุนายน 2543
ที่อยู่	122/211 หมู่บ้านเจ้าพระยาทาวน์ ต.บางกร่าง อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี คณะดิจิทัลมีเดียและศิลปะภาพยนตร์ สาขาสื่อดิจิทัล 2565 เอกถ่ายภาพมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2568	ปริญญาโท ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล และการภาพยนตร์ คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและออกแบบ สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผลงานวิจัย	โครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่15 2567 แนวทางการถ่ายภาพสารคดีเพื่อสะท้อนปัญหาสถานสงเคราะห์ สำนักสงฆ์ถ้ำภูผาธรรมเจริญสุข อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้